

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	celo leto K 22—
pol leta	12—	pol leta
četrt leta	6—	četrt leta
na mesec	2—	na mesec

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan s svojo izredno nedeljo in prazniki.
Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati L. t. d., to je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	celo leto K 30—
pol leta	13—	pol leta
četrt leta	6-50	četrt leta
na mesec	2-30	na mesec

za Nemčijo:
celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Osamljeni.

Če so vodilni krogi v naši državi sploh še zmožni hladnega in treznega preudarka, jim mora biti že zelo težko pri srcu in spreletati jih morajo hude skrbi za bodočnost, kadar si predočijo dejanski položaj monarhije.

Ta teden je avstrijsko-ogrsko diplomacija zopet doživela sicer tih ali občuten poraz. V srbsko-bolgarskem sporu je stala ta diplomacija na strani Bolgarske ne samo s platoničnimi simpatijami, nego z vso svojo veljavo in z vsem svojim vplivom. Vodilo jo je pri tem zaslepljeno upanje, da pride do oboroženega konflikta, čigar posledica bo močno oslabiljenje Srbije in z njim vred razbitje balkanske zveze. Še več! Avstrijska diplomacija je na usta ogrskega ministrskega predsednika izjavila kot nekaj odgovor na brzojavko ruskega carja, da ne pripozna in ne pripusti ničesar, kar bi izgedalo kakor kak protoktorat Rusije nad balkanskimi državami.

Paralelno s sporom med Bolgarsko in Srbijo je tekel tih, a srdit boj med Avstrijo in Rusijo za večji vpliv na Balkanu. V tem boju je avstrijska diplom. podlegla. To je že danes popolnoma očitno, naj razpor med Srbijo in Bolgarijo tudi še ni popolnoma poravnani. Ruski car bo razsodnik, ruski car bo odločil, kaj naj pripade temu in onemu balkanskim zaveznikom. To je velika zmaga za Rusijo, ki priča, da so vzlic starim simpatijam kakega nekdanjega avstrijskega huzarskega oficirja za dunajsko politiko izpodrinjeni avstrijski vplivi na balkanske države, da ima Rusija na Balkanu prvo in zadnjo besedo. To spoznanje je tako splošno in globoko, da je priznavajo tudi že najbolj slovonožrski avstrijski listi in je eden teh listov minole dni zapisal lapidarne besede: Rusija kuje okrog avstrijsko-ogrsko monarhije železen obroč, ki sega že od šlezjske meje do Kotora...

Ta izrek je utemeljen, zakaj danes je brez vsega dvoma, da se je tudi Romunska odvrnila od Avstrije. Romunska je navzlic neznosnim razmeram, v katerih žive Romuni na

Ogrskem, dolga leta zvesto stala na strani Avstrije. Koristilo ji ni to nič in v nobenem oziru. Nasprotno. Ta politika se ji je slabo obnesla. Ko je tekom balkanske vojne prišlo med Romunsko in Bolgarsko do nevarnih nasprotij, ni Avstrija mogla Romunski nič koristiti, pač pa ji je koristila Rusija, ki je posredovala med Romunsko in Bolgarsko in sicer z uspehom. V Petrogradu je bil sklenjen dogovor, vsled katerega dobi Romunska Silištrijo in da se je s tistim paktom spremenila smer romunske zunanje politike, to smo spoznali v teh dneh velike napetosti med Srbijo in med Bolgarsko. Romunska se je pripravljala, da v slučaju vojne med Srbijo in Bolgarijo pošlje svoje divizije čez meje — proti Bolgarom, da torej pojde v vojno zoper politiko, ki jo zastopa avstrijska diplomacija. To priča eklatantno, da je Romunska svoji politiki dala popolnoma novo smer, da se je oddaljila od Avstrije in znatno približala Rusiji. Železni obroč od šlezjske meje do Kotora je res že skovan.

Ostali del Avstrije meji ob Nemčijo in ob Italijo. O iskrenosti in zanesljivosti italijanskega zaveznika ni treba govoriti. Italijani so vsak čas pripravljeni zabosti svojem avstrijskemu prijatelju bodalo v srce. Toda Nemčija! Ta je zvesta in stoji neomahljivo na avstrijski strani. Nibelungen-treue. Kolikrat smo slišali to pesem v zadnjih mesecih.

Toda vzlic vsi ti Nibelungen-treue in izjavam nemških ministrov je že davno javna tajnost, da med Berolinom in Dunajem ni več vse v redu. Takrat, ko smo stali takorekoč na pragu vojne, ko sta potovala prestolonaslednik k nemškemu cesarju, tedanji šef generalnega štaba Scheuma pa k svojem nemškemu tovarišu v Berolin — tarkat je brez dvoma počila ena glavnih strun, ki so vezale Dunaj in Berolin. V vseh teh dolgih mesecih balkanske krize je Berolin zadrževal Dunaj in se je pri vsaki priliki pokazalo, da v nemških vodilnih krogih nimajo več pravih simpatij za avstrijsko politiko in da hočejo za vsako ceno priti v dobro razmerje z Rusijo in z Angleško. Zadnje rodbinske slavnosti v Berolinu, ki sta se jih udeležila ruski car

in angleški kralj, so morda dale priliko, da so bili položeni novi temelji bodoči politiki teh najmočnejših držav na svetu.

Kdor zasleduje nemško časopisje iz rajha, ta je že davno spoznal, da v Nemčiji ni nobenih simpatij več za Avstrijo in da vse želi novo orijentacijo nemške politike v smislu skupnega postopanja z Rusijo in z Angleško. Zdaj so se pojavili celo znaki, da so na delu mogočni vplivi, naj se Nemčija po preteku sedaj veljavne trozvezne pogodbe loči od Avstrije. Vodilni berlinski finančni list, glasilo največjega kapitala in z njim zvezanega političnega vpliva, je javno nastopil za ločitev Nemčije od Avstrije in zoper obnove zavazništva med tema državama.

Od šlezjske meje do Kotora železni obroč, ki ga je skovala Rusija, od šlezjske meje pa po drugi strani do Kotora dva zaveznika, ki že javno odpuščajo prijateljstvo in zvestobo — to je danes mednarodni položaj avstrijsko-ogrsko monarhije. Osamljeni!

Avstrija in balkanska zveza.

Dunaj, 27. junija.

V gosposki zbornici je bil danes »velik dan«. Ministrski predsednik grof Stürgkh je dajal v soglasju z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom informacije o zunanje-političnem položaju. Ne da se oporekati, da je bila današnja zunanje-politična izjava grofa Stürgkha dalekopomembnejša in tudi jasnejša kakor ona v poslanski zbornici. Ministrski predsednik je dejal:

Grozeča poostreitev, ki se je pojavljala v nasprotju, ki obstojajo med zavezniki radi razdelitve teritorija, se je razveseljivo ublažila; balkanske države se hočejo očitno poslužiti sredstev, ki bodo omogočila mirni sporazum. Ta razvoj bomo v monarhiji pozdravili z živahnim zadoščenjem. Na kak način dosepejo zavezniki do mirnega sporazuma, pa se v trenutku še ne da z gotovostjo proročevati.

Vsekakor pa bo naša naloga, da zavzamemo k tozadevnim rezulta-

tom svoje stališče z vidika svojih interesov. Samoposebi umevno je, da se bomo ravnali pri naši ingerenci na definitivno ureditev posesti na Balkanu v onem balkanskim državam prijateljskem duhu, kakor smo to kazali tekom cele balkanske vojne. To velja za vse balkanske države brez izjeme.

Ni treba posebno poudariti, da se spremljajo v tej državi z njenim mnogoštevilnim slovanskim prebivalstvom, ki se je baš v okviru te države in z njenimi močmi povzpelo do najvišjega kulturnega razvoja, uspehi jugoslovanskih balkanskih narodov z istimi simpatijami, ki spremljajo tudi uspehe neslovanskih, katerim želijo gotovo vsi narodi iz celega srca blagostanje in napredek.

Ako se bodo vse balkanske države hotele posvetiti velikim nalogam, ki jih čakajo na polju notranjega razvoja, bodo najbolje zadostile svojem namenu v sistemu evropskega ravnotežja. Ako bi se to ravnotežje otrelo, bi bil v prvi vrsti baš njihov lastni uspešni razvoj v nevarnosti. To otrešenje evropskega ravnotežja preprečiti je najpoglavnejša naloga mirovne politike monarhije, kateri hočemo slej ko prej posvečati svoje sile.

Stürgkhovemu govoru je sledilo le malo aplavza. Njegove besede so osupnile celo gosposko zbornico, katere člani imajo z oficijalnimi našimi državnički več stikov, kakor pa drugi posmrtniki.

Ostro in jasno je odkazala monarhija po grofu Stürgkhu balkanskim državam sedaj po končani vojni stare politične prostore ter jih vprega v jarem evropskega ravnotežja. Naši državnički menijo, da mora med politično Evropo in Balkanom ostati staro razmerje. Turčija je izginila, njena veljava in sila pa se sme takorekoč le razmerno porazdeliti med zmagovalce, odmerjena takorekoč po površini teritorija, kateri pripade posamezniku. Politični račun naših državnikov pozna le adicijo in odklanja multiplikacijo: sistem šesterili veseli mora ostati ali negativno povedano: balkanska zveza ne sme ostati; njo podreti ali kakor pravi grof Stürgkh preprečiti, naj bi bil cilj avstrijske mirovne politike.

Žalostno je za nas, da so se vsled našega postopanja stvari zasukale tako, da se balkanska zveza snuje, oziroma obnavlja proti nam. Da pa se naši odgovorni državnički baš v trenutku, ko se ta zveza nahaja v krizi, izjavljajo tako vehementno proti njej, je že na sebi velika taktična napaka. Ako se zveza obdrži, potem bo Avstrija že v naprej in sicer po izjavah svojih državnikov samih nje deklarirana neprijateljica. Za bodočnost odnošajev med monarhijo in Balkanom so to silno žalostni izgledi.

V debati so odlični člani gosposke zbornice poudarjali važnost jugoslovanskega vprašanja in grof Otokar Czernin je osobito ostro kritiziral notranjo in zunanjo politiko na jugu. »Če bo Cuvaj komisaril še naprej, bomo kmalu imeli tam doli nevarno velikosrbsko idejo.«

Točno je označil neuspeh naše zunanje jugoslovanske politike: »Morali smo Srbijo ali anektirati ali pa pridobiti njeno prijateljstvo — delati smo pa tako, da smo si jo vzgojili za sovražnico. Z volovi se njeno prijateljstvo ne da pridobiti!« V gosposki zbornici sedijo ugajeni možje, trda, ostra beseda je takorekoč prepovedana, indignacija nad Berchtoldovo politiko pa se je danes vendarle pokazala tako odkrito, govorniki so poudarjali hibe in pogrške zunanje politike tako jasno, obžalovali njeno neodločnost tako ostentativno, branitelji grofa Berchtolda so bili tako malo odločni, da lahko rečemo: tudj gosposka zbornica se je v bistvu pridružila sodbi zbornice poslancev.

Tudi danes je grof Stürgkh molčal o jugoslovanskem vprašanju. Koncediral je le eno, da se v monarhiji nahaja vendarle mnogoštevilno slovansko prebivalstvo in govoril je o simpatijah za balkanske narode, katere pa je v isti sapi postavil v eno vrsto s simpatijami za »neslovanske narode« — id est Albance.

Jezikovne razmere pri naših železnicah. — Nemški načrti.

Nemški politični in strokovni listi, kakor tudi nemški politični krogi so začeli silovit boj proti slovenščini

LISTEK.

Sin Anton.

Spisal C. Golar.

»Še plesal bom, Polona, danes s teboj, še plesal! Zažvižgal bom na pero, in godci bodo zagodli in naokoli in naokoli pojdeva po tem pisanem polji. Juhuhu, Polona!«

Kmet Majdon je pil tisto popoldne pri rdeči krčmarici in se smejal solznih oči. Bled je bil v obraz in ohup mu je sijal z lic, kjer so tekle dolge proge, ki mu jih je noč še globlje zarisala v kožo. Sedel je za mizo in natakalo vedno iznova, kakor da hoče pozabiti gorje, ki ga je peklo v duši.

»Polona, nič več ne bomo veselili, samo danes še pijmo in pojmo! K meni pridi, trčiva in poskočiva, kakor da sva na ženitovanju. Kako si bila takrat zala, vsa v židi in rožah, in jaz sem te objel in ženinu sem te pripeljal. Zdaj ga pa črviči glodajo, in mi smo že stari, in pojdemo za njim, kakor je šel Anton.«

Zajokal se je, in solze so mu obile upadla lica. Vse njegovo močno in koščeno telo se je treslo, a naglo je udaril s pestjo po mizi in skočil pokoncu:

»Prinesi ga še, Polona, saj se imava rada! Vsi so me zapustili, sa-

mo tebe imam še. Saj si moja, povej, da si moja! Ha - ha - ha! Ali vidiš, kako sem zal, in kakšno rožo imam! Saj take še vsak ženin nima. Zlodeja, kar zares sem zal, še sam sebi sem vseč.«

»Nikar ne bodi tak, Majdon, ali ne greš nič domov?«

»Nič ne grem, ti me pa nikar ne podi, ne morem, ne morem. Prinesi vina, pa še mojim prijateljem, ki sede tam-le!« Pokazal je na drugo mizo, kjer sta sedela dva berača.

»Saj smo prijatelji, ali nismo, Kristusova brata? Stopi ti po Ferjančka, da nam bo eno zagodel, da se nam bo srce smejalo in jokalo.«

Vzel je krčmarici polni liter in šel točit k drugi mizi.

»Le pijmo, prijatelji, in radi se imejmo, saj dolgo nas tako ne bo več.«

»Majdon, domov bi šel, vem, da te težko čakajo. In kakšen si! Plesati češ, harmonike češ imeti, tvojemu sinu pa zvoni...«

Hotela je še nekaj povedati, a nehala je sredi besed. Ustrašila se je Majdona, ki je vzdihnil tako globoko. Oči so se mu zopet zasvetile v solzah in zablodile po hiši in po pivčih. Ustne so mu začele trepetati, in čelo se mu je qrosilo. Znojne kaplje so se mu nabirale nad obrvmi in bil je tuj in neznan v širokem klobuku, ki mu je stal postrani na glavi, in z veliko rožo na prsih.

V izbo je stopil kmet Primož.

Bil je gologlav in obstal neodločen in v zadregi pri vratih. Njegova majhna in suha postava se je zdela še neznačajnejša, in ko je zagledal Majdona, je odprl usta.

»Sin ti je umrl. Kaj boš pa zdaj?«

Majdon je z vso težo svojega telesa omahnil na klop, naslonil glavo na mizo in začel jokati kot otrok.

»Sin mi je umrl!«

Stisnil je obraz v roke in potegnil klobuk na čelo, da je bil ves skrit, a ves je trepetal, in med prsti so mu tekale solze. Jokal se je in ni mogel nehati, kakor da ima srce polno solz, in hoče vsa žalost in gorje na dan, da se izlije in umrje.

»Sin Anton!«

Primož ga je prijel pod pazduho in odšla sta iz krčme.

Na Majdovini je cvetela lipa in se usipala, rumeno cvetje je plavalo po zraku, kadar je zašumel veter med košatimi vejami, in duh lipovega cvetja se je mešal z zatohlim, po svečah dišečim zraku, ki je prihajal skozi odprta okna. Samo srednje je bilo napol izdelano z visokim zgledjem, ki sta ga delali dve butari, poginjeni s plateno rjuho.

V hišo je stopil Primož in za njim Majdon. Snela sta klobuke in stopila bliže.

Sin Anton je ležal na odru, oblečen v nedeljsko obleko. Okoli in okoli njega so cvetele rože, ki so uh

prinesla dekleta prijatelju v zadnji pozdrav. Prinesla so mu rožmarina, vedno zelenega, in na vsako stran odra so mu postavile cvetoč nagelj.

Usipal se je po belem prtu, a cveti niso žareli kot pod zlatim nebom, ob srebrnem dekliskem smehu. Bili so temnordeči kot smrtno ranjena ljubezen.

Majdonu so padle oči na sinovo vnožje, in začudil se je, zakaj se telo ne giblje, in se prsti ne premaknejo.

Čisto nedeljsko se je oblekel, je pomislil Majdon, potem je pa legel. Pemočil je pušpanovo vejico v blagoslovljeno vodo in pokropil sina.

Primož je začel naglas moliti, in njegov glas je žalostno odmeval po hiši. Majdon je molil za njim, a nankrat se je stresel in zahtel. Bilo je tesno in mračno dopoldne. Primož se je zmedel v molitvi, in je prenehal. In oba sta molčala in premišljala. Kmet je mislil in reševal uganke življenja in smrti.

Neprijeten duh se je zgrinjal po Majdovini, in vrt okoli hiše, lipa in jablane, vse se je zdelo temno in zamisljeno, in zdelo se je, da celo solnce sije z neveselim, temnim leskom. Ni bilo življenja okoli doma, le na lipi je v gostem zelenju pela na večer tistega dne neznana ptica z otožnim glasom.

Oče Majdon je ostal ves dan in večer pri sinu.

Ko je šel spat, ni mogel najti miru in sanj. Preganjale so ga misli in prašanja. Kam je šel Anton? Ali je vse to res, kar uči duhovnik, ali pa je vse to samo tolažba lahkovernim ljudem? In ako je res, zakaj pa je smrt tako tajinstvena in žalostna? Pot v odrešenje bi morala biti vesela in svetla, a je polna solz in obupa.

Proti jutru je zaspal, in imel je šudne sanje. Bil je na svatovščini, kjer je plesala krčmarica Polona v širokem zelenem krilu. Ko se je hotel zavrteti ž njo, ga je nekdo prestregel. Bil je sin Anton, ki mu je vzel piesalko in je plesal ž njo po mizah in po peči. In ves čas je govoril: »Le veselo, le veselo! Za menoj, oče, za menoj!« Majdon je hotel za njim, začel se je vrteti, in v tem se je zbudil.

Hiša je bila temna in je molčala. Zunaj se je delalo sivo jutro, prišlo je iz megle, in prvi veseli in razposajeni ptičji napevi so doneli iz zelenja.

Majdon je šel od doma in na polje, kjer je klasila in cvetela pšenica. Nad njim so se spreletavali škrljanci, in v žitu je pela prepelica. Vse je bilo pino življenja in mlade moči, in Majdon je ponavljal za sinom:

»Le veselo, le veselo!«

Skušal je vse pozabiti in se prepričati, da je tudi v smrti in po smrti življenje.

pri železnica na slovenskih tleh in proti slovenskim uslužbencem. Tako daleč so prišli nemški šovinisti, da branijo celo slovenskim potnikom v svojem materinskem jeziku vpraševati za svoj denar potne liste in da zahtevajo, naj slovenski nastavljenec in uslužbenec govore med seboj nemški. In če ti nemški kavalirji ne morejo drugače škodovati poštemim in marljivim železniškim nastavljenecem, tedaj jih denuncirajo na najpodlejši način, čeprav je splošno znano, da ravno slovenski uslužbenec in nastavljenec daleč nadkriljujejo glede zmožnosti, kakor tudi glede marljivosti nemške nastavljence. In kar imamo danes na železniških progah, ki tečejo po slovenskih tleh, nemških železničarjev, tedaj so ti zvečnoma prišli na slovenska tla po posredovanju nemškega »Volksrata«, da na slovenskih tleh umetno ustvarjajo nemško kolonizacijo. Tem nemškemu uslužbencem je izpolnjevanje njihovih uradnih dolžnosti postranske stvar, glavna stvar jim je — hujškanje proti slovenskemu narodu, med katerim žive.

Ker se odreda slovenščini prav vsaka veljava v notranjem, pa tudi v zunanjem uradovanju, je zanimivo izvedeti, kakšne pravice ima pravzaprav slovenščina v železniški službi. O tem vprašanju piše »Časopis jugoslovanskih železniških uradnikov«, ki pravi med drugim:

Najsvečanejši in najimenoitnejši čin pri železnici, kakor pri vsakem č. kr. uradu, je za upravo in uslužbenca gotovo prisega oziroma obljuba. In vendar je odločilo glavno ravnateljstvo c. kr. državnih železnic na tozadevno vprašanje 1. 1884. pod številko 2680/6 a, kar je veljavno tudi danes, da se smejo zapisreči uslužbenec, ki so nemškega jezika, premalo zmožni ali prav nič, v deželnem jeziku, katerega razumejo tako, da tudi vedo, kaj je vsebina in pomen tega, kar se jim prečitava. V takih slučajih bi se moral glasiiti obrazec prisige ali obljube in potrdba, katero mora podpisati dotični uslužbenec, tudi v tem jeziku. Torej celo prisreči smejo slovenski uslužbenec v svojem jeziku! Da ne bo dvomil kdo, naj sledi tu tisti odlok v slovenskem prevodu:

»Z ozirom na vprašanje, stavljeno potom nekega c. kr. železniško-prometnega ravnateljstva, ali se mora zapisrečati in zaobljubovati edino le v nemškem jeziku in ali se mora tozadevna potrdila izpolniti tudi le v tem jeziku, se v svrhu ravnarja opominja, da se morejo oni uslužbenec, ki nikakor niso zmožni nemškega jezika ali pa samo tako malo, da bi ne bili v stanju razumeti prečitane jim besedila zapisrege in zaobljube po njegovem smislu in pomenu, zapisreči in zaobljubiti v njih razumljivem deželnem jeziku in da se jim v teh slučajih izgotove potrdila za prisige in zaobljube, katere morajo uslužbenec podpisati, v tem jeziku.«

Isto ravnateljstvo je odredilo leta 1884., da se morajo izdajati vse instrukcije za nižje uslužbenec, ki nemškega jezika niso toliko zmožni, da bi razumeli popolnoma njih smisel, tudi v drugem deželnem jeziku. Nikar ne mislite, da ta naredba ni več veljavna! L. 1905. je c. kr. železniško ministrstvo opomnilo z odlokom št. 23.982 ravnateljstva državnih železnic, da je njih sveta dolžnost, gledati na to, da se mu predložijo prestave nemškega besedila instrukcij in drugih službenih predpisov nemudoma, ker mora zahtevati z ozirom na veliko odgovornost izvrševalne službe, da dobe prizadeti uslužbeneci dvojezične predpise kar najhitreje. Ako vendar enkrat nikakor ni mogoče preskrbeti takoj prestave, je treba uslužbenca ustmeno poučiti o za nje merodajnih določbah in sicer v jeziku, katerega so do cela zmožni.

Tozadevni odlok je tako zanimiv, da ga ponatisnemo dobesedno v slovenskem prevodu:

»Opazilo se je, da se eksekutivnim službenim mestom jako pogosto pozno dajejo službeni predpisi in instrukcije, oziroma dodatki, ki se k tem izdajajo, ki se natiskujejo razven v nemškem jeziku kot službenem jeziku še v deželnih jezikih. Zamudno povzroča, kakor poizvedeno, to, da se potrebnih prestav v razne deželne jezike ne poskrbi vedno z zaželeno hitrostjo, da celo minejo tuptam meseci, predno se iste tusem predložijo. Železniško ministrstvo pa mora z ozirom na odgovornost, katero zahteva eksekutivna prometna služba, najbolj gledati na to, da se tozadevnim organom dvojezične izdaje omenjenih uradnih pripomočkov vroče kolikor mogoče hitro po izdaji izvodov, natisnjenih v nemškem jeziku. Obenem se tozadevnim c. kr. ravnateljstvom državnih železnic strogo naroča, skrbeti za to, da se prestave nemškega izvornika v tozadevne deželne jezike

vedno v izogib vsakega neopravičenege zavladevanja, kakor hitro le mogoče predložijo tusem. Ako bi pa kljub temu v posameznih slučajih ne bilo mogoče dvojezične izdaje nemške izdaje že v najkrajšem času pripraviti, ne ostaja drugega, kakor po uveljavljenju nemške izdaje tozadevnemu osobi, ki ni popolnoma zmožna nemškega jezika, za istega važne določbe novih predpisov začasno obrazložiti potom ustmenega poučevanja.«

Kaj sledi iz teh ukazov? Ker imajo uslužbenec pravico, da se uče predpisov na podlagi slovenskih službenih knjig, je dolžnost predpostavljene, jih poučevati tudi v tem jeziku. Dalje imajo uslužbenec vsled tega tudi pravico, govoriti in pisati pri skušnjah slovenski, ako se ne morejo izraziti ravno tako dobro v nemškem jeziku. Predstojniki morajo gledati na to, da razumejo podrejeni uslužbenec dobro vse predpise, kar je le mogoče, ako jim preskrbe slovenske učne knjige oziroma instrukcije in jim razlože pravila v istem jeziku. »Časopis jugoslovanskih železniških uradnikov« še nadalje navaja podrobnosti, ki se tičejo teh dveh odredb in iz katerih je razvidno, da ima slovenščina precej pravic tudi v notranji železniški službi.

In to je tudi razumljivo, vsaj je vendar ravno železniška služba danes v trgovskem in prometnem življenju nekaj tako veličavnega, da vsa ta veličavna prometna naprava vendar ne more služiti enemu samemu smotru — germanizatorični ekspanzivni politiki. Če torej nemški uradniki in nastavljenec, ki so prišli po milosti raznih nemških »Volksratov« v slovenske dežele, nočejo občevati in dajati navodil slovenskim podrejenim nastavljenecem — tedaj spravljajo v nevarnost železniško prometno službo, spravljajo sleherni dan v nevarnost tisoče in tisoče potnikov, sto in sto železniških nastavljenec in njih rodbin. In mi vprašamo: Ali naj postane celo železniška služba, kateri je zaupanih sleherni dan toliko tisoč človeških življenj, igrača in orodje v rokah ekspanzivne nemške - nacionalne politike?

Da pa je vsa nemška politika, ki hoče popolnoma pomesti železniško službo, namerjena edinole na to, da se pomesti naše dežele in da se zgradi nemški most do Adrije, je razvidno iz št. 24. »Časopisa nemških avstrijskih železniških uradnikov.« Ta časopis piše med drugim:

»V vstrajnem in tudi že uspešnem delu deluje za narodno stvar »Nemški narodni svet za Kranjsko in Primorsko«. Vestno ga morajo podpirati člani »Nemškega avstrijskega društva železniških uradnikov«, ki že sami ne pripadajo narodnemu svetu, kajti za nas železničarje, državne kakor južne železničarje, je posest te prometne in trgovske točke (namreč Trsta) največje važnosti. Ako imamo enkrat tukaj gospodarstvo v rokah, zamoremo zariniti zagozo v Slovanstvo od več strani in korak za korakom zopet pridobiti tla, kakor smo jih izgubili, na Kranjskem in Primorskem in enkrat v doglednem času zopet vzpostaviti edino posest Nemštva in nacionalnega nasprotnika morda popolnoma izpodrinili iz »naših« lepih alpskih dežel.

Zato krepko v boj proti slovenskemu sovražniku, na najvstrajnejšo podporo vseh Nemcev v zaledju moramo računati! Bojevanje bo sicer težko in dolgo, kajti premagati je treba zelo divjega in neustrašnega sovražnika, toda zmaga bo tudi lepa in plačilo bo veliko: Nemška pot do nemške trgovske metropole ob modri sinji Adriji.

Prišla je k nam v nemško glavno in stolno mesto, da nam razkaže svoja bogstva, svojo razkošnost, da nas vospodbudi, da jo zasnujemo in pridobimo! (Op. uredn. tu mislijo na Jadransko razstavo na Dunaju!) Sledimo njenemu klicu in poiščimo si nekdanjo dedščino nemškega dela, nemške pridonosti, ki nam jih je nekoč iztrgala slovanska požrešnost in laška premoč! Stremimo, snubimo in bojujmo se, da se zopet kmalu uveljavi nemška beseda in nemško delo na vlažnih valovih naše lepe, smejoče se Adrije!

Nemški železniški uradniki so s tem izzivajočim člankom priznali, da oni niso drugega nego pionirji nemške ekspanzivne politike. In kot take jih mora zdaj smatrati vsa slovenska javnost, vsi merodajni krogi, pa tudi njihovi slovenski tovariši, katerim hočejo ti nemški uradniki odjesti kruh na domači, rodni grudi.

Iz tega priznanja pa je tudi razvidno, da se pri nas tudi že tako veličavno, strogo gospodarske naprave izrabljajo v nizke politične namene. In če bodo čez leta gotovi krogi tožili, da naša država gospodarsko propada, tedaj bo to nesramno po-

stopanje in ravnanje nemških železniških uradnikov zopet en člen v oni dolgi verigi, ki oklepa in uničuje ves naš gospodarski napredek.

Kar pa se nas Slovencev tiče, zdaj prav dobro vemo, kaj pomenjajo za nas nemški železniški uradniki in uslužbenec. Nič drugega niso po svojem lastnem priznanju nego ekspansionisti in agitatorji vsenemški misli po naših slovenskih deželah, iz katerih nas hočejo polagoma izpodrinuti. In kot take jih moramo tudi vedno smatrati.

Naloga naše javnosti, naših zastopnikov v vseh zastopih pa je, da ostro gledajo na prste tem ljudem, ker le tako se bomo obranili teh skrajno nevarnih elementov.

Slovan Slovanu — tujec.

Splošno je znano in zgodovinsko potrjeno, da je že od Svatoplukove dobe do današnjega dne bilanca slovanske zavednosti zelo pasivna. S separatizmom ubijamo sami sebe. Zadnji čas nas je na jugu stara nesloga izmodrila. Najprvo je nastala v naši državi srbsko-hrvaška koalicijska, potem balkanska Zveza, ki je, naj se spor srbsko-bolgarski reši tako ali tako, največjega pomena za bodočnost Jugoslovancev, torej največji zgodovinski dogodek do sedaj. Za toliko je naša bilanca resnično napredovala: na Balkanu je nastala državna skupina pod slovenskim pokroviteljstvom, kar se uvažuje. Ostali pa smo še zelo pasivni na severu radi poljsko-ruskega vprašanja. Poljaki so s svojo separatistično politiko in kot zavezniki Nemcev v državi največja pasivna postavka v računih Slovanstva, največja ovira napredovanja Slovanstva. Bilančna vsota torej izkazuje, da ogromno in številno ostale slovanske narode nadkriljujoče Slovanstvo ni solidarno, da radi raztresenosti in protivnega stremjenja ne reprezentuje one sile v državi in med seboj, katero bi lahko imelo po svoji ogromni telesni in duševni sili.

Ako se oziramo na naš slovan-ski jug, vidimo, da se je v zadnjih tridesetih letih mnogokaj izpremenilo in poboljšalo. V ti dobi se je porodila češko-slovenska vzajemnost. Prvi stiki so nosili značaj platonske ljubezni, narodne oduševljenosti. Čehi in Slovenci so se začeli spoznavati. Slovenci so v skupinah obiskovali Čeha, in Čehi so narobe isto storili. Ta vzajemna ljubav se je prenesla na kulturno polje. Čehi so nas podpirali kulturno, kar dokazujejo prijateljski stiki med slovenskim in češkim gledališčem. Naši rojaki obiskujejo češke visoke šole. V parlamentu smo si dobri prijatelji in zavezniki. Slovenski poslanec nahaja v naših burnih političnih časih varno zavetje pod češko parlamentno streho. Vzajemnost nas je privedla do tega, da se je vzajemno delovanje preneslo na gospodarsko polje. In to je največje važnosti. Spominjamo se samo snovanja naših denarnih zavodov, spominjamo se velike gospodarske misije, katero izvršuje češki narod s tem, da gospodarsko in finančno podpira češki kapital na Balkanu, da paralizuje ogromno razpleteno bančno omrežje nemškega naroda, ki duši nas in sega preko nas južnih Slovanov daleč v Azijo. Ako to omenjam, to mislim, da sem navel najpoglavitejšo stran.

Vsaj toliko je bilo treba omeniti kratko, da se bode bolje razumelo to, kar hočem povedati. Kdor bi to stremljenje napačno razlagal ali oviral, ta ne bi deloval v prid Slovanstva. Kolikor je meni znano, morem le konstatirati, da se začrtana gospodarska pot utrjuje in nadaljuje. Kdor more na tem polju kaj dobrega storiti in izvesti, stori in izvede, ali ne bahaj se, nego vedi, da si Slovan bil dolžan to storiti in izvesti, ne išoč hvala in dobička.

Oglasil se je Čeh, sin naroda, ki je gotovo največje žrtve prinesel na oltar naše stvari in ki nekako pesimistično zre v bodočnost. Josip Penizek, priobčil je v »Zlati Prah« topisne črtice: »Na jih (Na jug). Črty turisti-laika, číslo 39.« Tu izvaja češki pisatelj na koncu svojega spisa, da so Čehi altruisti, ki podpirajo vse in ki druge finančno ojačujejo. Češki turisti hodijo na jug, nosijo svoje prihranke Slovincem in Hrvatom. Čehi so darovali lepe vsote ranjenim Srbom in Bolgarom. Tako piše g. Penizek! Ali dalje pa pripoveduje, da se tam doli (pri nas Jugoslovanih) slišijo glasovi proti Čehom, slišijo se pritožbe na češko premoč. Slovenci in Hrvati imenujejo Čeha tujce. Pravijo, da Čehi prihajajo na jug, da gospodarsko slabše Slovence izkoriste in da je zato potrebno, tako namreč pravimo mi, da se mi (Slovenci in Hrvati) emancipiramo od češkega vpliva. In kakšen svet daje Penizek Čehom?

On pravi: Pripravimo se, da napočim dan, ko bo izvoz češkega blaga, denarja naletel na najhujši odpor, na bojkot, in bo potrebno, da se Čehi vrnejo domu, na sever. Penizek zaključuje: »To je moja diagnoza in prognoza.«

Gospod Penizek, ki je običudoval naravno divoto in čarobnost goranske strani kranjske dežele, imel je zelo slabe informatorje. Ako bi on živel več časa pri nas in »z nami«, prepričal bi se, da je bil krivo poučen. Kaj naj pomenja, ako g. Penizek naglašja, da češki turisti hodijo na jug in da svoje prihranke nosijo Slovincem in Hrvatom? Sveta dolžnost vsakega Slovana je bila, da je kaj daroval za ranjene Srbe in Bolgare; tega se je pri nas zavedal vsak pravi Slovenec, ali čemu je treba to omenjati, kar je bila naša bratska dolžnost? Čehi so pri nas gradili turistovsko kočjo, tudi to znamo, cenimo in spoštujemo. Ako bi se mi hoteli sklicevati na to, kaj in koliko smo drugim storili, kaj mi Čehom in kaj Čehi nam, bilo bi to neokusno in negalantno. Vendar še ne bomo hoteli tuhtati, kdo je koga imenitneje pogostil, ali mi Čehi v Ljubljani, ali Čehi nas v Pragi! Kdor piše zgodovino, kdor gradi most med sorodnimi narodi, kdor deluje za boljšo bodočnost našo, ne zamuja časa pri takih malenkostih.

Kako slabo je g. Penizek poučen o našem slovenskem mišljenju, dokaz je to, da trdi, da mi smatramo Čeha za tujce. To je obtožba, katero nam je oddalno in bratski zavrniti. Nobena javna ali avtonomna oblast, kjer so Slovenci gospodarji, ni se zgrešila v tem zmislu. Nobena občina slovenska ni se izjavila v tem zmislu, nobeno društvo slovensko ne zasluži tega očitka. Nasprotno, ravno kar se je osnoval v Ljubljani »Slovanski klub«, kateremu je namen, da goji med Slovani kulturne in gospodarske stike, to je torej ustanova, katera naj spaja, a ne razdvaja slovanske brate. Vso slovansko žurnalistiko, osobito pa književnost kliče za priče, da se nikjer ne pojavlja stremjenje, katero bi nam predočevalo Čeha tujce, nasprotno pa je resnica, da je občina ljubljanska klicala Čeha v službo, in ti Čehi, ki žive med nami in z nami, bodo nam potrdili, da jih ne smatramo za tujce in da jih tako ne nazivamo. Vsa naša javnost protestuje proti naziranju g. Penizeka. Istina je, da je na tem polju še mnogo dela, da bomo tudi mi še boljši Slovani, ali pomisliti je treba, da je naša zavednost mlada in da je še mnogo dela treba, da vzgojimo širše sloje v pravem slovanskem duhu. Tako je v Slovincih in morda le malo bolje v Čehih. Ako tako pišemo o sebi, ubijamo sami sebe. Ne vem, kje je g. Penizek slišal te glasove proti Čehom, pri slovenski inteligenciji, ki je zastopnica naroda, gotovo ne, sicer ne bi mogel razžaliti tako hudo vse slovanske inteligencije, ki deluje na vseh poljih za slovansko solidarnost. Kakor sem rekel, g. Penizek je svoje informacije priobčil v »Zlati Prah«, torej v odličnem češkem listu, ki ga čita vsa češka inteligencija. Kaj si bodo Čehi mislili o nas, ako tako odličen list v taki temni luči predstavlja nas Slovence in Hrvate! Legitimni zastopniki Slovencev vedo, da je naš spas le v Slovanstvu, in se niso nikdar zgrešili proti temu programu, in to nam bodo potrdili vsi tisti Čehi in Čehinje, ki so prišli k nam v družinih ali posamezno, da so se pri nas čutili doma, da smo jih imeli za brate in sestre. Zakaj torej g. Penizek pravi, da smatramo Čeha za tujce, to vеди Bog! Ako bi to res bilo in ako bi češki narod verjel g. Penizeku, potem si ne bi upal več noben Jugoslovan v Prago.

Istini na ljubo konstatujem, da kakšen konflikt lahko povzroči nastanek. Nastal je celo med Srbi in Bolgari, ki vedo, da so le v Zvezi prisvojlji, kar imajo, in da posamezna država ne bi nikdar dosegla tega velikankega uspeha. Nastal je tudi pri nas konflikt na gospodarskem polju, ali so ga zakrivali nerodni možje, ki ne vedo, da se morajo take stvari doma poravnati. O prodiranju češkega kapitala na jug se je pri nas na jugu mnogo pisalo in razpravljalo. Navajam samo »Hrvatski Lloyd«, ki je o tem obširno pisal in odobravalo. Mi vsi pozdravljamo češki kapital, ker ta kapital koristi le Slovanom, a nemški kapital nam le škoduje. Nam se je emancipovati od nemškega kapitala, ki se ojačuje v naših mestih od Ljubljane do Smirne. Živnostenska in Ustredni se pri nas dobro počutita in nam bodeta obe banki potrdili, da jih ne smatramo za tujce zavode. Nikoli ne bode napočil dan, da bi Jugoslovani bojkotirali češko blago in denar, ampak želimo le, da bi tega blaga in kapitala bilo toliko in tako solidnega, da ne bomo potrebovali tujcev Neslovancev. Mi ne želi-

mo, da se Čehi kdaj vrnejo na sever, ampak mi želimo, da bi bili naši stiki še tesnejši, še bolj bratski, da bi na celi dolgi črti od zlate Prage doli do Soluna stali na svojih nogah, oprli na svojo lastno moč, na svojo gospodarsko neodvisnost.

To je diagnoza in prognoza našega naroda, to je naša želja in naše stremljenje, in Bože ne daj, da se izpolni prerokovanje gospoda cesarskega svetnika Josipa Penizeka.

V Ljubljani, 22. jun. 1913.

Anton Trstenjak

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 27. junija.

Župan dr. Ivan Tavčar otvoril sejo in konstatira sklepčnost. Za verifikatorja zapisnika imenuje občinska svetovalec gg. Hudo vernika in Sreboča.

Opravičili so svojo odsotnost, deloma zaradi bolezni, deloma zaradi nujnih opravkov občinski svetniki gg. Višnikar, dr. Novak, Bahovec in Strukelj.

Naznanila predsedstva.

Župan dr. Ivan Tavčar poroča:

Od deželnega predsedstva je došlo naznanilo, da se vrši za pokojnim cesarjem Ferdinandom v stolnici svečano cerkevno opravilo. Občinski svet se vabi k udeležbi.

V ponedeljek, dne 30. junija ima deželna zveza kranjskih obrtnih združenj svoje slavnostno zborovanje. Občinski svetniki se vljudo vabijo k udeležbi.

Čisti dohodek vojaškega koncerta v »Unionu« povodom častniškega tekmovalnega streljanja v prid dobrodelnim namenom je znašal 433 kron. Župan se je polkovnemu poveljništvu 27. pešpolka zahvalil. Zahvala se sprejme na znanje.

Gosp. Janko Holjac je poslal magistratu krasen in poučen album grada Zagreba. Album je v mestnem arhivu, kjer si ga občinski svetniki lahko ogledajo. Gosp. župan se je za posiljanje zahvalil.

Dunajsko županstvo je poslalo magistratu statistično knjigo za leto 1911. Tudi ta knjiga je v mestnem arhivu prosta na vpogled in tudi zanj se je gosp. župan zahvalil dunajskemu županstvu.

Zemljedelska rada za Češko je poslala svoje letno poročilo za leto 1912. Knjiga se nahaja v mestnem arhivu, gospod župan se je zahvalil. Gosp. Pustoslavšek je stavlil svoječasno predlog glede neke spremembe osebnih vlakov na gorenski progi. — Železniško ministrstvo je odgovorilo, da opust zavednega osebnega vlaka ni mogoče, in sicer zaradi mednarodnih zvez, posebno pa zaradi zveze Nemčije s Primorjem. (Klici: Domače prebivalstvo pa se seveda ne upošteva.)

Gosp. Belič je vložil predlog glede poplave tlaka na Dunajski cesti. To cesto mora oskrbovati država in državni erar se je naprosil, da ukrene res potrebne poplave na ti cesti.

Glede pritožbe zaradi prižiganja in ugaševanja električnih svetilk poroča ravnateljstvo mestne elektrarne, da se prižigajo električne svetilke v skupinah za cela predmestja. Zato dotični prižigalec ne more vedeti, ali gore, odnosno ali so ugasile vse svetilke v dotičnem predmestju. Naproša pa se državna policija, da glede tega poroča, kot je poročala svoječasno in dosledno mestna policija. Konstatira pa se, da napravijo največ nereda in škode otroci in razni zlikovci, ki pobijajo električne svetilke.

Glede pralnih stopnic ob Gradaščici, se poroča, da so bile te stopnice popravljene, odnosno napravljene spomladi in da se bodo končno zopet popravile, posebno kar se tiče zadnjih pralov, ko se regulirajo brezine in ko pada voda. Most ob Mali čolnarski ulici je v dobrem stanju, tudi je zadosti širok, njegova širjava znaša 5 m, nevarna udrtnina pa se je popravila.

Nato je bil odobren zapisnik zadnje seje.

Sprejem v občinsko zvezo.

Po poročilu magistrata, poročevalca g. Govekar, so bili sprejeti v občinsko zvezo sledeči prosilci: Ažbe Katarina, kuharica; Bajec Anton, vrtnar; Bayer Franciška, zasebnica; Barlič Fr., posestnik; Benkovič Josipina, strežnica; Bremec Fr., posestnik; dr. Edward Bretl, zobozdravnik; Bučar Terezija, tobačna delavka; Butara Anton, delavec; Cankar Ivan, drvar; Cedilnik Antonija, služkinja; Ciber Fr., bajtar; Cimerman Karel, delavec; Cizej Anton, pek; Cukjati Uršula, gostja; Ehrlich Hilda, šivilja; Feldin Terezija, zasebnica; Flander Avgust, mizarski pomočnik; Gabr-

šek Ludvik, slaščičar; Gašparič Ignacij, skladiščni mojster Južne železnice; Gašperlin Anton, uradnik banke »Slavije«; Globočnik Jernej, lastnik trgovske agencije; Godec Anton, fikiarski hlapec; Golob Fran, poslovođa; Golob Konrad, tovarniški delavec; Gorenc Matija, kurjač; Gutscherbraun Aleks, delavec; Hallegger Antonija, vezilja; Hörtner Anton, sprevodnik Južne železnice; Illovar Jera, gostija; Inkret Matija, posestnik; Ipavec Marija, služkinja; Istenič Fran, krojač; Jašovec Antonija, služkinja; Jelenc Terezija, kuharica; Jenko Greg., čevljarški mojster; Jerše Franciška, šivilja; Jonke Jos., sluga »Ljudske posojilnice«; Kanduš Josip, kurjač Južne železnice; Kavčič Ana, služkinja; Kern Marija, prodajalka loncev; Keršen Ana, tobačna delavka; Klander Stefan, delavec; Klun Anton, posestnik; Kos Marija, perica; Kosmač Fr., posestnik; Kramar Iv. mar Fr., posestnik; Kramar Iv., kočijaž; Kromar Marko, revident Južne železnice; Kussmann A., zasebnica; Linhart Karel, urar; Ločnik Marija, zasebnica; Magolič Srečko, faktor; Mayer Anton, železniški sprevodnik v p.; Mancini Marija, gostja; Marjetič Marija, branjevka; Markovič Marija, strežnica; Martinčič Mihael, hlapec; Mavec Fran, čuvaj Južne železnice; Meglič Terezija, služkinja; Mesajednik Marija, služkinja; Milavc Fran, korektor; Mišič Jakob, mestni delavec; Mlinar Ivan, korektor; Mostar Terezija, delavka; Nardelli Ivana, strežnica; Nessman Fran, hotel, sluga; Oblak Fran, natak; Ogorevc Fran, krojaški pomočnik; Pavlič, strojarski pomočnik; Pelc Marija, šivilja; Pršina Terezija, prodajalka mleka; Petan Fran, trgovski pomočnik; Peterman Marija, kuharica; Pirman Franciška, tobačna delavka; Planinšek Fran, revident Južne železnice; Podkov Josip, mesar; Podlipec Matevž, delavec; Podlogar Franja, šivilja; Pogačnik Ana, tobačna delavka; Pogačnik Leon, posest. in kavarnar; Polajnar Ignacij, drvar; Porenta Jakob, ključavničarski pomočnik; Povšič Josip, delavec; Pozaršek Jernej, mest. delavec; Rak Fran, hranilnični sluga; Rebolj Ivana, delavka; Rejc Ivan, kurjač v deželni bolnišnici; Remškar Urša, kuharica; Roth Ana, kuharica; Rovšek Stei., fotograf; Rozman Marjana, trežnica; Rutar Josip, mizar; Slokan Amalija, tobačna delavka; Snoj Anton, tovarniški paznik; Sore Matilda, tov. delavka; Starc Marija, strežnica; Stražiščar Ivan, užit. paznik; Scharlach Ivan, vratar; Schauer Ivan, dimnikar; Sirca Ivan, dlnar; Šivic Marija, zasebnica; dr. Schuster, zdravstveni svetnik; Šušteršič Miha, izvošček; Tavčar Antonija, trgovka; Telatko Ivan, sklad. sluga Južne železnice; Tischler Ivan, uslužbenec državne železnice; Tonin Marija, kuharica; Treven Andrej, posestnik; Trošt Marija, gospodinja; Urbanija Terezija, starinarka; Weiss Mihael, posestnik; Velikonja Terezija, strežnica; Westernmayer Fran, delavec; Virant Alojzij, mizarški pomočnik; Wisiak Henrik, nadučitelj v p.; Zagorec Uršula, gostja; Zavri Marija, hišnica; Zupančič Josip, žel. sprevodnik v p.; Žagar Ana, strežnica; Ženko Ivan, pom. uradnik; Žerovnik Miha, kletar; Žitnik Ivan, posestnik; Mencin Josip, kleparski pomočnik in Tomc Matevž, delavec.

Nekaj prošilcev na predlog poročevalca ni bilo sprejetih.

Zagotovilo sprejema se je sklenilo g. Selmarju; odklonilo pa se je zagotovilo sprejema v občinsko zvezo g. Händlerju. Proti vplačilu primerne pristojbine se podeli sprejem v občinsko zvezo g. Antonu Stemplu.

Nato se je na predlog personalnega in pravnega odseka, poročevalca g. dr. Ambrosija potrdilo novoizvoljeno načelstvo »Gasilnega in reševalnega društva«, in sicer kot načelnik Turk in kot podnačelnik g. Dinter.

Ugodilo se je tudi prošnji »Narodne socialne zveze«, da prevzame v slučaju razida društva mestna občina društveno premoženje in to posebno z ozirom na to, ker občina s tem ne trpi nobene škode.

Zakon o pobiranju posebne občinske doklade na žgane opojne tekočine.

Poročevalec g. Milohnoja prebere načrt tega zakona, ki slove:

§ 1. Mestni občini ljubljanski se daje pravica, da pobira v svojo korist naklado na žgane opojne tekočine, in sicer: a) na žgane opojne tekočine, katerih alkoholno jedro se da

dognati s predpisanim alkoholometrom, pri njih uvozu v občinsko ozemlje ljubljansko v svrhu konsumna, to je za uživanje po ljudeh in za vsako drugo porabo v mejah mestne občine, potem pri odpravi takih tekočin iz svobodnega skladišča, ležečega v mestni občini, ali iz žgališnice, ki je podvržena konsumnemu dachu na žganje in leži v ljubljanskem občinskem ozemlju, v svrhu konsumna v mejah ljubljanske občine; dalje kot pribitek k produkcijskemu dachu pri morebitnih, temu dachu podvrženih žganježgalnicah v ozemlju mestne občine; v vseh teh slučajih znaša občinska naklada 36 v od hektolitrske stopnje, to je od litra alkohola; b) od žganih opojnih tekočin, katerih alkoholno jedro se s predpisanim alkoholometrom ne da dognati, pri njih uvozu v ozemlje mestne občine ljubljanske za vsak hektoliter 19 K 80 vin., od alkoholskih esenc 25 K 20 vin.

O načinu pobiranja občinske naklade na žgane opojne tekočine, ki so navedene pod a) in b), določa potrebno § 4. tega zakona. Od občinske naklade so oproščene one žgane opojne tekočine, katere uživajo oprostitev od državne naklade na žganje.

§ 2. Za žgane opojne tekočine, navedene v § 1. pod a), se pri njih izvozu čez ljubljansko občinsko mejo vrača plačano občinsko naklado v znesku po 36 vin. za hektolitrsko stopnjo. Za žgane opojne tekočine, navedene v § 1. pod b), se pri njih izvozu čez občinsko mejo vrača, če vsebujejo alkoholno jedro saj 30 volumskih odstotkov, po 36 vin. za vsak hektoliter in vsak volumski odstotek, katerega naznačuje alkoholometer. To vračilo pa se daje le za množino od pol hektolitra višje in le osebam, katere so za proizvodnjo, ali za trgovino s spiritozami obrtno upravičene. Bljižji pogoji za vračanje se določijo naredbenim potom.

§ 3. S cirkularno naredbo c. kr. ilirskega deželnega gubernija z dne 26. junija 1829 — izdano temeljem Najvišjega sklepa z dne 25. maja 1829 — mestni občini ljubljanski podeljena in z razglasom c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko z dne 23. oktobra 1875, dež. zak. št. 33, nanovo potrjena pravica do pobiranja mestne doklade k užitini, tarifa točka št. 1, 2 in 3 poslednje navedene razglaš, ostane mestni občini tudi zanjeprev varovana na ta način, da se to doklado sicer vsteva v izmero s § 1. pričujočega zakona ustvarjeno naklado, dokler je zakon v veljavi, da pa v slučaju razveljavljenja ali neobnovitve tega zakona, ona doklada zopet oživi in se jo sme pobirati v isti višini in pod istimi pogoji, kakor pred uveljavljenjem pričujočega zakona.

§ 4. Pobiranje občinske naklade, ki jo ta zakon uvaja, nadzorstvo nad zadržanimi žganimi opojnimi tekočinami in onimi, ki jih je zadržati, kakor tudi vračanje naklade, opravljajo organi vsakokratnih užitinskih zakupov, oziroma pogoditvenih družb v davčnih občinah, katere prihajajo za občinsko ozemlje mesta Ljubljane v poštev. To določilo je izrečno sprejeti v dotične zakupne pogodbe in pogoditvene dogovore. V zaprtem ozemlju mestne občine ljubljanske pobirajo v pričujočem zakonu obravnavano občinsko naklado glede onih žganih opojnih tekočin, katere je zadržati pri uvozu, oni organi, katerim je poverjeno pobiranje linijske užitnine. Če bi erar opravljal pobiranje državne linijske užitnine v Ljubljani po svojih lastnih organih, oskrbujejo ti organi tudi v prejšnjih dveh odstavkih našeta uradna opravila glede na občinsko naklado od žganih opojnih tekočin. V onih delih mestne občine ljubljanske, kateri leže izven užitinske črte, se vrši pobiranje občinske konsumne naklade od žganih opojnih tekočin pri onih takih tekočinah, ki so te občinski nakladi podvržene pri uvozu, po istem načinu, kakor se užitino pobira na deželi. Zadevna podrobnost določila se izdajo naredbenim potom, enako tudi določila o tem, kako se je ogibati dvojnemu zadržanju v slučaju, ako se premeste gotove množine, od katerih je bila ta naklada že plačana, iz ozemlja mestne občine, ležečega zunaj užitinske črte, v zaprto ozemlje te občine. Če je upoštevati svobodna skladišča, nahajajoča se v mestni občini ljubljanski, pobirajo je občinsko naklado tedaj, kadar se prenašajo tekočine iz svobodnega skladišča v mestno občino, pri žgalnicah s konsumnim dachom o priliki plačanja tega konsumnega dacha in pri žgalnicah s produkcijskim dachom obenem s pobiranjem tega produkcijskega dacha. Mestna občina ima pravico, da namesti, ne glede na nadzorovanje, ki ga je vršiti po prvih odstavkih tega paragrafa, tudi lastne nadzornevalne organe, katerim pristojna nadzorovanje v občini nahajajočih se, pod ta zakon pripadajočih žganih opojnih tekočin glede na to, odgovarja li njih kakovost in mno-

žina plačani občinski nakladi, in kateri vrše zadevne poizvedbe. Za opravila in uradna dejanja, ki so našeta v prvem in tretjem odstavku tega paragrafa, ima mestna občina ljubljana kaj plačevati le v toliko, v kolikor za navedeno dokazoma narasejo izdatki, kateri nimajo pokritja v potroških za siceršna službena opravila užitinskih organov in za dotične naprave.

§ 5. Množine žganih opojnih tekočin, ki se na dan uveljavljenja tega zakona nahajajo v občinskem ozemlju ljubljanskem, je podvržeti dodatnemu zadržanju, ki ma znašati za žgane opojne tekočine, katerih alkoholno jedro se da določiti s predpisanim alkoholometrom, po 20 vin. od hektolitrske stopnje, za alkoholne esence 16 K 40 vin. od hektolitra in za ve druge žgane opojne tekočine 11 K od hektolitra. Isto velja za slučaj nove prikopitve kake občine ali občinskega dela k mestni občini ljubljanski, pri čemur je ukreniti dodatno zadržanje z dnevom uveljavljenja in korporacije in le v toliko, v kolikor ni bila od žganih opojnih tekočin, ki so temu zakonu podvržene in se nahajajo v novem občinskem delu, plačana že v oni občini, h kateri je dotično ozemlje preje pripadalo, enakovrstna občinska naklada in saj v enaki višini. Bljižnja določila o pripravljajanju, doznavanju in dodatnem obdajanju teh množin izidejo naredbenim potom.

§ 6. V kolikor se pobira občinska naklada od žganih opojnih tekočin zaeno z državnim davkom na žganje kakor doklada k slednjemu, se pri prestopkih porablja dohodarstveni kazenski zakon. V drugih slučajih se kaznujejo dejanja in opuščanja, s katerimi je bila občinska naklada prikrajšana, ali kratitvi izpostavljena, ako ni uporabi splošnega kazenskega zakona, z dvojnimi do osemkratnim onega zneska, za katerega je bila občinska naklada prikrajšana, ali kratitvi izpostavljena. V slučaju neizterljivosti globe, stopi na njeno mesto zaporna kazen, pri čemur je prisoditi za vsakih 10 K po en dan zapore. Zaporna kazen pa ne sme presegati 4 tednov. Kazensko uradovanje v teh slednjih slučajih, ki jih ni obravnavati po dohodarstvenem kazenskem zakonu, ima v prvi instanci vršiti mestni magistrat ljubljanski, in sicer po določilih, ki veljajo za postopanje političnih oblasti o prestopkih. Kaznivost prestopkov zastara po enem letu. GLOBE pripadajo ljubljanskemu ubožnemu zakladu.

§ 7. Bljižnja določila o pobiranju občinske naklade na žgane opojne tekočine in o njenem vračanju pri izvozu takih tekočin ima izdati vlada s posebno naredbo.

Načrt zakona je bil brez vsakega ugovora sprejet.

Dalje je ugodil občinski svet prošnji poveljstva c. in kr. topničarskega polka št. 7, da se opusti v topničarski vojašnici eno podčastniško stanovanje in se preuredi v pisarno, ter se odpiše odpadajoča najemnščina.

O dopisu magistrata glede nabave in vzdrževanja Minimax - aparatov na raznih mestnih poslopih, je odredil gosp. župan, da se uvedejo nadaljna tozadevna poizvedovanja, in da pride ta zadeva prihodnjič na vrsto.

Zaveza jugoslovanskih učiteljskih društev

ki slavi letos dne 13. in 14. avgusta svojo 25letnico je prosila v svrhu sprejema in pogoščena, slovanskih gostov primerno podporo. V imenu finančnega odseka je poročal tozadevno g. Likozar. Odsek je sklenil, da predlaga z ozirom na poset številnih slovanskih gostov in z ozirom na povzdigo prometa tujcev, da se dovoli društvu podpora v znesku 500 K.

Dr. Zajec je pristavil k temu, da je sicer prav zadovoljen (dasi se posebna zadovoljnost ni spoznala iz njegovih besedi), če dobe učitelji podporo, vendar pa ne sme biti ta današnji sklep kak prejudic za eventualne podobne prošnje.

Predlog odseka je bil nato soglasno sprejet.

Stavbni odsek.

V imenu stavbnega odseka je poročal g. inženir Štembov, ki je stavil najprej 5 predlogov glede izplačil in nadplačil glasom poročila kolavdatorja za izvršena dela pri zgradbi c. kr. drž. obrtne šole. Vsi predlogi so bili sprejeti. — Na to je poročal o prizivu Jakobine Kastner proti odloku magistrata glede dovolitve kavarnarskega vrta Franu Kraperžu na Dvorskem trgu. V prizivu se navaja, da se kali na tem vrtni nočni mir, da ovira ta vrt javni promet in da magistrat sploh ni pristojen o tem odločevati. K prvima dvema točkama se poudarja od stavbnega odseka, da ti zgradbi nista ugovarjala niti državna policija, niti deželni odbor. Promet se ne ovi-

ra, da se pa ne bo kalil javni mir, prevzema nadzorovanje itak državna policija. Kar se pa tiče pristojnosti glede te odločitve, pripada ta magistratu. — Priziv je bil zavrnjen. — Glede naprave javnega pisaarja ob Karlovškem mostu poročal poročevalec, da je bil za napravo tega pisaarja dovoljen že kredit v znesku 1685 K. Pisoar se napravi na desnem bregu kanala, odvod se steke v kanal. Za nakup sveta za ograjo in za fundament bi bilo še potreba okroglo 400 K, kateri kredit se na predlog odseka dovoli.

Šolski odsek.

V imenu šolskega odseka odseka je poročal g. Likozar in sicer o dopisu mestnega šolskega sveta glede osnove pravilnika za dnevno zavetišče na IV. mestni deški ljudski šoli. Poročevalec je prebral natančen in obširen načrt pravilnika in poslovnika, ki je brez ugovora sprejet. Nadzorovalnemu učitelju tega zavetišča g. Ogorelcu se določi 50 K nagrade, drugo leto pa se določi ta nagrada na 100 K.

Splošna avstrijska družba malih železnic je poslala letno poročilo o uspehu mestne cestne električne železnice za l. 1912. Skupna dohodki znašajo 138.001 K 06 v, stroški 137.726 K 21 v, torej znaša čisti dobiček 274 K 85 v. — Poročilo se je vzelo na znanje. — Prošnji Alojzija Steinmetza za odpis večje porabe vode se ni ugodilo, ker večje porabe ni povzročil nesrečen slučaj, marveč le slabo vzdrževanje vodne naprave. Ugodilo pa se je prošnji finančnega ravnateljstva za odpis večje porabe električnega toka, ker se je, kakor je dokazano, porabilo res le vsled nesrečnega slučajja več toka in se odpiše od predpisanih 122 K 61 v.

Samostalni predlog dr. Ivana Zajca v zadevi ljubljanske delniške plinarne odkaze župan finančnemu odseku.

Obč. svetnik Pammer predlaga tozadevno, da se odkaze predlog posebnemu odseku 5 članov, ki naj se takoj volijo. Ta predlog je bil sprejet in koncem seje so bili izvoljeni v ta poseben odsek gospodje dr. Karel Triller, Hudovernik, Pustoslemšek, Pammer in Lilleg. — S tem je bil končan dnevni red seje in sledili so sledeči

njni predlogi.

Dr. Karel Triller predlaga, da se podeli obč. svetniku in načelniku zveze kranjskih obrtnih zadrug g. Engelbertu Franchettiju brezplačno pravica meščanstva. Nujnost predloga je bila sprejeta. Predlog je utemeljeval poročevalec približno sledeče: G. E. Franchetti deluje že 16 let uspešno na obrtnem polju. L. 1900. je bil izvoljen, kot najmlajši za načelnika brivske zadruge v Ljubljani, katero je preustrojl v deželno zadrugo in ji dodal mojstrsko bolniško blagajno. Mnogo in zelo uspešno je delal pri tekmovalju in pri razstavi frizerskih del, vsled česar je dobil obilo priznanja. Ustanovil je deželno zvezo obrtnih zadrug in sestavljal za zadruge primerno in jako praktično knjigovodstvo. Veliko je dosegel na polju obrtnih in nadaljevalnih šol, ki so se po njegovi inicijativi izločile iz realk v ljudske šole. On je član kuratorija obrtniškega pospeševalnega urada in član obrtnega sveta ministrstva, podnačelnik Mestne zastavljalnice in obrtne zbornice. Za njegovo trudapolno in res uspešno vsestransko delo naj se mu izreče priznanje s tem, da se mu podeli brezplačna pravica meščanstva. Predlog je bil brez ugovora sprejet.

Svet. Štefe je vložil njni predlog glede premembe cestno-polijskega reda. Pri tem zagovarja na eni strani sekature državne policije ljubljanske in okoliške in jo zvrča na mestni cestni policijski red, na drugi strani pa prizna, da se postopa od strani državne policije samovoljno, in da se prepoveduje stvari, ki nikdar niso bile prepovedane in da prihajajo od vrha meni nič tebi nič vedno nove naredbe, ki niso popolnoma upravičene. Po kratki debati spremeni predlagatelj svoj njni predlog v resolucijo, s katero se naroča županu, da ukrene v svrhu odprave teh nerednosti vse primerne korake. Nato je prevzel vodstvo seje podžupan g. dr. Karel Triller. Župan dr. Ivan Tavčar pa je stavil njni predlog glede sprejetja pogodbe mestne obč. z lastn. prejšnje Levčeve hiše. Povodom gradbe kanalov se je hiša nekoliko poškodovala in občina bo morala plačati odškodnino. Škoda se ceni po merodajni in natančni cenitvi na 1800 K. Sprejem te pogodbe je nujen, ker hočejo lastniki rešiti to zadevo, še predno se prične pilotiranje v Ljubljani, kar bo napravilo gotovo zopet novo škodo. S tem zneskom bi bila pokrita vsa škoda, obenem pa tudi občina zavarovana

proti eventualni pozneje nastali škodi. Predlog g. župana je bil brez ugovora sprejet. S tem je bil izčrpan dnevni red in zaključena javna seja, na kar je sledila

tajna seja.

V tajni seji se je na predlog župana dr. Tavčarja sklenilo zavarovati uradnike in uslužbence mestne zastavljalnice.

O prošnjah magistratnih uradnikov in uradnikov Mestne hranilnice ljubljanske poročamo na drugem mestu.

Prošnja dveh vpokojenih magistratnih uradnikov za zvišanje pokojnine se je odklonila. Komisariju Fr. Jančigaju se je dovolila bolniška podpora v znesku 120 K. Strežnicama na I. otroškem vrtcu M. Bukovičevi in Luc. Marovtovi se je priznala mesečna plača po 12 K tudi za počitniške mesece.

M. Wesnerjevi se je dovolil za šolsko leto 1913/14 popolen dopust. Hospitantki Ani Šusteršičevi se je podelila služba pomožne otroške vrtarice.

Dogodki na Balkanu.

Srbsko - bolgarski konflikt.

Oficijozni bolgarski »Mir« se opetovano bavi z dejstvom, da brzokavka kralja Petra na carja ni bila objavljena, in pravi, da to zakrivanje kaže, da brzokavka vsebuje gotove skrivnosti, ki jih nočejo objaviti. Bolgarska bi imela velik interes na tem, izvedeti skrivnost brzokavke, ker ne more dovoliti nikakršnega skrivnega pogajanja med Rusijo in Srbijo.

Sofijska »Večerna Pošta« pa celo poroča, da bo trozveza energično nastopila v Belgradu, da izpolni Srbija srbsko-bolgarsko pogodbo.

Stališče Srbije.

Ker v Belgradu pričakujejo, da se bo skupščina izrekla za petrogradsko konferenco, pripravljajo za odpotovanje Pašića v Petrograd, kamor se odpelje v nedeljo skupno z Venizelosom.

Carjeva razsodba.

Včeraj je bolgarska vlada odpisala v Petrograd spomenico glede spornega ozemlja ter prosila, naj se o vprašanju odloči v enem tednu. Bolgarska vlada zahteva, če bi do takrat ne bilo vprašanje rešeno, takojšni kondominij okupiranih ozemelj.

Romunska pred mobilizacijo.

Na merodajnem mestu na Dunaju govore, da je romunska vlada sporočila bolgarskemu kabinetu, da Romunska v slučaju srbsko-bolgarske vojne ne bo ostala nevtralna. Ta nota je posledica nervozitete, ki vlada v romunskem javnem mnenju, ki s petrogradsko rešitvijo ni zadovoljno. Na Dunaju mislijo, da ne bo prišlo do vojne in da je vsled tega omenjena romunska nota brezpomembna. Obenem pa naglašajo, da se ta nota bolgarske vlade ne sme v tem zmislu razlagati, kakor da bi bila med Romunsko in Srbijo sklenjena zveza v svrhu skupnega postopanja proti Bolgarski. O tem ni govora. Sofijska »Večerna Pošta« apelira na dr. Daneva, naj reši vprašanje z Romunsko. Tam se zdaj ustvarja protibolgarska atmosfera v prospeh Srbije. To je nenaravno in če Srbija v Bukarešti kaj doseže, tedaj bo kriva tega Bolgarska. Z Romunsko mora biti zdaj Bolgarska v dobrem prijateljstvu.

Iz Bukarešta javljajo, da se nahaja Romunska že 24 ur v največjem razburjenju. Po informacijah romunske vlade je vzrok, da se je balkanska situacija poslabšala, ta, da je Bolgarska v neki noti izjavila ruski vladi, da more spričo razpoloženja v bolgarski armadi sprejeti razsodišče le tedaj, če se Rusija zaveže, da bo razsodila tekom osmih dni. Ruska vlada je baje na to odgovorila v energični noti, da car Nikolaj ne more sprejeti nikakršne obveznosti, da bo razsodil v zaželenem terminu in da vsled tega odklada mesto razsodnika.

Ko je romunska vlada izvedela to važno poročilo, je poslala v Sofijo noto, v kateri zopet kar najodločnejše izjavlja, da bo v slučaju izbruhla vojne takoj opustila svojo pasivnieto. Predpriprave za mobilizacijo se delajo z največjo hitrostjo. Ministrski predsednik si je predvčerajšnjim ogledal prvi armadni zbor. Včeraj dopoldne je imel generalni štab konferenco z generalnim ravnateljem romunskih državnih železnic. Sprejemanje blagovnih transportov na romunskih železnicah so za nedoločen čas suspendirali, in so začeli sestavljati skupine vozov na posameznih posta-

žali za eventualne transporte večjih vojaških oddelkov. V par dneh bo odšel generalni inšpektor romunske armade, prestolonaslednik Ferdinand, v spremstvu šefa generalnega štaba Averescuja v Dobružo, da inspiciira ondotno vojaštvo. Pred vsem nameravajo mobilizirati 1., 3. in 5. armadni zbor, in sicer naj stopita 1. in 3. zbor takoj v akcijo, dočim naj bi 5. ostal v Dobruži.

V diplomatičnih in političnih krogih se mnogo govori o dejstvu, da je avstro-ogrski poslanik princ Fürstenberg včeraj zvečer obiskal bolgarskega poslanika Kalinkova ter nenavadno dolgo konferiral z njim.

O delih silistrske komisije prihaja malo zadovoljujoča poročila. Romunski in bolgarski delegati se ne morejo zediniti, kje naj se začne trikilometrsko zona okoli mesta. Bolgarski delegati bodo v tem oziru najbrže zahtevali novih instrukcij od svoje vlade, vsled česar bodo pogajanja najbrž suspendirana. Izvanredno velika nervoziteta v vsej deželi se je predvčerajšnjim in danes najbolj jasno kazala na borzi. Vse akcije so padle za 20 do 50 frankov.

Slike iz vojne.

Napisal Mile Pavlovič.

XVI.

Mati.

Človeška duša ima velike globline, velike tajnosti. Največja v nji in najlepša je materinska ljubezen.

Kaj takega, kar bomo povedali, je v stanju storiti samo mati.

Ostala je siročica sama v vasi, sama samcata. Sin ji je odšel v vojno. In ni se vrnil in ni ji pisal. Mater je morila tuga in skrb, dokler je končno ni premagala. Nekega dne je starka izginila.

Ostavlja je kočico v vasi in vse svoje siromaštvo v nji. Zaklenila je vrata in vratica, ugasnila ognjišče, porazdelila živino pri sosedstvu in odšla. Potegnila jo je nase nepojmljiva daljina, v katero je izginil njen edinec.

Z mukami in težkimi naporji, ne da bi često zatisnila oči, je prehodila vso Srbijo.

Peš je dospela v Skopje; premerila je pot od Veleša do Bitolja in prelezala Babuno planino.

Nekega dne je s torbico jedil in nekaj obleke na rami in s palico v suhi roki dospela v Bitolj...

Iskala je sina.

Vprašali so jo: kdo je njen sin, kaj je in kje služi.

Pokazala je listič papirja, kjer je bilo napisano, da je njen edinec Milovan, mezmice njeno.

»Ej, mati,« so ji rekli, »tvoj sin je sedaj v Strugi.«

Njej so se obrvi raztegnile in lice nagubančilo. Zaskrbelo jo je znova.

»Pa kako si dospela semkaj, starka?« jo je vprašal mestni upravnik.

»Došla sem peš, sinko...« Upravnik se je prekrizal od čuda.

Starka je prosila, naj ji pokažejo pot proti nesrečni Strugi.

Ko je dospela tjakaj, se je takoj prijavila pri poveljniku tamkajšne posadke.

»Ali je tu moje dete, moj Milovan?« je vprašala.

Poveljnik je pogledal listič, ki mu ga je izročila. »O mati, niso ti prav povedali. Njegov polk je bil tu, a je že odšel.«

»Kam naj sedaj grem, jaz nesrečnica?«

»V Elbasan...«

Starka se je vsedla na bližnji stol, da si malko odahne.

»A kje je ta Elbasan?«

»Poznaj ti bom, mati, ali si najprvo odpočij malo...«

»Ne sinko, odpočija si bom v grobu. A sedaj, ako hočeš, prosim te, daj mi kakega človeka, da mi pokaže pot, da najdem sina.«

»Vstala je s stola, pripravljena, da se zopet odpravi na pot. Naenkrat se je ustavila in zdelo se je, kakor da bi ji postalo težko in tužno pri srcu.«

»Oj, otroci moji, mati mora videti svoje dete, svojega vojaka in junaka in ako bi tudi morala izgubiti noge. Materino srce ne more živeti brez njega... ne more...«

Poveljnik se je trudil, da bi zadržal siroto starko, da bi si malo odpočila. Toda starka ni nikakor hotela počivati.

»Nisem, sinko, utrujena, samo hrepenim po svojem edincu. Ne morem čakati. Če sem došla že semkaj, moram tudi dalje...«

Dvignila se je s stola, oprtla torbico na ramo in znova vzela palico v suho desnico.

Eden izmed vojakov jo je peljal izven mesta, ji pokazal pot proti Elbasanu in se vrnil nazaj v mesto...

Dan se nagiba h koncu, vreme je mrzlo, pot dolga, izorana, blatna, polzka, izgublja se v daljavi.

Starka je nagnila glavo in stopa... stopa vedno hitreje po polzkem potu v neznani svet — silno kopnenje po sinu jo žene v daljino.

Kaj je, kje počiva, kje nočuje, sam bog ve.

Sam veliki bog ve, da-li je našla živga in zdravega, da-li je objela svojega edinca?

Štajersko.

Odpor proti klerikalcem na Sp. Štajerskem počasi narašča in se širi po celi deželi. Tako se je izrekel proti samolastni dr. Koroščevi deželno-zborni politiki občinski odbor vuzeniškega trga, največje in najuglednejše slovenske občine v Dravski dolini. Ako bi imeli vuzeniški Slovenci, ki se morajo tako trdo boriti proti nemškutariji, prepričanje, da hočejo klerikalci v Gradcu s svojo obstrukcijo doseči kaj narodu koristnega, bi nikoli ne nastopili javno in odločno proti nji v trškem občinskem odboru! Visk, da stremijo Koroščevci v Gradcu le za strankarskimi političnimi kupčijami, se vedno bolj širi in utrjuje. Pred volilci se delajo radikalne, a kdo kaj da na njihove besede, ko ne vidi nobenega dejanja! Pa tudi občinske volitve tu in tam po deželi kažejo, da so se volilci naveličali duhovniške komande. V Mozirju in St. Pavlu pri Prebodu so kler. naravnost sramotno propadli; na Armeškem so zapodili volilci zadnjega duhovniškega podpornika iz obč. odbora. V St. Janžu so naprednjaki, kakor pišemo na drugem mestu, nepričakovano zmagali. Ti-le podrobni uspehi Narodne stranke kažejo, da še davno ni konec »liberalizma« na Sp. Štajerskem, temveč da se isti krepča in sili k nadaljnjim bojem in k nadaljnjemu političnemu uveljavljanju svojih zdravih idej. Prihodnje deželnozbornske volitve, ki jih imamo pričakovati na spomlad, utegnejo postati prav zanimive.

Trbovlje. Vsled nenadoma nastalih ovir se napovedani sokolski izlet v Gabersko in veselica pri Špancu ne more vršiti prihodnje nedelje, dne 29. junija, temveč se imenovani izlet in veselica preloži na nedoločen čas, kar naj blagovoli slavno občinstvo vzeti na znanje. Isti dan poleti naš Sokol korporativno z zastavo k župni slavnosti srbskega Sokola v Zagrebu, da lahko vrne poset vrlim bratom Sokolom, katerega dolguje izza lanskega leta. Srbski Sokol se je namreč lansko leto o priliki razviti našega prapora udeležil korporativno z lastno godbo skupno s 46 brati. Dolžnost nas veže, da poletimo v nedeljo v Zagreb in jih vsaj deloma odškodujemo za njihovo bratsko požrtvovalnost in trud. — Bratje Sokoli! Komur je prilika dana in dopuščajo razmere, naj poleti isti dan z nami v Zagreb k vrlim bratom Srbom. Na zdar! — O d b o r.

Iz Rajhenburga. Ljubi naš Miško Zmavc se je oglasil celo v »Slov. Narodu!« Očitalo se je siromaku, da agitira za občinske volitve in da bi rad bil župan rajhenburški. Mislimo, da ga to ni tako hudo razburilo, da bi se zategadel napil. To bi bil pa velik greh in bi ne bilo primerno za pristaša stranke, ki toliko da na vero in pravo pobožnost. Velikodušno ponuja naš Miško tistemu, ki mu dokaže njegovo agitacijo za občinske volitve, kar 4000 K! Siromak pa ni mislil na pisma, ki jih je pisal zaradi občinskih volitev v — Zalec. Vkljub dokazu pa na njegove tisočake ne reflektiramo; daruje jih naj raje župniku Cerjaku za izkazano dobroto pri zidanju svoje hiše. In daruje mu jih naj tudi za to, da se mu izkaže hvaležnega, ker je C. pred leti delal na to, da bi županstvo Zmavčevu sedanjo ženo »per šub« izgnalo iz trga. Miško, ali si na to pozabil? Menda vendar ne spada med ljudi, ki so za ljubi grošek vse, kar kdo hoče: danes liberalci, jutri klerikalci, pojutrnjem cigani? Taki ljudje lahko celo šipe pobijajo in dinamit na premost trosijo. O. Zmavc, le po mirno doma ostani in si prihodnjič prihrani »poslane« v »Slov. Narodu« ter zagovore v »Slov. Slepjarju«. O značajnosti se z Zmavci v Rajhenburgu ne bomo prepirali, pač pa jim bomo trdo na prste stopili, če se bodo šopirili kot kakšni nebeški petelinji. — Več volilcev.

Iz Celja. Nedeljska turnarska slavnost je pred duri in našim heilovcem že trepečejo srca veselega pričakovanja nad lepo priliko, ko se bodo mogli zopet nekoliko natuliti in nademonstrirati proti Slovencem. Župan dr. pl. Jabornegg je priobčil v »vahrarici« oklic na meščane, naj »okrasijo« svoje hiše s frankfurtaricami. V tem oklicu se imenuje turnarje, od katerih ne bo imelo celjsko mesto nikoli nobenega dobička in

katere se bo tu še napajalo na stroške vseh meščanov, »ljube in drage goste«, celjske meščane in okoličane pa, ki so domačini in rede Jabornega ravno tako kakor vse druge, ki se bodo v nedeljo postavljali s frankfurtaricami, z razžaljenim imenom »tujci«. Župan je torej smatral za potrebno in dobro ob turnarski slavnosti naravnost razžaliti in izživati mestne in okoliške Slovence, to je treba pibiti. To žaljenje in izživanje bodo gotovo njemu in njegovim slovenožrskim celjskim pristašem zavedni Slovenci z obrestmi vrnil. Celjsko policijo pa pozivamo, naj stori v nedeljo svojo dolžnost.

Iz Celja. Celjski meščani nasprotujejo Slovencem, kjer le morejo. Sedaj delajo težave pri nameravani zgradbi bolnišnice usmiljenih bratov v Zalcu. Poslali so na zdravstvene oblasti dolg — ugovor proti žalski bolnišnici, češ, da bi se iztekalo od nje po kanalu in dalje po potoku v Savinjo razne nevarne snovi, ki bi uničile toliko dragocene savinske kopeli v Celju. Zatrtilo, da se bodo za količjak sumljive tekočine napravile pri bolnišnici betonirane jame, jih pri tem ugovoru nič ne ovira. Da bi le trg Zalec z bolnišnico kaj na prometu ne pridobil! V najhujših skrbih za celjske savinske kopeli je pa podžupan in — lekarnar Rauscher. Ni čuda, Trbovlje dobi lekarno in sedaj bi se bila konkurenca v Zalcu! Koliko lepih slovenskih kronc manj v žepu ljutega Germana Rauscherja! Če je že v takih skrbih za savinske kopeli, pa bi si naj pogledal kot celjske podžupan, kam vodi kanal iz celjske deželne bolnišnice? Najprej v Sušenco, ki se poleti včasih vode nima in potem v Savinjo — ravno pri kopališču celjske nemške gospode. V ta-le kanal bi naj vtikal Rauscher svoj podžupanski nos. Zalec ga nič ne skrbi.

Iz Celja. Sirovinska zadruga čevljarjev v Celju je imela 22. junija t. l. svoj 12. občni zbor. Računski zaključek kaže 81.726 K dohodkov in 85.335 izdatkov, aktiv je 45.925 K, pasiv 45.175 K. Čisti dobiček se je pridrl rezervnemu fondu, ki znaša sedaj 2138 K. Članov šteje zadruga 85 (+ 6).

V St. Janžu na Dr. p. so pri občinskih volitvah zmagali — naprednjaki. Torej se »liberalna kuga« širi že tudi po tako pobožnem Dravskem polju proti Mariboru! Klerikalci so vložili proti volitvam, katerim je sicer prisostvoval okrajni komisar Wolte iz Ptuj, priziv. Na kako trdnih nogah stoji ta priziv, kaže njegova 3. točka, ki se glasi sledeče: »Liberalna stranka, na čelu ji učitelja Miroslav Lešnik in Alojzij Selinšek, katerima je bil znan volilni akt, je volilno agitacijo izvršila, med tem ko še naša stranka ni vedela, kdaj se bodo volitve vršile.« Žalostno, da klerikalna stranka ni vedela za volitve, dasi je imela v dosedanjem občinskem odboru — večino! Ta razlog in pa umazana denunciacija dveh učiteljev bo pa tudi namerisnaka gotovo nagnila, da bo razpisal nove volitve! Neumnost in zlobnost sta si pri naših klerikalcih očitno čisto v sorodu.

Iz Šoštanj. (Sanacija Posojilnice.) Preteklo sredo popoldne se je vršila v Šoštanju v razpravi sobi c. kr. okrajnega sodišča prva seja od vlade zahtevanega pomožnega odbora za ureditev šoštanjske Posojilnice. Sejo je otvoril okrajni glavar slovenjgraški dr. Poiger z naznanilom, da je objeljena primerna finacijska pomoč države, ki se bodo dala Posojilnici na razpolago za pokritje primankljaja in sicer kot posojilo proti 15letni amortizaciji. Ta podpora je pa odvisna od tega, da tudi bivši člani načelstva in nadzorstva in tudi člani zadnjega podpisajo primerne jamstvene izjave za pokritje primankljaja in da tudi domači denarni zavodi nekaj prispevajo. Predsednikom pomožnega odbora se je izvolil deželnosodni svetnik c. kr. celjskega okrožnega sodišča dr. Kotnik. Okrajni sodnik v Šoštanju dr. Pavliček je prevzel pristojevolno nalogo pridobiti potrebne jamstvene izjave. Soglasno se je odobrila bilanca Posojilnice za konec junija 1913, soglasno so se sprejeli vsi predlogi glede sanacije, kakor jih je stavil dež. posl. dr. V. Kukovec. V soboto 5. julija se bodo vršila druga in menda zadnja seja pomožnega odbora, pri kateri se bodo sanacijski načrt v vseh podrobnostih rešil kakor odgovarja zahtevam vlade. S tem bode zadeva šoštanjske Posojilnice končana in bode lahko Posojilnica mirno naprej poslovala, kar je velikega pomena za šoštanjski okraj in za vse združništvo. Zasluga gre zlasti štajerskemu namestniku ekscelenciji grofu Claryju, ki je bil v tej zadevi, kar moramo hvaležno priznati, popolnoma na svojem mestu in katerega je hvalevredno podpiral slovenjgraški okr.

glavar dr. Poiger. Seje se je tudi udeležil dež. posl. okraja, dr. Verstovšek, ki je pomozno akcijo podpiral, ker bi prišli sicer večinoma njegovi volilci v veliko škodo. Potrebna pojasnila je dr. Verstovšek od poročevalca dr. Kukovca vzel v soglasju s celim pomožnim odborom z zadovoljstvom na znanje, kakor je to razvidno iz uradnega zapisnika, tako da nazadnje o potrebnem postopanju glede sanacije ni bilo nikakega nesoglasja. Polemika, ki bi se znabiti v raznih časopisih še pojavila, je z ozirom na ta konkretna dejstva brezpomembna in se na njo ni potrebno ozirati.

Kn. šk. lavantinski ordinarijat — dr. Hochenburgerjev pomagač. Za naše duhovniško časopisje je gotovo zelo značilno, da se morajo celo duhovniki v narodnih zadevah zatekati v gostoljubne predale »liberalnega« časopisja. Tako je pred dobrim tednom ožigosal ugleden duhovnik v našem listu lanski ukaz kn. šk. lavantinskega ordinarijata, naj se uraduje v matičnih zadevah s sodišči v istem jeziku, v katerem dohajajo dopisi. Dopisnik je namignil, da je ta ukaz izšel na intervencijo pravosodnega ministra dr. Hochenburgerja. Vsekakor je zanimivo, da je letos ukazalo celjsko okrožno sodišče vsled dr. Hochenburgerjevega naročila, naj podrejena mu okrajna sodišča občujejo z župnijskimi kot matičnimi uradi izključno v nemškem jeziku! Kako se obe naredbi lepo skladata! In z nemalim ogorčenjem in ironijo je dostavil duhovnik v dotičnem dopisu opombo, da je izdal škof dr. Napatnik svoj nemškutarski ferman baš v letu, ko so njegovi duhovniki slavili obletnico škofa Slomška kot velikega slovenskega rodoljuba! Ne bomo se tu spominjali ponesrečene Verstovškove interpelacije in kasnejše umaknjene resolucije; javnosti je ta stvar že znana in se jo presoja tako kakor zasluži. Ali zanimivo je, da mariborsko časopisje glede ordinarijatovega, od Hochenburgerja naročenega ukaza molči kot stena. Tako branijo naše narodne pravice poslanci in časopisi, ki so odvisni od milosti nemškutarskih škofov. In zato pobijamo mi med drugim pogubno klerikalno politiko v naši deželi.

Iz Ptuj. Spodnještajerska pokrajinska zveza Schulvereinovihi podružnic je imela 7 dni svoj občni zbor v Ptuj. Načelnik Mayer je naglašal velik napredek podružnic v minulemu letu, ki kaže, da znajo spodnještajerski Nemci ceniti Schulverein, kateri je porabil zadnjih 7 let za Sp. Štajer 1.100.000 K. — Nasproti tem ogromnim vsotam nimamo mi Slovenci skoraj ničesar pokazati, dasi bi morali mi bolje delati za svojo — obrambo ko Nemci za napad.

Iz Ponkve ob J. ž. Dež. posl. Jakob Vrečko je imel z uglednim tukajšnjim kmetom Zabukoškom razne kupčije zaradi nekega hrasta, krave in dr. Stvar je potekla tako, da je imenoval Zabukošek svojega »političnega voditelja in branitelja« javno falota in sleparja. Čudno, kaj, kako gineva med našimi vernimi kmeti dolžni rešpekt in hvaležnost pred ljudmi, katere so morali pod smrtnim grehom in najhujšimi peklenskimi mukami voliti v deželni zbor! Globoko užaljeni poštenjak Vrečko se je zatekel na pomoč k Benkoviču v Celje. Ker Zabukošek ni maral sitnih potov, sta se z Vrečkom poravnala tako, da je Zabukošek plačal odvetniške stroške. Ker ni nobenega javnega preklica, ne bodo naši Ponkovlani vseeno zvedeli, da njihov »delavni« in »ugledni« poslanec Vrečko ni falot in slepar.

Iz Posavja nam pišejo: Težke slutnje obhajajo spoštovanega našega državnega poslanca dr. Benkoviča. »Sl. G.« toži, da je pač pričakovati pri eventualnih prihodnjih ožjih volitvah v državni zbor skupnega nastopa liberalcev in socialistov in — Benkovičev mandat bo splaval po — Savi. Ako bi se l. 1911 tako debelo ne sleparilo, bi bil splaval že takrat. Nesreče ne bo nobene.

Iz Slovenjgradca. Naša podružnica družbe sv. Cirila in Metoda priredi dne 13. julija t. l. o priliki 25letnice v Šmartnem veliko ljudsko veselico, katere se udeležijo tudi celo celjsko sokolsko okrožje. Že sedaj se vrše velikanske priprave in zanimanje od vseh strani posebno od strani kmečkega ljudstva, tudi istega iz bližnje Koroške, raste od dne do dne. Spored bo zelo zanimiv. Čili Sokoli in Sokolice, katerih v našem kraju do sedaj še nismo imeli prilike občudovati, nastopili bodo pri prostih vajah kakor tudi na orodju. Tudi druga iznenadenja ne bodo izostala, za kar nam jamči izredna marljivost naših narodnih dam. Za to je pričakovati, da bo udeležba zelo velika. Natančnejši spored se bode pravočasno objavil.

Iz Ruš. Slavno »Glasbeno društvo« v Mariboru je priredilo dne 24. maja v mariborskem Narodnem domu koncert v prid Podravskega podružnič slov. plan. društva, pri katerem je bilo vseh dohodkov 416 K 36 v, vseh izdatkov 116 K 36 v ter prebitka 300 K. Za ta lep dar se podpisano društvo srčno zahvaljuje: slavnemu glasbenemu društvu v Mariboru; cenjenemu občinstvu, ki je rado kupovalo vstopnice; požrtvovalnim gospodičam, ki so se veliko trudile, da so prodale tako častno število vstopnic; predvsem pa prireditelju omenjenega glasbenega večera, g. Vekoslavu Bahovcu, ki je imel s prireditvijo veliko truda. — Podravska podružnica slov. plan. društva v Rušah, dne 27. junija 1913. — Davorin Lesjak, predsednik.

Iz Maribora. V nedeljo, 15. t. m. se je vršila tukaj velika Ciril-Metodova slavnost, ki se obhaaja običajno vsako drugo leto. Predpoldnem je bil sestanek okoliških C. M. podružnic, nameravne »Pokrajinske zveze«, kjer smo se posvetovali glede obrambnega dela. Popoldne, že pred napovedano uro, začeli so se shajati gostje od blizu in daleč; hitro so bili napolnjeni vsi obširni prostori Nar. doma, začelo se je živahno gibanje in kaj dobro ti je ugajalo, ko so se prav složno zabavali gospod, kmet in delavec. Slavnosti so se udeležili tudi odlični gospodje iz Ljubljane, g. prvomestnik Senekovič, g. notar Hudovernik in drugi. Prelepo vreme je vplivalo ugodno na razpoloženje in razvilo se je življenje, da smo bili vsi zadovoljni. Točno ob treh nas je pozdravila domača godba z narodnimi skladbami, kar je dalo celemu gibanju še le pravi impuls. Kakor bi trenil, je postalo vse mirno, ko so ob 4. nastopili bratje Sokoli, seveda v kroju. Neke zadoščenje se nam je vrivalo, ko smo opazili delovanje krepkih mišic in nehotne smo primerjali naše fante s krepkimi junaki naših jugoslovanskih bratov. Le priče tega nastopa še si lahko predstavljajo občutki, ki so nas navdajali. Ko so bili Sokoli navabili občinstvo na vrt, pozdravil je g. dr. Rčina navzoče, posebno pa goste iz Ljubljane, iz Gradca itd., ki so prihiteli iz raznih krajev proslavljati 25letnico naše moške podružnice. Z jedrnatimi besedami nam je naslikal naše dosedanje obrambno delo in nas vspodbujal, da ne obstojimo pri začetem delu. Po slavnostnem govoru smo pohiteli v veliko dvorano k otroški predstavi slike »Stirje letni časi«. Slika je bila nad vse zanimiva, nastop otrok pa popolnoma siguren, tako, da smo se vsi čudili, še več: bili so trenutki, da je postalo vsako oko rošno. Gospi, ki je to z velikim trudom vpriporila, smo dolžni na tem mestu najpriznanejši zahvalo in jo prosimo, da bi nam še tudi ob drugi priliki stala na strani. Za danes še omenjamo, da se ta slavnost ni samo moralno, temveč tudi gmotno prav dobro obnesla; okoli 1300 K čistega dobička je pod sedanjimi okoliščinami in denarnimi krizami za Maribor dovolj. Obračun prihodnjic.

Drobne novice. Pesnika Petra Rosseggerja je imenovalo graško mesto za svojega častnega občana. — Iz Brežic poročajo nemški listi, da se je nemškutarijem za tokrat posrečilo obdržati okrajno bolniško blagajno v rokah. Za načelnika je izvoljen mesar Druschkovitsch, za podnačelnika solicitor Swoboda. O teh volitvah še spregovorimo. — Iz Ormoža. Utopljenec, ki ga je vrgla Drava dne 1. junija na breg, je vrtnar Jakob Narat. Bil je rojen pri Sv. Jakobu v Slov. gor. — O slani poročajo »Sl. G.« iz ljutomerske okolice in zgornjih Slovenskih gor. O slani v mesecu juniju že pač dolgo ni bilo slišati. Iz Eisenzerza na Zg. Šajerskem poročajo 26. junija, da je padel sneg čisto doli v dolino. — »Bračkijane« — kazniv a psovka. Iz Zg. Radgone poročajo, da je tamošnji sodnik dr. Mešič obsodil nekega moža na 20 K globe, ker je rekel drugemu možu, da je »bračkijane«, t. j. pristaš slovitega nemškutarja Wratschka. — P o v o d e n j s o imeli v barbarski fari v Halozah. Potoki so na več krajih poplavlili travnike in odnesli več brvi. — V Fürstenfeldu na Sr. Štajerskem, kjer so doslej sedeli v občinskem odboru sami nemški naprednjaki, je bil pri zadnjih obč. volitvah izvoljen v 3. razredu tudi eden socialist. — Zapri li s o v Mariboru zaradi tatvine 22 let starega kleparskega pomočnika Avgusta Dolarja iz Gorjan v brežiškem okraju.

Koroško.

V interesu c. kr. državne železnice, kakor tudi občega železniškega prometa, opozarjajo ponovno koroški in sosedni Slovenci, da uprava

državnih železnic že vendar enkrat napravi konec nesmiselnemu, vsem predpisom in zakonom nasprotujočemu, žaljivemu in razburljivemu postopanju uslužbencev in uslužbenk pri osebnih blaginjah na kolodvoru v Celovcu. Ponavljajo se pritožbe, bodisi v postajni pritožni knjižki, kakor tudi v raznih listih, koroških in sosednjih, in med občinstvom, da se slovenski potniki, ne samo Korošice in Korošci, marveč tudi Slovenci s Kranjske in Primorske, ne samo zavračajo, če zahtevajo v slovenskem jeziku potni list za popolnoma slovenske postaje, za postaje, ki imajo celo poleg nemških tudi slovenske napise, marveč, da se jih pusti čakati in se jih naravnost javno zasmuje. Že s stališča, da je železnica trgovsko podjetje, bi morala uprava železnice uvideti, tudi če bi bila sama še tako nestrpno nemško - nacionalna, da mora in more ugoditi povsem upravičenim zahtevam slovenskih strank. Ne bomo se ukvarjali tu s posamnimi slučajmi, preveč jih je, pridejo pa še lahko na vrsto; poudarjamo pa, da se mora temu nasilju napraviti konec, in da bo uprava sama uvidela, da če noče ona napraviti neredu in skrajno krivičnemu postopanju napram Slovincem na celovškem in drugih obmejnih kolodvorih konca, da ga bo napravil celokupni slovenski narod.

Graško pošto in brzajavno ravnateljstvo je vzelo uradnikom in uslužbenecem dopuste. Kakor smo že poročali, je izdalo graško pošto in brzajavno ravnateljstvo v Gradcu naredbo, s katero je oropalo vse poštne uradnike in uslužbenecem dopustov. V krogih poštne uradnikov in poštne uslužbenec je povzročila ta odredba veliko nejevoljo in hud moralni odpor. Ta odredba gotovo ni v interesu izvrševanja službe, kajti povzročila je veliko nevoljo ne le samo med uradniki, marveč tudi med poduradniki in splošno med vsemi poštami uslužbenici. Ta odredba se utemeljuje s tem, da odpadejo v tem slučaju veliki stroški za substitucijo. Pač pa dobe dopust oni uradniki, ki so voljni trpeti sami stroške substitucije. To so pa le redki slučajji. Zato obsojajo vsi to odredbo ravnateljstva.

Primorsko.

Goriški magistrat zopet pogorel. Pred upravnim sodiščem se je vršila včeraj obravnava glede pritožbe mestne občine goriške proti deželniemu odboru. Povodom gradbe slovenske ubožnice v Gorici, je namreč goriški magistrat, ki porabi vsako priliko, da more nagajati in škodovati Slovincem, ovrgel fasado poslopja in predpisal drugo, ki naj bi bila celotnemu licu mesta bolj primerna. Goriški deželni odbor pa je ta sklep goriškega magistrata razveljavil, češ, da omenjeno poslopje ne stoji ob cesti in se v tem slučaju ne more pripisavati vsled jav. ozirov nobena fasada. Proti tej odredbi se je goriški magistrat pritožil na upravni dvor, ki pa je včeraj to pritožbo kot neutemeljeno zavrnil.

Alpska avtomobilska vožnja. Včerajšnji dan je bil določen za počitek. Gosti so si ogledali mesto Trst, popoldne ob 5. pa so se odpeljali kot gosti tržaškega avtomobilskega kluba z Lloydovim parnikom »Princ Hohenlohe« na kratko obrežno vožnjo. Vožnje so se udeležili tudi oba nadvojvoda Josip Ferdinand in Henrik Ferdinand in predsednik avstrijskega avtomobilskega kluba član gosposke zbornice, obmejni grof Pallavicini. Parnik se je vrnil ob 10. zvečer v Trst, danes jutraj so se odpeljali gostje proti Kranjski.

Strela ubila dva bratrance. Iz Gradišča poročajo, da je ubila strela v tamošnji okolici dva bratrance Nadalisa, ki sta se zatekla povodom nevihte pod neko visoko, na velikem travniku osamljeno drevo.

Samomor zdravnika. Zaradi neozdravljive bolezni se je ustrelil v Trzinu v ordinacijski sobi zdravnik dr. Lucki.

Avtomobilska nesreča. V Barokovljah je povozil neznan avtomobil nekega dečka, ki je hotel preiti pred avtomobilom cesto. Deček je obležal na mestu mrtve.

Zlet tržaške sokolske župe. Opčine, 28. junija 1913. Jutri slavi tržaško Sokolstvo svoj največji praznik! Jutri pokaže T. S. Ž. na Opčinah svoje delo in svoje uspehe! Obracun bo to z narodom, ki bo videl tam sokolsko delo v pravi luči, videl bo tam vzvišeni cilj Sokola, spoznal bo smoter in način! Ta nastop bo tudi pokazal smer, v kateri se giblje delo v T. S. Ž. in nastop sam bo dokaz, da je smer prava in metoda pravilna. Kdor bo vse videl in čutil pomen naše sokolske misli, naj se nam pridruži. Z veseljem ga sprejemamo! Namen naš je, spraviti ves narod, brez razlike spola, starosti ali stanu v naš

krog! In mi se bomo tud za ta cilj žrtvovali, brez ozira na tiste in proti njim, ki so slabe volje! Naš cilj je jasen, naš namen čist!

Utonil je v 50 cm globokem jaraku za vodo vrtnar na posestvu Dorice pri Cervinjanu 27letni Peter Simončič. Simončič je bil božjasten in je padel brčkone v jarek v napadu božjasti. Njegovi sorodniki stanujejo v Gorici.

Trčenje dveh avtomobilov. Pri Dragi je trčil z vso silo avtomobil trgovca Majetiča iz Reke v avtomobil inženirja Vincenca Jeržija iz Loranca. Oba avtomobila sta se razbila, potniki so samo lahko poškodovani. Kdo je zakrivil nesrečo, še ni dognano.

Potres. Seismografični aparati hidrografičnega urada v Pulju so zaznamovali včeraj ob 6. uri 17 min. močan potres, čigar ognjišče je bilo brčkone v Mehiki.

Parnik potopil jadrnico. Laški parnik »Tosca« je trčil na višini Cesar Fran Josipovega pristanišča v laško jadrnico, ki je vozila gramoz. Jadrnica se je potopila, možno pa se je rešilo na neki drugi parnik.

Umrli je, kakor poročajo iz Počreča, v Motovunu deželni odbornik in predsednik deželnega kulturnega sveta Avguštin Tomasi.

Hrvaško - dalmatinsko obmejno vprašanje. Pri namestništvu v Zadru so se vršila zadnje dni posvetovanja mešane komisije za rešitev spornih obmejnih vprašanj glede nekaterih obmejnih točk med Dalmacijo in med Hrvaško. Po daljših posvetovanjih so prišli udeleženci do zaključka, da premerijo še enkrat državni tehniki obeh dežel vse sporne točke in to še letos, nakar se bodo drugo leto definitivno popravile mape in zemljevidi. Komisija se poda na Velebit, kjer prične takoj z delom.

Kriza na Reki. — Pritožba proti uvedbi državne obmejne policije. V včerajšnji seji mestnega odbora je bil sprejet po daljši in zelo viharini debati, v kateri se je ostro napadalo vlado, ki krši avtonomijo mesta Reke, predlog dr. Via, da se vloži proti nepostavni uvedbi državne obmejne policije na Reki pritožba na upravni sodni dvor. Po občinskem mestnem statutu se mora delovanje nove državne obmejne policije vsled vložitve pritožbe sistirati, dokler ne izreče o tem svoje sodbe zadnja instanca. Mestni odbor je dalje sklenil, da se drž. obmejna policija v mestu popolnoma prezira in da se protestira pri vladi kar najbolj energično proti kršenju pravic mesta Reke.

Beda — morilka. 28letna vdova Marija Varga na Reki je vsled velike bede in pomanjkanja, in ker ni mogla dobiti nikjer primerne službe, obesila najprej svoje petletno dete in se nato obesila sama. Sosedje so otroka rešili, mati pa je bila, ko so prišli sosedje na mesto zločina, že mrtva.

Turški beguni. Turške begune, ki so pribežali med balkansko vojno na avstrijsko ozemlje, odpošlje avstrijska vlada s parnikom »Feyervarya«, ki odpluje iz Reke dne 1. julija, v Carigrad. Več begunov se je vrnilo peš zopet na Turško, odkoder odidejo brčkone v Malo Azijo.

Dnevne vesti.

+ **Gospod župan dr. Ivan Tavčar** odpotuje danes za 3 do 4 dni na Dunaj.

+ **Glavni močvirski odbor** se je z majhno večino pokorno uklonil zahtevi deželnega odbora in se izrekel, naj se souporaba jezca na Ljubljani prepusti izključno dež. odboru, da napravi tam elektrarno. Glavni močvirski odbor se je s tem svojim sklepom prav lepo blamiral, zakaj po veljavnem zakonu sploh nima nič odločati glede uporabe tega jezca.

+ **Prepir za vsako ceno.** »Učiteljski Tovariš« se v svoji včerajšnji številki zopet zaganja v nas, prav kakor bi hotel dokazati, da hoče imeti za vsako ceno prepir. Seveda se dela pri tem zopet preganjano nedolžnost. Pravi namreč, da se mi ne bavimo z »Učiteljskim« samo iz političnih vzrokov, nego da smo ji sploh sovražni in dokaz tega mu je, ker smo njihove napade zavržili kakor so zaslužili. Ti gospodje bi radi napadali — odgovorov pa ne marajo. Sedaj so privlekli na dan dve novi očitani. Najprej nam očitajo, da »Slov. Narod« nikoli ne omenja nobenega lista, ki ga tiska »Učiteljska tiskarna«. Ali mar omenja časopis »Učiteljske tiskarne« tiste liste, ki jih tiska »Narodna tiskarna«? In naposled so »Ljubljanski Zvon«, »Slov. Pravnik«, »Trgovski Vestnik« in »Sokol« malo drugačnega pomena za Slovence, kakor »Popotnik« ali »Zvonček«. Če so gospodje mnenja, da brez reklame v »Slov. Narodu« ne morejo izhajati, naj bi se pa bili kot malajše podletje pri nas oglasili, pa bi se bili lepo prijateljski pomenili, kakor se uresniči načelo, da roka roko

umiva; mi nismo imeli nobenega vzroka k njim hoditi, ker na reklamo v njihovih listih nikoli nismo reflektirali nismo. Stojimo namreč na stališču: če kak list po svoji kvaliteti ne more dobiti toliko naročnikov, da bi izhajal, naj pa preneha, ker zdravo je le to, kar ima samo v sebi življensko moč. Sicer pa so še drugi listi, ki se ne tiskajo v »Učiteljski tiskarni« pa mi vendar ne delamo zanje reklame. »Slov.« na pr. je gotovo priporočljiv list, a mi ne delamo zanj reklame, ker stojimo na stališču, naj na svoje stroške skrbi za reklamo, ne na naše. Zakaj bi torej neki delali reklamo za liste »Učiteljske tiskarne«? Ali morda za to, ker lete iz »Učiteljske tiskarne« vedno polena narodno-napredni stranki pod noge? Naj skrbi »Uč. tiskarna« za svoje liste kakor ve in zna, saj moramo mi tudi sami skrbeti za svoje liste. »Daj nam očita« »Uč. Tovariš«, da ne omenimo »Uč. tiskarne« ako dobimo v recenzijo kako knjigo, ki jo je ta tiskarna tiskala. Knjigo smo že vsako naznanili, ki nam je bila doposlana in pri vsaki knjigi se navede založnik — kdo je pa knjigo tiskal, to je popolnoma postranska stvar in sploh ni navada, da bi se navajala tiskarna, nego samo založnik. Tako delajo vsi listi in tako delamo mi glede vseh tiskarn brez izjeme. Še svojo lastno tiskarno omenjamo le v izrednih slučajih, pri navadnih knjigah pa nikoli. »Učiteljska tiskarna« pa bi seveda rada imela posebne pashete in hoče od nas, naj pri vsaki knjizici, ki izide pri nji, še zanj posebe reklamo delamo. Verjamemo, da bi se ji dopadlo, če bi ji mi delali reklamo in ji pomagali, v zahvalo bi pa želi napade na narodno - napredno stranko in na naš list in na našo tiskarno. Sploh se pa vidi, da si gospodje niso na jasno o razliki med »Narodno tiskarno« in med »Učiteljsko tiskarno«. Kar obstoji »Narodna tiskarna« je vedno vse svoje moči in vsa svoja sredstva posvečala delu za slovensko stvar in za narodno - napredno stranko — vsa časniška in tiskovna bremena nosi za stranko in žrtvovala je zanj ogromno mnogo. — »Učiteljska tiskarna« pa ni za napredno stranko ničesar drugega storila, kakor da od časa do časa v svojih listih provzroči kako revolucijo proti stranki.

+ **Deželni glavar dr. Ivan Šusteršič** in njegova soproga inšpicirata zadnje dni občine v ljubljanski okolici. Včeraj sta bila v Grosupljem in v Šmarju. V Grosupljem se jima je baje predstavila deputacija iz Račne, ki je vprašala deželnega glavarja, kdaj bo izplačalo ono nagrado, ki jo je javno obljubil v »Slovincu« za časa zadnjih državnozborskih volitev izplačati onemu, ki mu dokaže, da je svoj čas svetoval deputaciji kmetov, ki ga je prosila pomoči, naj bolj sejeje ježice. V Šmarju mu je baje župan predstavil one zveste klerikalne pristaje, ki so pri zadnjih občinskih volitvah s tako vneto delovali, da je bil izvoljen sedanji klerikalni občinski odbor, da so dobili nagrado od — sodišča. Zvečer, ko sta se deželni glavar in glavarica odpeljala z avtomobilom, so se ga nekateri občinski možje, kakor se govori, nekoliko navlekli ter se baje precej jezili, da jih je deželni glavar tako oštel, ker mu še dozdaj niso poslali naročene zaupnice. Mi se le bojimo, da bi deželni glavar pri teh njegovih precej prehitrih avtomobilskih vožnjah ne izgubil kake zaupnice, ki jih zdaj pobira po ljubljanski okolici.

+ **Zaupnica iz Sodražice.** Piše se nam: Na migljaj iz Ljubljane bodo tudi pri nas sklenili zaupnico. Obč. odbor je sklical za dan 30. t. m. sejo. Na dnevnem redu seveda ni zaupnica, a pri »raznoterostih« je več kot gotovo, da bo predlagana in sprejeta. Predlagal jo bo ali F. T. ali pa A. L., ker ta dva imata glavno besedo pri sejah in kar predlagata, mora obveljati, pa naj bo še tako nemumno. Možakarja sta si v svesti, da jima bo zaupnica tako ali drugače koristila, drugi so pa tudi vezani in se morajo ukloniti. Ta ima sina pri fizičarjih v Št. Vidu, drugi sinove, ki študirajo za doktorje na javne stroške, tretji bodo če treba postali deželni šoferji ali pa dobili druge službe... vse pač sili h koritu. Tistim odbornikom, ki imajo še kaj soli v glavi, svetujemo, naj se vsaj odstranijo pri glasovanju, če zaupnici že nečesto ugovarjati. Svetujemo jim to samo, da ne bodo osmešeni in da jih ne zadene javno zaničevanje, sicer pa naj store kar hočejo. Zaupnice ne bodo dr. Šusteršiču prav nič pomagale, če ne bo tožil, bo moral odstopiti. Sicer pa poznamo klerikalne ptice: še Redlu ali Lukacu bi dali zaupnico, če bi se to od njih zahtevalo. Svetujemo pa klerikalcem, naj prestejejo glasove, ki so bili oddani pri zadnjih obč. volitvah in videli bodo, da nas polovico ni volilo. Če bodo poslali zaupnico, naj pošljejo polovi-

čarsko, cele pa po pravic ne morejo, zakaj tisti, ki teh ljudi ne maramo, smo tudi nasprotniki dr. Šusteršiča. Škoda, da so klerikalci tako nepostržljivi ljudje, sicer bi jih prosili, naj v zaupnici povedo še to-le: vsi razumni ljudje strme, da se klerikalni voditelji puste po časopisih take nezlasljane stvari očitati, pa se ne upajo tožiti.

+ **Sodbo dam za dr. Kreka.** Iz Železnikov se nam piše: Ko čitam razne članke v časnikih, ki jih piše neka dama Kamila Theimer, se mi zdi, da že slišim klic tam gori na Prtovcu. »O - hoj — kje si, dr. Krek!« Dan plačila ni več daleč in sodba se ti bliža! Ta maziljenec, ki se imenuje dr. Krek je hujskal leta 1910. (za časa državnozborskih volitev) na binokstni terek Podlonske in Prtovske fante in može, naj naprednjake pobijejo s kamni. Ko so prišli omenjenega dne naši naprednjaki na Prtovč in v bližini cerkve na trati počivali, je kazal dr. Krek s prstom nanje — tamle so, to so tisti in pozneje pri pridigi je na leci pozival naprednjake, da se morajo od »javnega« shoda odstraniti, sicer jih zadene telesna kazen. Nahujskani kmetje pa so se že pripravljali na poboj in pri »Štancarju« na Prtovču zbrani z dr. Krekom so se pogovarjali, da bo treba tudi žepe s pepelom napolniti, da se liberalce najprvo s pepelom oslepi in potem požene po grivi. Bilo je pa takrat pri »Štancarju« še par poštenih ljudi vmes, ki so o zlobnem namenu Krekovih pristave naše naprednjake pravočasno obvestili, da so se naši odstranili in si rešili življenje. Duhovnik Krek se ni oziral na naše pristaje, če tudi so bili nekateri izmed njih očette z več otročiji in ki so šli le iz radovednosti poslušat govore klerikalnih kandidatov. V svoji podivjanosti dr. Krek ni poznal nikogar, ampak si je želel radovati nad krvjo svojih političnih nasprotnikov. Gnusno in zverinsko je tako početje in to zlasti še od Kristusovega namestnika in ako se sedaj oglaš v javnosti neka dama, katere izmed nas nihče ne pozna, ter očita dr. Kreku pregrehe in ima celo za dokaz pisma, ki sramotijo njegov duhovniški ugled, je to pač lahko verjeti. Tisti človek, ki nima niti človeškega sočutja do svojega bližnjega rojaka, je zmožen vsega... Toda kakor se vidi, je Bog pravičen in dr. Kreku bode kmalu zapel politični mrtvaški zvonec. In tako je tudi prav, ker ljudje, ki so že toliko zla napravili na svetu, drugega ne zaslužijo. Pozabljeni ni in ne bode, koliko poštenih mož, ki slučajno ne trobijo v Krekov rog, je podli brezverski pop že javno zaničeval in sramotil. Toda, kakor se vidi, pride v resnici vedno plačilni dan in zato bode tega »Evangelista« ženska poglala tja, kamor je drugim obetala, da bodo prišli. — Eden izmed onih, ki jim je dr. Krek želel, da bi bil na Prtovču pobit od nezavednih kmetov.

+ **Čudno je to, da se vsi klerikalci tako boje sodišča.** Dr. Šusteršič ne toži, bivši gerent Zazula, ko temu se je očitalo mistifikacijo, ni tožil, in tudi najnovejši klerikalni idrijski junak v mistifikacijah, Kanduč, izjavlja, da ne bo tožil. Navajajo različne razloge, zakaj si ne upajo pred sodišče, pravega, ki je slaba vest, pa seveda zamočle. Radi obdolžitve Kanduča mistifikacije »Slovenskega Doma« odgovarja Oswald na dolgo in široko. Pravi predvsem, da smo takega počenjanja (mistifikacij) v Idriji že vajeni in slovesno izjavlja, da pri nobeni izmed teh ni sodeloval kak njegov pristaj. Temu nasproti izjavljamo mi, da so prav vse mistifikacije zakrivilo ravno in edino idrijski klerikalci, njim na čelu c. kr. davčni kontrolor v p. Josip Zazula. Začeli so bili z zahrbtnimi napadi naprednjakov in neljubih jim uradnikov v »Vaterlandu« in potem nadaljevali v slovenskih listih. Še pred kratkim so hoteli nalagati ministristvo za javna dela radi oddaje hotla »Črni orel«. Tudi to bo Oswald najbrže naprtil naprednjakom. Strašno se je razvnel katehet Oswald, ker smo se osmili imenovati Kandučevo ime. Piše, da smo ga pobalinsko napadli in v potu svojega obraza se trudi dokazati, da Kanduč ni najnovejši klerikalni mistifikator. Prav to umetno Oswaldovo ogročenje in strahovita jeza dokazuje, da se nismo zmotili v osebi, ki ima na vesti mistifikacijo »Slovenskega Doma«. Saj tudi Kanduč dobro ve, da mu nismo storili krivice. Poglejmo, kako ga Oswald zagovarja. Piše doslovno: »... bo toliko previden, da bo znal zatajiti svojo pisavo. On bo z levo roko pisal, ali pa posnemal kakega drugega.« Kako dobro Oswald ve, kako se opravljajo mistifikacije, oziroma jih opravljajo njegovi pomagači! Pa še nekaj moramo zavriniti. Oswald hoče vedeti, da smo le zategadel osumničili Kanduča, ker je hodil na svoje stroške v zadružno

šolo in tam dobil prav laskavo spričevalo. Naj bi bil raje molčal o tem. Kanduč je res dobil šestmesečni dopust, da je bil v Ljubljani, a o zadružništvu si ni pridobil niti pojma, pač pa se vzgajal za klerikalnega priganjača in hujskača. Sosebno si je izpopolnil že od Oswalda pridobljene sposobnosti v tem, kako je treba svojega političnega nasprotnika obrekovati in sramotiti. Te svoje različne zmožnosti je pokazal od raznih prilikah, zlasti pa kot dopisnik »Naše Moči«. Ne od naše, pač pa od druge strani se je že posredovalo pri Kandučevem predstojniku radi njegovih grdih in lažljivih napadov na vse, kar ne prisega na Oswaldovo zastavo. Idrija dobro ve, da bolj strupe nega klerikalca, ki bi znal tako lažljivo in zaničljivo odpravljati svojega političnega nasprotnika, od Kanduča v Idriji ni. Zategadel pere Oswald zamorca, ko hoče predstaviti javnosti Kanduča kot najnedolžnejše jagne, ki nikomur nič zalega ne stori. Idrijski klerikalci so pač vedno enaki, najprvo zakrivijo kako lepo dejanje, potem pa to taje s cigansko predrznostjo. Takega klerikalnega počenjanja so Idrijčani res navajeni. To pa je tudi edina zaslug Oswaldova za idrijsko mesto.

+ **Naprednim birmanskim botrom.** Po deželi se je pri sedanjem birmovanju dogajalo, da so duhovniki javno sramotili napredne botre s tem, da so zahtevali od njih spovedni listek in da so jih odklanjali kot botre, če niso pokazali teh listkov. To se sicer ni dogajalo povsod, ker ni menda povsod ena in ista vera v veljavi. Po mestih se ni dogajalo, pač pa na deželi. Da je tako postopanje zelo žaljivo za takega botra, ki ga spodi duhovnik vpricho velike množice ljudi stran od birmanca, kakor cerkovnik kakega smrkavca s kora, to je jasno. Da se ognejo naprednjaki takim neljubim jim nastopom, naj ali sploh ne gredo nikomur za botra ali pa samo takim birmancem, kojih starši se popreje zavežejo, da bodo birmanca nemudoma vzeli kar iz vrste in ga odvedli brez birmne domov, če bo odklonil duhovnik botra. Ko bodo videli duhovniki, da odhaja z botrom vedno tudi birmanec, jih bo morda minulo veselje, na tak način nastopati proti naprednim botrom. Ob sebi se pa razume, da birmanec vsled opustitve birmne ne sme priti ob svoje veselje. Takemu ne birmanemu birmancu bi moral potem boter še več in lepših daril nakupiti, kakor bi mu jih bil, če bi bil opravil birmanec birmo.

+ **Ustanovitve samostojne župnije v Šiški.** Pritožbo občanarjev v Spodnji Šiški proti sklepu dež. odbora, ki je odobril pritrilno izjavo gerentova za ustanovitve samostojne župnije, je upravno sodišče zavrnilo zgolj iz tega razloga, ker je izjava gerentova povsem nemerodajna in irelevantna za ustanovitve samostojne župnije, glede katerega vprašanja imata odločati edino - le cerkvena in državna oblast, ne pa tudi občina ali dežela. Izjava gerentova torej v tem pogledu ničesar ne preudicira, ne veže ne občine, ne občanarjev, vsled česar tudi ni najti v ti izjavi kake kršitve subjektivnih pravic občanarjev. Upravno sodišče ni z ozirom na to pretresavalo vprašanja, je-li gerent s svojo izjavo preokračil svoj delokrog ali ne, ker je ta izjava zgolj pobožno mnenje gerentovo, na katero pa državna oblast svoje odločitve nima upirati. S tem so dosegli občanarji v Spodnji Šiški vsaj svoje pomirjenje, da gerent v Šiški ni imel pravice proti njihovi volji zidati cerkve v Spodnji Šiški.

+ **Promocija.** Danes v soboto je bil na češkem vseučilišču v Pragi promoviran gosp. Slavko Weigl iz Maribora doktorjem prava. Čestitamo!

+ **Iz davčne službe.** Davčni asistent Fran Žagar je imenovan davčnim oficijalom.

— **Iz magistratne službe.** Občinski svet je v snočni tajni seji sklenil: pis. adjunkt Boltarja se podeli mesto pisarniškega ravnatelja v VIII. činovnem razredu s 1. julijem 1913; pis. adjunkt Gutnika se priznajo prejemki VIII. činovnega razreda; uradnika Hafner in Kessler se uvrstita v skupino B; mestni vrtnar Hejnic dobi dekret, da je nastavljen s prejemki IX. čin. razreda; prošnja konc. Breskvarja in Poženela, da se jima provizorična doba vračun v definitivno službovanje, se odkloni, ker je v nasprotju s § 33. službene pragmatike; Ciuhi in Tomazič se vštejeta 2 leti službovanja kot pomožna uradnika v časovno napredovanje; dr. Vrančič se imenuje za konceptnega praktikanta; Rakovcu, Vičiču in Drazilu se všteje prov. službovanje v časovno napredovanje; imenujejo se: kont. Naglič za blagajnika; rev. Volc za računskega nadrevidenta; ofic. Svetlin za rač. revidenta; z

napredovalnim rokom 1. aprila 1912; Speilu se vsteje od pomoči. urad. dobe v časovno napredovanje čas, ko je služil pri knjigovodstvu; J. Lauter dobi naslov mag. svetnik; Javornik dobi naslov pisar-niškega asistenta; Jančigaj naslov magistratnega komisarja. Svigliu se vsteje v napredovalni rok v IX. čin. razredu čas, ko je ad personam živil prejemke tega razreda. Končno je občinski svet sklenil naročiti magistratu, naj izda dekrete in določi čin onim mestnim usluž-bencem, ki niso v statusu, nadalje naj izpolni stanovske izkaznice in naj določi status mestnih uradnikov.

— **Za podpredsednika »Mestne hranilnice ljubljanske«** je bil izvoljen posestnik in veletržec g. Robert Kollmann, v ravateljstvo pa posestnik in veletržec g. Andrej Šarabon.

— **Pri »Mestni hranilnici ljubljanske«** je bil oficijal Ivan Hiter imenovan za nadoficijala.

— **Hribarjev gaj.** Povodom jutrišnje veselice v Hribarjevem gaju napravi »Škofjeloška društvena godba«, ki dospe z avtomobilom med 3. in 4. uro obhod po mestu po sledečih ulicah in cestah: Od kavarnar »Evropa« po Dunajski cesti, Prešernovi in Wolfovi ulici, Kongresnem trgu, Gosposki ulici, Turjaškem trgu, Krakovskem nasipu, Cerkveni, Kolezijski in Kopališki ulici v Hribarjev gaj.

— **Šentjakobčani!** Jutri v nedeljo prirede Trnovčani veselico v Hribarjevem gaju. Da se te prireditve udeležimo, je gotovo in na to Trnovčani tudi računajo. Izjavili so, da nam pridejo z godbo naproti, če nas pride petdeset. Dobro! Pokažimo Trnovčanom, da nas bo več kot petdeset iz šentjakobškega okraja na njihovi veselici, videli bomo pa tudi, če bodo oni držali dano besedo in obljubo. Zato jutri, prijatelji Šentjakobčani, v Hribarjev gaj, kjer nas bodo sprejeli z vso slovesnostjo!

Šentjakobčani.

— **Iz krogov ljubljanskih mesarjev** se nam poroča, da c. kr. drž. policija napram njim postopa s posebno brezobzirnostjo. Pokliče se na primer vajenca ali uslužbenca na policijo, kjer se obsodi radi kakega prestopka proti cestnemu policijskemu redu in takoj tudi obdrži v zaporu. Da bi se v takem slučaju obvestilo gospodarja, ki ne ve kaj se je zgodilo z uslužbencem, se slavnici c. kr. policiji seveda ne zdi potrebno. Da pri tem zelo trpi poslovanje pri obrti, se razume. Vsaj malo obzirnosti do davkoplačevalcev se pač more zahtevati tudi od c. kr. policijske oblasti.

— **Mestni dekliški licej.** Vpisovanje bode na tem zavodu 13. julija od 9.—11. ure dopoldne, sprejemanje izkušnje pa 14. julija ob 8. uri zjutraj.

— **Nogometna tekma s »Slavijo«** iz Prage v Ljubljani. Za nogometno tekmo, ki se vrši v sredo, dne 2. julija zvečer ob pol 7. na igrišču poleg Lattermannovega drevoreda med praško »Slavijo« in ljubljansko »Ilirijo«, so od danes naprej že v predprodaji vstopnice, in sicer v sledečih trafikah: Češarek v Selenburgovi ulici, Dolenc v Prešernovi ulici, glavni na Mestnem trgu v Unionski na Miklošičevi cesti. Zaradi izredno visokih stroškov, ki jih povzročijo tekma, so cene določene sledeče: Sedeži v ložah po 3 K, numerirani sedeži po 2 K, navadni sedeži po 1 K, stojišča po 80 vin., otroci in vojaki do narednika po 40 vin. — Te zadnje vstopnice pa se bodo dobivale šele na dan tekme pri blagajnah na igrišču, in sicer od pol 6. naprej. Lože in sedeži se nahajajo v središču obeh podolžnic, numerirani sedeži se priključijo na obeh straneh na te, navadni sedeži so pa v drugi vrsti na obeh straneh igrišča. Vstopnice je nositi vidno. Občinstvo se naproša, da se pokori odredbam rediteljev, katere je spoznati po belo - zelenem traku na rokavu. Tekma se vrši ob vsakem vremenu, prične se točno ob pol 7. uri in se konča pred 1/9. uro. (Skupaj traja tekma 100 minut.) — Vseled tega si bodo tekmo prav lahko ogledali tudi oni, ki vsled svojih poslov ne morejo priti točno ob začetku na igrišče. Vendar je le - tem priporočati, da si že v predprodaji zagotove dobra mesta (zlasti sedeže, katerih je le določeno število na razpolago), ker bi drugače morda vsled velikega zanimanja, ki vlada danes že v vseh krogih v mestu za to tekmo, na dan tekme pri blagajni ne dobili več teh vstopnic. Dodati je še, da so običajno nogometne tekme v drugi polovici še zanimivejše, kot v prvi. Toda tudi drugim, ki sicer niso službeno zadržani, je priporočati, da si preskrbe vstopnice že v predprodaji, zlasti z ozirom na pričakovani naval pri blagajnah. Blagajne in vhodi se nahajajo: ena na vogalu Marije Terezije cesti, druga na križišču Lattermannovega glavnega drevoreda in ceste v Tivoli. — **Načela nogo-**

metnih tekem. Prijatelje nogometnega športa, zlasti one z dežele, ki bi radi gajili, oziroma vpeljali v njih krajih ta zdravi in svetovni šport, opozarjamo na tozadevni članek današnje naše priloge.

— **Podpore za družine bosansko - hercegovinskih, pod orožje pozvanih rezervistov.** V slučaju dokazane in resnične potrebe, so se družinam pod orožje, ali pa k vojaškemu službovanju poklicanih avstrogrških rezervistov dovoljevale redne podpore. Doslej pa so bile od teh podpor izvezete družine pod orožje pozvanih bosansko - hercegovinskih pripadnikov. Z ozirom na to je državni finančni minister izdal pravkar odredbo, da se bodo take podpore poslej dovoljevale tudi resnično potrebni družinam bosansko - hercegovinskih pripadnikov - rezervistov, in sicer od časa vpoklicanja v aktivno vojaško službovanje ter pod enakimi pogoji.

— **Pozor Ljubljancem!** V nedeljo popoldne ob 2. odpelje škofjeloški avto od kavarnar »Evropa« proti Loki in pride ob 12. ponoči zopet v Ljubljano. Izletnikom se nudi prilika do krasne vožnje proti Gorenjski. Avto se odpelje iz Škofje Loke ob 11. uri 15 minut zvečer. Cena za tja in sem 2 K 40 vin.

— **Zapomnite si,** da je je dobrota kave v veliki meri odvisna od kakovosti kavnega pridelka! Vsaka pametna gospodinja kupuje zategadelj samo Kolinsko kavno primes, ki je znana kot najboljši kavni pridelatek sploh, kajti samo ona da kavi najboljši okus, najprijetnejši vonj in najlepšo barvo. Poleg tega je tudi edini pristno domači kavni pridelatek. — Pazite pri nakupovanju na varstveno znamko »Sokol«!

— **Letovišča.** Iz brdškega okraja nam poročajo, da je v celem okraju dosti lepih, zračnih sob (tudi s kuhinjo) za letoviščarje na razpolago. Življenje je tu ceno, hrana in pijača dobra. Lepi izleti. V celem okraju prilika za kopanje. Dvakratna avtomobilska zveza z Ljubljano in Dajljem. Pojasnila glede letovišč daje radevolje v imenu prometnega odbora g. N. Mazuran, naddavkar v p., v Lukovici.

— **Sreča v nesreči.** Te dni je doslej nepoznan zločinec vlomil pri trgovcu Slaparju v Podgori pri Zlatem polju. Ukradel je nekaj blaga ter odnesel poleg različnih knjig in spisov tudi 500 K denarja. Slapar je naslednji dan blizu svoje hiše našel več računov in papirjev, ki jih je bil tat odnesel, in med njimi tudi ovitek, v katerem je bilo 360 K denarja. Tako je slučajno dobil vsaj večji del tega nazaj, kar je bil tat odnesel.

— **Novo častne člane** je izvolil izvanredni občni zbor narodne čitalnice v Kranju dne 26. junija, in sicer gg. dr. Ivana Tavčarja, odvetnika in župana ljubljanskega, Ferdinanda Polaka, trgovca in župana; Cirila Pirca, deželnega poslanca; Vinka Majdiča, veleindustrija; dr. Edvarda Šavnika, c. kr. višjega okrajnega zdravnika in Vilibalda Rusa, učitelja v Kranju.

— **Umrl** je včeraj v Kranju gosp. Ignacij Fock v starosti 28. let. Imenovan je bil sin tovarnarja enakega imena. Lahka mu zemljica!

— **V Rateče na Gorenjskem** je privozil prvi avtomobil alpske tekme dne 26. junija ob 10. uri 7 minut; v razdalji nekaj metrov so mu sledili še trije, nato so bili daljši presledki. Ob 3/12. dopoldne je vozil skozi vas 32. avtomobil. Po preteku petčetrte ure so sledili še trije avtomobili. — Zadnji je drvil ob pol 2. popoldne. Tekma se je vršila ta dan ob najslabšem vremenu. Celo dopoldne in prejšnjo noč je deževalo in posledice so se poznale na vozilih. Vsled dežja je bila sila naporna pot čez Koren s koroške strani. Ratečani so goste pozdravili z mnogimi trobojnicami, ki so plapolale raz poslopji. S svežimi cvetkami so obisnavali goste in jim klicali v pozdrav svoj »Živio«. Vseh vozil je bilo 35 in okrašenja so bila s pestrim planinskim cvetjem.

— **Nalezljive bolezni v novomeški okolici.** Nekaj časa sem mi bilo v novomeški okolici nobene nalezljive bolezni. Osobito nam je prizanesla letos griza, ki se kaj rada pojavlja s prvimi črešnjami. Zdaj je pa nena-doma zavladala v novomeški okolici škrlatica, ki je bila »letni regent« letošnje zime. Posebno hudo se je uvela v Mirni peči in v Podborštu pri Mirni peči. Pa tudi v Novem mestu samem je obolel za škrlatinko sinček pri dr. O. Samohrdnu zaposlenega inženirja Pavliča.

— **»Prevzvišeni«** v Dol. Toplicah. Poroča se nam: Danes, v soboto in jutri v nedeljo se »Prevzvišeni« mu-di v Dol. Toplicah. Danes ima kano-nični vizitacijo, pri kateri se bo v prvi vrsti zanimal, kako to, da se župnik in njegov kaplan pečata z ob-činskimi posli in kdo jima je dovolil občinsko pisarno prenesti v farov-ško klet. Dalje se bo »Prevzvišeni« zanimal, če ima kaplan še tiste knji-

ge velikega svetnika Liguorija, iz katerih je mlade žene in dekleta v spovednici izpraševal tako lepe stva-ri, da so se celo v cerkvi slišale po-hvale v izbruhih, vzetih iz prirod-slovja, in sicer iz poglavja o ščeti-narijih. H kanonični vizitaciji spada najbrže tudi cerkveno premoženje. Po fari gre glas, da je župnik kar na tihoma prodal cerkvene gozde, in da je zanje dobil čez 33.000 K, glede katerih vsaj faranom ni znano, v ka-terem denarnem zavodu so naloženi in kdo od te lepe vsote pobira obre-sti in v kak namen se obresti upo-rablja. Nekateri mislijo, da je denar naložen v Ljubljani in da župnikova romanja v Ljubljano veljajo v prvi vrsti obrestim tega kapitala. Ker je gosp. župnik že iz dobe konsumnega društva znan, da je glede tujega de-narja jako vester in natančen (znani slučaj, ko revizor ni dobil denarja iz konsumnega društva), se bo »Prevzvišeni« gotovo tudi o tem prepri-čal. Ker spada čisto gotovo tudi red v cerkvi h kanonični vizitaciji, naj »Prevzvišeni« vpraša župnika, če ni šele te dni dal odstraniti vso nesna-go spodaj, okoli in na stropu cerkve. Ali se bo »Prevzvišeni« na tem kraju že premislil, in bo vendar znanim brezvercem dovolil biti za botre, ka-tero čast je v drugi vasi takim ljudem odrekel, o tem se bomo po bir-mi kaj več pomenili.

— **Poročila** sta se dne 27. junija gosp. Peter Lukar, starosta spod-njeidrijskega »Sokola« z gđc. Ma-rico Rupnikovo. Novoporočen-cema obilo sreče!

— **Avtomobilna vožnja Postojna-Gorica.** Prejeli smo sledeči dopis: Vest, ki je bila pred par meseci pri-občena v časopisih, da se s 1. julijem uvede imenovana vožnja, je razve-selila pač vsakogar, ki bi si rad ogledal kraje okraj Nanosa. Saj bo iz-ročen občnemu prometu eden najlep-ših delov naše domovine: Vipavska dolina! Tako prijatelji prirode kakor trgovci in drugi, ki imajo tam oprav-ka, bodo na lahek način dosegli te kraje, ki do sedaj niso bili posebno lahko dostopni. Žal, da smo bili ne-koliko razočarani, ko se je pred par dnevi objavil vojni red. V smeri od Vipave proti Postojni so zveze z vla-ki proti Reki, Trstu in Ljubljani še dokaj ugodne. Tudi popoldanski vož-nji iz Postojne (ob 4. popoldne) ni oporekati, dasi bi se ista lahko do-čela na 3. uro ali saj na pol 4. Nika-kor pa ni prikladna jutranja vožnja iz Postojne. Avtomobil odhaja iz Pos-tojne ob 6. zjutraj. Niti s tržaške, niti z ljubljanske strani ta vožnja ni-ma zveze z vlaki, ki prihajajo v Pos-tojno. Ako se hočemo peljati iz Ljub-ljane na Vipavsko, je treba oditi že prejšnji večer z reškimi lokalnimi vla-kom ter v Postojni prenočiti, ali pa z nočnim osebnim vlakom (iz Ljub-ljane ob 1. ponoči) ter v Postojni (ponoči!) čakati 3 ure. Skoro isto-tako je v smeri s tržaške strani. Ka-ko da gospodje, ki so določili vojni red, na to niso mislili, nam je neraz-umljivo. Saj avtomobil vendar ne bo služil samo za lokalni promet Pos-tojčanov in Vipavcev? Da bo vsem ustrezno, bo treba odhod ju-tranjskega avtomobila pač preložiti na 8. uro zjutraj, sicer ta vožnja za iz-venpostojnske potnike ne bo imela pomena in treba bo še nadalje upo-rabljati staro pošto kareto.

— **Poroča.** Gosp. Anton Bojce, c. kr. geometer v Vipavi, se je danes poročil z gospodično Leopoldino V ad n a l, učiteljico v Lozicah. No-voporočencema vso srečo!

— **Kinematograf »Ideal«.** Spored za soboto 28., nedeljo 29. in ponedeljek 30. junija 1913: 1. Pluskajoči valovi. (Krasni naravni posnetek.) 2. Avgu-štin išče Piefkejevo zapuščino. (Ve-lekomično.) 3. K zapadni Afriki. (Po-tovalni film.) 4. Dobra služba. (Dra-matična življenjska slika.) — Samo popoldne. 5. Gaumontov teden. (Ki-nemat. poročila o najnovejših dogo-dkih, športu, literaturi, modi v Parizu itd.) 6. Piefkejeva življenjska usoda. (Humoristično.) Učinkovitost! 7. Lo-čen od sreče. (Dramatični igraček v treh dejanjih s Suzano Grandais.) — Samo zvečer. 8. Polidordjev junaški pogum. (Velekomično.)

— **Kandelaber z obločnico** je podrl včeraj popoldne na Dunajski cesti pred trgovino Schneider in Verovšek nek voznik trvdke G. Tönnies. Pe-ljal je namreč težko obložen voz na levi strani, kakor to zahteva nova policija, pri tem pa se je voz na vi-seči cesti nagnil in zadel ob kandelaber ter ga podrl. Posebna sreča je bila, da ni bil nihče poškodovan, zlasti nevarna je električna žica. Trvdka G. Tönnies bo škodo popra-vila in kandelaber postavila na prejš-nje mesto.

— **Češnjev semenj.** Danes je bil na trgu takozvani češnjev semenj. In res je bilo menda največ češnje v ietu na trgu. Pripeljali so jih 153 pie-tenk ter jih prodajali navadno po 14 vin. letir, boljše pa po 24 v. Mnogo je bilo tudi črnih in rdečih jagod, Črne

so prodajali liter po 12 v, rdeče pa malo posodico po 20 v. Solata je bila tri glavice za 10 v, piščanci par po 2 K 10 v, kokoši po 2 K 30 v, race pa po 2 K 60 v. Starega krompirja je bilo na trgu 4 voze in so ga prodajali 100 kg po 8 K, novega pa 24 koma-dov za 10 v.

— **Hipna blaznost.** Včeraj popoldne je iz deželne bolnišnice iz medicinskega oddelka ušla 26letna omožena Frančiška Pogačnikova iz Predosija pri Kranju. Ko je prišla do Poljan-skega mosta, se je slekla bolnišnično obleko, jo vrgla proč in šla v Evini podobi k svoji sestri na Poljansko cesto. Poklicali so rešilni voz, s ka-terim so jo odpeljali na opazovalni oddelk deželne bolnišnice.

— **V deželno blaznico** na Studenec so včeraj pripeljali na sodno odred-bo posestnika Frana Klinca iz Ga-beršč pri Postojni. Nesrečnež je bil v blaznici že leta 1908., potem je šel v Ameriko, sedaj se mu je bolezen pa zopet povrnila.

— **Usoda lahkoživke.** Včeraj se je do Ljubljane pripeljala iz Trsta pro-stitutka Ana Šostarič, ki je bila svoj čas že v Ljubljani ter se hotela od tukaj odpeljati v Zagreb »slepo«. To so izvolili pa takoj pri vstopu v vlak ter jo izročili stražniku, da jo je are-toval. Po kazni bode sledil — od-gon.

Narodna obramba.

— **Ciril-Metodov dan** v korist družbi napravijo izven Ljubljane: podružnica Zagorje ob Savi, moška podružnica za Savo, Javornik in Koroško Belo in ženska podružnica na Jesenicah (Go-renjsko). Nadalje pripravljajo veselice, ozir. cvetlične dneve razne podružnice v tržaški okolici. Slovenci iz Voloske in Opatije naznanjajo, da napravijo tudi cvetlični dan. Podružnica Pevma na Goriškem pa je imela že cvetlični dan koncem maja ter nabrala in od-poslala družbi 78 K 14 v. Živio!

Društvena naznanila.

— **Sokolska župa Ljubljana I.** pri-ređi svoj zlet v Ribnici. Gotovo bo to največji doseđanj sokolski praznik v prijazni Ribnici. Vodstvo glede te-lovadb je seveda v rokah župnega načelstva, sicer pa bo Sokol v Ri-bnici preskrbel vse, da bo tudi druga-čaba v deželi loncev in lesenih žlic popolna; jedi in pijače bo v izobilju in ribniško ženstvo bo s svojo znano prijaznostjo streglo bratom in sestram. — Naj bi pač tudi splošno občinstvo posetilo ta dan Ribnico, posebno z ozirom na posebni vlak.

— **Spored velike prireditve So-kola I.** dne 6. julija na Ledini obsega dopoldne čas od 9.—12. ure, popoldne pa se prične spored ob pol 4. Kdor bi bil popoldne zadržan, naj pride po-gledat dopoldne izkušnje za popo-ldansko telovadbo, naj pride poslušat promenađni koncert društvenega or-kestra!

— **Veselica v Hribarjevem gaju.** Napredno gospodarski in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo je mo-ralo svojo običajno kresno veselico vsled neugodnega vremena preložiti na nedeljo 29. junija. Veselica se vrši v Hribarjevem gaju. Kakor se nam poroča, je spored jako obširen in bo nudilo to agilno društvo slavnemu ob-činstvu obilo zabave, nekaj izrednega. Hribarjev gaj je že sam na sebi jako prijeten, okoli in okoli obdan z vodo. Naravnost čarobno pa bo izgledal, ker bo krasno dekoriran. Postavljenih ne bo nič manj kot sedem paviljonov, vsi v pestrih barvah, obširne plesišče in poseben šotor za muzej. Paviljoni, plesišče in oder za godbo je last društva, kar posoja tudi drugim na-prednim društvom proti nizki od-kodnini. Opozarjamo posebno slavna društva, da si to ogledajo. Po pavil-jonih bodo stregle ljubke gospice iz krakovsko - trnovskega okraja, pod vodstvom gospa načelnic. Točilo se bode priznalo dobro Šarčovo (Rasto-harjevo) vino in izborno domače vr-hniško pivo. Na razpolago bodo mrzla jedila najboljše kakovosti, slaščice, kava, vino v buteljkah in šampanjec. Tudi trnovskih štrukljev in boba, kar se na novo napravi, ne bo manjkalo. Cene zmerno. Odiralo se ne bo. Opo-zarjamo na jako zanimiv muzej, ka-teri bo vseboval same originalne kari-kature najnovejših političnih dogo-dljajev. Godbo oskrbi znano dobra »Škofjeloška društvena godba«, ki napravi pred veselico obhod po mestu. Ples s posebno godbo. Tudi muzej bo imel svojo godbo. Kdor se hoče res dobro in neprisljano zabavati, naj pohiti jutri popoldne v idiličen Hri-barjev gaj, ali trnovski Vintgar. Čisti dobiček je namenjen v prid prepo-trebne knjižnice, katero hoče društvo znatno razširiti. Toraj v nedeljo vsi v Hribarjev gaj!

— **Napredno gospodarsko in po-litično društvo za Šentpetrski in kolodvorski okraj** priredi v nedeljo, dne 29. junija t. l. veliko ljudsko ve-

selico ali žegnanje na vrtu hotela Tratinik na Sv. Petra cesti. Sodelujejo salonski orkester Sokola I. in pevski zbor »Ljubljanski Zvon«. Spored: Pevski nastopi, promenađni koncert, ples v šagri, razne znbave in prizvri. Turška kavarna pod vodstvom Kofeti paše. Vrt bo krasno dekoriran. Cene pijači bodo navadne brez vsakega povišanja. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin., otroci prosti. Ker je prireditve veselice namenjena za ustanovitev društvene knjižnice, ozir. čitalnice, se preplačilo hvaležno spre-jemajo. Odbor.

— **Ustanovni sestanek ženske sku-pine N. S. Z.** se vrši jutri ob pol 3. uri pop. v društvenih prostorih Nar. soc. zveze, Narodni dom. Udeležite se vse tega važnega sestanka in razvi-jajte zanj zanimanje. Sestanek se vrši po § 2.

— **Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov v Ljubljani** vabi vse svoje člane k prijateljskem sestanku, ki se vrši v četrtek, dne 2. julija ob 9. uri zvečer v društveni sobi pri Perlesu. Ker je ta sestanek velevažen za člane tega društva, se prosi, da se ga vsak član gotovo udeleži. Odbor.

— **Dobrodelni koncert** v prid bolniškemu in podpornemu skladu Ljub-ljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva priredi v sredo dne 2. julija t. l. častniški zbor c. in kr. 27. pešpolka na vrtu hotela Tra-tinik. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 60 vin.

— **Pevsko društvo »Zvon«** v Šmart-nem pri Litiji priredi dne 6. julija t. l. »Gozdno veselico« nad Zoretom s petjem, tamburanjem in prosto za-bavo. Dobila se bode dobra pijača, mrzla jedila, slaščice in slavnostni »Planinski guljaž«. Začetek ob 3. po-poldne. Ob neugodnem vremenu se preloži veselica na nedoločen čas.

— **Ne lepe gorenjske planine** samo, ne samo Notranjska s svojimi pod-zemskimi tajnami, tudi dolenska stran je vredno enako njim zani-manja. Žalibog, da celo marsikdo ožjih sodeželanov ni nikdar še po-hitel na to stran, da bi spoznal na lastne oči tudi te krajine, kjer pre-biva njegov rod. Zjasnilo bi se mu oko, ko bi gledal te lepe prostrane poljane in nad njimi lepo zaokrožene silhuetne dolenskih hribov in gor, kjer se belé hrami mod zelenim trtjem. In če izstopiš v Novem mestu iz že-lezniškega kupeja, pa te pozdravi Krka, temnozelenata, mirnega toka, ki v velikem loku obliva dolensko pre-stolico. »Tih, lahko viješ se krog mesta, zelena Krka, ko mlada ne-vesta krog ženina, ljubo ga objemaje«, tako jo apostrofira pesnik Kette, ka-teremu je ravno ta pokralina s svojo umerjeno lepoto in poezijo marsikak verz izvalila. Na jugu in vzhodu ti obkrožajo horicont Gorjanci, Rog, kočevske gore, vse obraščene z gosto bukovino, a proti severovzhodu ti pa plava pogled nemoten preko krške ravnine, naše slovenske stepe, prav do štajerski gor. Ko praznuje letos 10. avgusta Novomeški Sokol svojo 25letnico ter poleti tja Slo-venska Sokolska Zveza, pridite ob tej priliki vsi stari prijatelji Dolenjske, pridite posebno še vsi, ki je še ne poznate, pridite, da vam še bolj za-gori ljubezen do naše krasne sloven-ske zemlje, pridite, da vam narodno slavlje in sokolski nastop utrdi za-vest in dvigne srčnost!

— **Učiteljsko društvo za Postojnski šolski okraj** priredi slavnostno zbo-rovanje ob petindvajsetletnici svoje ustanovitve dne 3. julija 1913 v ljudski šoli v Postojni. Začetek ob 2. uri po-poldne.

Prosveta.

— **Kone letne skušnje v šoli Glas-bene Matice** se bodo vršile letos po sledečem redu: v ponedeljek, 30. jun. za klavir iz razredov gđc. učiteljice Chlumcke in Nolljive, ter za gosli iz razredov gđc. učiteljice Pospisilove; v torek, 1. julija za klavir iz razredov g. šol. ravnatelj Gerbiča in gđc. učiteljice Praprotnikove; v sredo, 2. julija za klavir iz razredov g. učitelja Trošta ter za gosli in klavir iz razredov g. učitelja Vedrala; v četrtek, 3. julija za klavir iz razredov g. učitelja Pavčiča za solopetje iz razredov g. konc-ernega vodje Hubada, ter za teorijo in šolsko petje iz razredov g. učitelja Marolta. Začetek teh skušenj je vsaki dan ob 5. uri pop. v šolski dvorani poslopja »Glasbene Matice« v Vegovi ulici št. 5. Pristop k njim imajo starši gojencev ali njihovi namestniki in oni, ki se zanimajo za napredek naše glasbene šole. — Odbor »Glasbene Matice«.

Razne stvari.

— **Potres.** Seismografični aparati na centralnem zavodu za meteorologijo in za geodynamiko so pokazali v če-trtek močan potres v daljavi okrog 10.300 km. Potresni sunki so se po-navljali skoro 2 uri. Ognjišče potresa je bilo brzkotne v Ameriki.

* 60.000 frankov so ukradli do sedaj še neznan tatovi ameriškega poslanika v Petrogradu na poti domov v nekem pariškem hotelu.

* Muha ga je umorila. V Poitiersu na Francoskem je podporočnik R. de Montaliveta pilica muha v gorjono ustnico. Položaj bolnika se je v dveh dneh tako poslabšal, da bi ga morali operirati. Do operacije pa ni prišlo, ker je častnik med tem umrl. Vseled pika so mu usta in goltanec tako zelo otekli, da se je zadušil.

* Leteči omnibus. Zanimive poskuse dela v Petrogradu znani ruski aviatik Sikorski. Sikorski je konstruiral ogromno letalo, dvoplošnik, ki se ga lahko imenuje leteči omnibus. Nese popolnoma lahko 12—15 oseb in hočejo s tem aeroplanom delati skupne izlete. Pred par dnevi je podvzel Sikorski s svojim aeroplanom, v katerem je bilo 5 pasajirjev, polet v Petrograd na večbališče v Gačin, nad katerim je krožil dalj časa, na kar se je vrnil zopet v Petrograd. Tako je preletel daljavo 80 km. Največja hitrost je 90 km. v eni uri.

* Na nemškočeški deželni razstavi v Chomotovu je 14. t. m. ob otvoritvi Nj. ces. Vis. nadvojvoda Karel Franc Jožef počastil z ogovorom komornega svetnika Henrika pl. Mattonija in se pohvalno izrazil o njegovi največji razpošiljalnici vode v monarhiji.

* Alkohol in tobak vsled neprestanega draženja živcev in želodnih sluznic pospešujeta motenja prebave in s tem boleznih različnih vrst. Opazovanja in poskusi, ki so jih napravili na medicinski kliniki ogrskega vseučilišča v Budapešti, potrjujejo, da se pivcem, ki so skoro popolnoma izgubili slast do jedi, po vsakdanji rabi prirodnega Franc Jožefove grenčice v presenetljivo kratkem času skoro docela povrne tek. — Pristna Franc Jožefova grenčica se dobiva po lekarnah, ter v boljših drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. Razpošiljalno ravnanje Franc Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budapešti.

— Imenovanje v železniški službi. Načelnik postaje južne železnice v Ljubljani g. Fran Schusterschitz je imenovan za nadzornika.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dogodki na Balkanu.

Srbska narodna skupščina.

Belgrad, 28. junija. (Izvirno poročilo.) Popoldanjsna seja narodne skupščine, ki so jo s toliko napetostjo pričakovali, da so ji prisostovali tudi črnogorski ministrski predsednik Vukotić, tajniki skoro vseh tujih poslanstev, mnogoštevilno občinstvo, ki je z veliko pozornostjo čakalo na napovedano izjavo ministrskega predsednika Pašića, je povzročila mnogo razočaranja. Mesto ob 5, se je pričela šele ob 6., ker so se preje vršile dolge konference med vlado in posamičnimi strankami. Stranke so namreč izvedele, da je ministrski predsednik Pašić opustil svoj namen podati v večerajšnji seji napovedani ekspeze. Zato je vsaka opozicijska stranka za se vložila interpelacije o zunanji politiki. Z ozirom na te interpelacije je Pašić izjavil, da je pripravljen odgovoriti na nje v prvi prihodnji seji. Opozicija je zahtevala, da se skliče prihodnja seja v nedeljo, večina pa je sklenila, naj se vrši prihodnja seja narodne skupščine v ponedeljek 1. julija. Potemtakem bo ministrski predsednik Pašić podal svoj ekspeze v ponedeljek, kar pomenja toliko, da do ponedeljka zvečer ne odide v Petrograd. V poslaniških krogih zatrjujejo, da sta ekspeze in odhod v Petrograd odgodena za to, ker se vedno ni znana službeno odločitev Bolgarije in ker se še čaka na zelo važen odgovor od gotove strani. (Romunske?)

Grški ministrski predsednik v Belgradu.

Belgrad, 28. junija. (Izvirno poročilo.) Grški ministrski predsednik Venizelos je že odpotoval iz Soluna in se nahaja na poti v Belgrad. Semkaj dospe danes. Imel bo zaupno konferenco z ministrskima predsednikoma Pašićem in Vukotićem. Čim bo zagotovljen sestanek balkanskih ministrskih predsednikov v Petrogradu bodo vsi trije ministrski predsedniki skupno odpotovali v Petrograd.

Vojvoda Sandanski.

Belgrad, 28. junija. (Izvirno poročilo.) Iz zanesljivega vira poročajo, da je znani bolgarski vstaški vodja Sandanski odpotoval na parniku avstr. Lloydja iz Soluna v Albanijo. V Albaniji bo Sandanski organiziral vstaške čete proti Srbom in Grkom.

Rusija se je odpovedala razsodišču.

Belgrad, 28. junija. Splošni položaj se je znatno poostiril. Rusija je na bolgarsko noto odgovorila, da ni voljna se ukloniti zahtevi Bolgarije, ki hoče, da naj Rusija tekom 8 dni razsodi o bolgarsko-srbskem sporu. Frankobrod, 28. junija. »Frankfurter Ztg.« javlja iz Petrograda: Minister zunanjih del Sazonov je na bolgarsko zahtevo, da mora Rusija tekom 8 dni izreči razsodbo o bolgarsko - srbskem sporu, odgovoril, da pod temi pogoji car Nikolaj razsodiče odklanja. — Isti list javlja, da se pojavlja v bolgarski armadi velika nestrpnost in da se kažejo znaki očitnega upora. Vojstvo vedno glasneje zahteva demobilizacijo ali pa takojšnjo vojno.

Belgrad, 28. junija. Uradno se konstatira napram vestem iz Sofije, da so srbska poročila o spopadih ob Zletovski reki absolutno točna.

London, 28. junija. Jutranji listi javljajo: Boji ob Zletovski reki se nadaljujejo. Bolgari so včeraj spet napadli srbske pozicije, pa so bili poraženi. Na bolgarski strani se je udeleževalo boja okrog 20.000 mož. Bolgari so imeli 450 mrtvecev in okrog 600 ranjencev. Na srbski strani je padlo 200 mož, okrog 400 pa je bilo ranjenih.

Glasovi srbskih listov.

Belgrad, 28. junija. Glede na najnovejše dogodke piše »Piemonte«, da stoji Rusija na srbski strani. »Politika« konstatuje, da večina narodne skupščine odklanja vsako umikanje v srbsko - bolgarskem sporu. Oficijska »Tribuna« konstatuje: Šanse za mirni sporazum so se zboljšale, ker je Bolgarska vsled energične srbske note sklenila odnehati od svojega neodjenljivega stališča in se podvreči ruski razsodišču, kateremu podlaga bo ves kompleks spornih vprašanj.

Preobrat v položaju na korist Srbije. — Romunska mobilizira proti Bolgariji.

Dunaj, 28. junija. Srbski ministrski predsednik Pašić je svoj ekspeze, kakor se je javljalo, odgodil do ponedeljka. Po vestih, ki prihajajo iz Belgrada, pa je mogoče, da tudi v ponedeljek ne bo podal svoje izjave o zunanjem položaju. Včerajšnji dogodki v Belgradu so v internacijonalnih političnih krogih vzbudili veliko senzacijo. Zatrjuje se, da so se v političnem položaju pojavila nova dejstva, ki bodo odločilno vplavala v nadaljnji potek dogodkov v prilogi Srbiji.

Srbskemu naziranju, da je treba vzdržati ravnotežje na balkanskem polotoku, se je pridružila tudi Romunska, ki je, boječ se, da bi se Bolgarska preveč ne razširila in si ne prilastila hegemonije na Balkanu, odredila mobilizacijo vse svoje armade.

Srbija je s tem nehote dobila silnega zaveznika in je prisiljena, prilagoditi svoje stališče spremenjenemu položaju.

V Sofiji so vesti iz Bukarešte napravile globok vtisk in so učinkovale kot mrzel curek na protisrbsko razpoloženje.

Javno razpoloženje se nagiba k političnim koncesijam in politični krogi zahtevajo čim najhitrejšo poravnano bolgarsko - srbskega spora, da se Bolgarska izogne z druge strani ji preteči nevarnosti. Ako bodo bolgarski državniiki trezni, bo bolgarsko - srbski spor skoro rešen v smislu srbskih zahtev.

Romunija proti Bolgariji.

Bukarešta, 28. junija. Na vseh romunskih železnicah je ustavljen ves tovorni promet. Na vseh progah prevažajo vojaštvo na bolgarsko mejo.

Potrjuje se vest, da je Romunska v zadnji svoji noti naznanila Bolgarski, da bo v slučaju oboroženega konflikta med Srbijo in Bolgarsko z vso svojo armado prekoračila bolgarsko mejo.

V merodajnih krogih govore o novih pogajanjih. Listi ostro pišejo proti Bolgariji in zahtevajo, naj Bolgarija takoj odstopi ozemlje Turtukan - Balčik, sicer da si ga mora Romunska sama vzeti.

Mnogo političnih faktorjev zagovarja zvezo s Srbijo in ideja, da priporoče Romunska udrži Balkansko zvezo in da sama vstopi v to zvezo, pridobiva vedno več pristašev. Nekateri listi konstatirajo, da je nastal popoln prelom v politiki med trozvezo in Romunijo.

Bukarešta, 28. junija. Vojna uprava je poklicala pod orožje rezervne letnike 1907 do 1910.

Bukarešta, 28. junija. Romunska vlada je prepovedala izvoz vsakršnega blaga v Bolgarsko. Vlada je s posebno okrožnico naročila občinam, naj organizirajo vse potrebno za sanitetno službo. V političnih krogih smatrajo situacijo za velikokritično.

Bolgarska spomenica.

Sofija, 28. junija. Bolgarska vlada je danes brzojavno odposlala v Petrograd spomenico, v kateri razlaga in podkrepljuje svoje stališče o razdelitvi osvojenega teritorija.

Kako sodijo o položaju na Dunaju.

Dunaj, 28. junija. V tukajšnjih oficijoznih krogih se označuje situacija za silno težavno. Rusija faktično odklanja bolgarsko zahtevo, da tekom 8 dni izreče razsodbo o bolgarsko - srbskem sporu in avstrijski krogi so mnenja, da je Romunija odredila splošno mobilizacijo pod pritiskom Rusije, ki hoče s tem Bolgarijo ostrašiti. — Potrjuje se, da je romunski kabinet res poslal v Sofijo grozilno noto. Nevarnost za mir se označuje kot dvojna: 1. bo najbrže Srbija spričo novih dogodkov postala v svojih zahtevah bolj odločna in bolj nepomirljiva; 2. pa se bo v slučaju vojne razširilo vojno pozorišče tudi na vzhod in ni izključeno, da bi tudi Turčija ne posegla v tok dogodkov. — V oficijoznih krogih naglašajo, da so vsled razvoja dogodkov tudi avstrijski interesi silno ogroženi. Upati je, da ostane mir ohranjen, dasi je trenutni položaj silno težaven.

Boji ob Zletovski reki.

Belgrad, 28. junija. (Izvirno poročilo.) Po zakasnelih vestih iz Skoplja je borba ob Zletovski reki trajala od polnoči do 2. popoldne. Bolgari so nekočkrat ponovili svoj napad, a so se umaknili in iskali zaklonišče na ugodnem terenu, čim so Srbi izvršili protinapad. Vendar pa so bolgarske izgube velike, srbske pa naravnost neznatne. Do posamičnih spopadov je prišlo, kakor se čuje tudi predvčerajšnjim in včeraj. Srbske oblasti imajo baje v rokah gotove dokaze, da Bolgari spreoblačijo svoje vojake in jih potem puste, da v malih skupinah napadajo srbsko armado. To pa delajo baje zato, da bi lahko rekli, da Srbi preganjajo domače prebivalstvo in da se zategadelj to kmetsko prebivalstvo punta proti srbskim oblastnjam.

Aretacije v Solunu.

Solun, 28. junija. Grške oblasti so aretirale mnogo bolgarskih delavcev, pri katerih so našle 24 dinamitnih patron in 100 kg strelne volne in mnogo orožja.

Borza.

Dunaj, 28. junija. Z ozirom na vznemirjujoče vesti na Balkanu je dopoldanska borza otvorila v silno slabem razpoloženju. Kurzi so znatno popustili. Opoldanska borza je bila brez kupčije.

Volitve v Aradu.

Arad, 28. junija. Danes se vrši tukaj državnozborska volitev. Stojita si nasproti gros Tisza in grof Szecheny. Ob 11. dopoldne je imel Tisza 360 glasov, nasprotnik pa 350. Zatrjuje se, da bo Tisza zmagal, ker ima — vojaško asistenco.

Današnji list obsega 18 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravn neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 33

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 28. junija 1913.

Termin.

Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	11-26
Pšenica za april 1914	za 50 kg	11-74
Rž za oktober 1913	za 50 kg	8-87
Oves za oktober 1913	za 50 kg	8-53
Koruza za julij 1913	za 50 kg	7-62
Koruza za avgust 1913	za 50 kg	7-82
Koruza za oktober 1913	za 50 kg	7-39

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
27.	2. pop.	732-4	20-9	p.m. jivzh	del. jasno
„	9. zv.	732-8	14-9	sl. jivzh.	„
28.	7. zj.	733-9	11-8	brezvtr.	del. oblač.

Srednja večerajšnja temperatura 16,7°, norm. 18,9°. Vdavanja v 24 urah 0-0 mm.

Trgovski pomočnik

mešane stroke z večletnim izpričevalom žell službe. Ima veselje tudi za urejanje skladišč. Cenjeni dopisi pod: »V. Z. poštnoležec St. Peter pod Sv. Gorami, (Stajersko.) 2299

Brez vsakega posebnega obvestila.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem prijateljem, sorodnikom in znancem prežalostno vest o smrti naše nenadomestljive, dobre soproge, matere tašče, stare matere, sestre, tete, gospe

ANE STADLER roj. SKEDL

ki je danes popoldne, po dolgem, mučnem trpljenju, previdna s tolažili sv. vere, v 56. letu starosti, mirno in vdano preminila.

Pogreb drage pokojnice bode v nedeljo, 29. t. m. ob polu petih pop. iz hiše žalosti, Elizabetna cesta št. 8, na pokopališče pri Sv. Križu.

Sv. zadušna maša se bo služila v ponedeljek, 30. t. m. v farni cerkvi pri Sv. Petru ob polu osmih zjutraj. Prosimo tihega sožalja. 2307

V Ljubljani, 27. junija 1913.

Josip Stadler, soprog. — Fina Morgenroth, Maki, Franc, Alfred, Josip, Anny Stadler, otroci. — Karel Morgenroth, zet. — Gretica in Antonia Stadler, sneti. — Tezija Križaj, Marija Feigl, Ivan Skedl, Antonia Jaksche, sestre in brat. — Anny, Karel, Elza, Bela, Fani, Tonci, vnuki in vnukinje.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

Dijaki

iz boljših rodbin

2306

se sprejmo pri dobri rodbini.

Naslov pove upravništvo »Sl. Nar.«.

Trgovina usnja

se prodaja v Sežani z vsem blagom ali pa samo s trgovinsko opravlo. Pripravno tudi za vsako drugo trgovino Oglasiti se je ob nedeljah pri B. Mihelčiču, trgovcu usnja v Sežani. 2298

Betonski delavec

mlad, zdrav in treznega obnašanja dobi delo. 2273

Ponudbe sprejema Peter Strel, Mokronog.

Proda se takoj iz proste roke za nizko ceno

hiša z lepim vrtom

v kateri ze nabaja dobro idoča gostilna, je tudi jako pripravna za mesarsko ali pekarsko obrt. Prodajo se tudi travniki. Natančno se poizve: 2304

Ljubljana, Karlovska cesta št. 28.

Kemična tvornica Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorne za vodo samo

STEARIT

(obl. varovano.)

2291

Najidealnejše sredstvo za osušenja vseh vrst, zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneni malto.

Zastopstvo in zaloga: F. P. Vidic & Comp., Ljubljana

Brez posebnih naznanj.

Dr. Josip Sernec, odvetnik v Celju, naznanja, da je gđ.

Ernestina Malle

sodnikova hči

v starosti čez 94 let, danes ob 6. uri zjutraj po kratki bolezni in po sprejemu sv. zakramentov preminula.

Pogreb se vrši v nedeljo, 29. t. m. ob 4. popoldne iz hiše žalosti.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi v ponedeljek ob 8. uri.

Za tiho sožalje se prosi.

Celje, dne 27. junija 1913.

2289

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je preminil danes po dolgem mučnem trpljenju, previden s svetotajstvi za umirajoče, naš iskreno ljubljeni sin in brat, gospod

Ignacij Fock ml.

v 28. letu svoje starosti. Pogreb predragega rajnika bo v nedeljo popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v tukajšnji farni cerkvi. Predraga pokojnika priporočamo v blag spomin in molitve.

V Kranju, dne 27. junija 1913.

2288

Ignacij in Marija, starši.

Maks, brat.

Mimi, Ana, Vida, sestre.

Brez posebnega obvestila.

Bojec Anton

c. kr. geometer

Vadnja! Leopoldina

učiteljica

poročena.

2225

Utipava.

Lozice, 28. junija 1913.

Lozice.

18 vagonov lahkega, vozičnega svetlega (šilher) in belega

vina

K 60— za 100 litrov prodaja
J. Kravagna, Ptuj, Štajersko.
2095

Angleške kostume različne toalete

priporoča in izvršuje
damski modni atelje

Josipina Šetinc-Bersin

Ljubljana, Kongresni trg 6.
Naročila z dežele se točno izvršujejo.
2120

Kopalne obleke,
plaseče, čevlje,
čepice, klobuke,
brisalke in vse
druge kopalne
potrebščine
priporoča

modna in športna trgovina **P. MAGDIČ**
Ljubljana ♦♦ nasproti glavne pošte ♦♦ Ljubljana

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. 257
Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

Resna ženitna ponudba.

Prav kmalu se želi poročiti mlad inteligenten, soliden veleposesnik in trgovec z domače vzgojeno gospico z dežele, ki bi imela okrog 40.000 imetja in zagotovi pohlevni, zdravi, 20—27 letni gospici neomadeževane minulosti z veseljem do trgovine srečno prihodnost s čez 6000 letnih dohodkov. Neanonimna pojasnila in sliko prosim pod šifro „Lep značaj, nedolžno srce 2234“ do 1. julija na upr. „Slov. Nar.“. Tajnost zajamčena.

Topolšica

Sanatorijsko kopališče
„pri Celju (Spodnje Štajersko).“
Lahmannovo zdravljenje.
Šefzdravnik dr. V. HECHT.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 94
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Krasna hiša
v večjem mestu na Gorrenjskem, v kateri je sedaj gostilna in trgovina, pripravna za vsako obrt, na najboljšem prostoru, se zelo po nizki ceni takoj proda ali zamenja. Kje pove upr. „Sl. Nar.“. 2195

Bleščeče belo perilo.

Kakor na solcu beljeno — izgleda perilo po polurnem kuhanju s primesjo

Persil

MODERNO PRALNO SREDSTVO
Persil ne vsebuje — kljub svojemu hitremu učinku — nikakih perilu škodljivih snovi. Zajamčeno neškodljivo pralno sredstvo.

TOVARNA:
Gottlieb Voith
DUNAJ III. 1.

Naprodaj po vseh trgovinah.

Strogo solidna najstarejša domača tvrdka.
Juveli, zlatnina, srebrnina ter razne ure.

Popravila in nova dela po najnižji ceni.
Edina zaloga ur z znamko
„TUP“
Ceniki zastoj. Ceniki zastoj.
Lud. Černe,
juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodni cenilec. 234
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Moderna ročna dela in materijal

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za športne obleke, čepice itd. Zgotovljene, pričete in predtiskane vezene v največji izbiri. Predtiskarija. Vezanje na roko. Tamburiranje. Plisiranje itd. Popolna zaloga telovadnih oblek. — Zunanja naročila :: se izvršujejo točno in vestno. ::

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

JE ŠAMPANJEC
NAJVIŠJEGA
DVORA IN
ARISTOKRACIJE

USTANOVJENO
1743

879

Friporočamo špeciialno damsko in otroško konfekcijo zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Krasne FINE Moderne
KOSTUME, PRASNE PLASCE, : NOČNE HALJE, KRILA. **BLUZE** STEZNIKE, SPORTNE KAPE, OTROŠKE ČEPICE, PERILO.

OTROŠKE oblekice — obleke za MLADENKE

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

➔ Pošilja na izbiro tudi na deželo. ➔

Zacherlin

pomaga čudovito kot nedosežni „uničevalec mrčesa“.
➔ Pristen sumo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

Načela nogometnih tekem.

Pred znamenitim športnim dogodkom stojimo. Praška »Slavia«, moštvo svetovnega slovesa, tekmuje prihodnjo sredo v Ljubljani s tukajšnim »Ilirijo«. Razumljivo je tedaj, da ne vlada za to tekmo samo med našimi športniki, marveč med občinstvom sploh precejšno zanimanje in da si hoče ogledati to za nadaljni razvoj športa med Slovenci odločno važno tekmo tudi ono občinstvo, ki doslej nogometnemu športu ni posvečalo posebne pozornosti. Ne samo tem, marveč sploh vsem, ki hočejo razširiti šport po Slovenskem, je gojivo ustreženo, ako na kratko očrtamo načela in pravila, ki so merodajna za nogometni šport in tekme. Ta pravila so sicer mednarodna in po teh pravilih tekmuje na tisoče in tisoče moštvo po celem svetu, toda med Slovenci so še malo znana iz enostavnega razloga, ker med nami šport ni skoraj še nič razvit.

Pri nogometnih tekmah tekmuje moštvo proti moštvi, na vsaki strani 11 tekmovalcev pod vodstvom in nadzorstvom razsodnika, kateremu so ugotovljene velike pravice in čigar odločbam se ne sme in ne more oporekati.

Vsako moštvo stremi za tem, da spravi žogo kolikor mogoče mnogo-krat skozi nasprotna vrata in da razbije enako nasprotnikovo namero tudi kolikor mogoče mnogokrat. Pri tem se razven obeh vratarjev ne sme dotakniti noben igralec žoge z roko. Tem načelom primerno je razdeljeno tudi vsako moštvo v posamezne kategorije. Na vsaki strani je v prvi vrsti po 5 napadalcev (fors), za katerimi stoje v razdalji kakih 20 metrov 3 krilci (half), za temi zopet po dva branilca (backs) in pred vsakimi vrati en vratar (goalman). Imena že določajo glavne naloge posameznih skupin. Čim hitreje in vstrajnejše je kako moštvo, čim bolj obvladajo posamezni igralci žogino tehniko in čim prebrljivejšo skupno igro imajo, tem več uspehov tudi dosežejo.

Radi lažjega razločevanja nastopajočih moštva v različnih dresah: »Slavia« n. pr. bo nastopila v rdečebelih, »Ilirija« pa v modro-belih dresah.

Pri mednarodnih nogometnih tekmah se tekmuje na ravni, pravokotnem igrišču, ki je 100—110 m dolge in 65—75 m široko. Igrišče je omejeno z vidnimi črtami. Na dolžino s podolžnicama, na širino s prečnicama. Sredini podolžni ste medseboj zvezani s srednjico in okoli te je v sredi potegnjen krog s polmerom 9 m. Koti igrišča so zaznamovani z drogi in v nje je očrtana tudi četrtina kroga s polmerom 1 m. Na sredi vsake prečnice stoje vrata, ki so napravljena iz dveh navpičnih kolov, ki sta medseboj zvezana zgoraj s prečnim drogom. Svitloba vrat je 7-30 m na širjavo in 2-40 na višavo. Pravokotno na prečnice so potegnjene 5-50 m od vsakega vratnega kola 5-50 m dolge črte in medseboj zvezane s črto, tekočo paralelno s prečnico. Tako začetni prostor se imenuje vratarjev prostor. Razven tega so potegnjene v razdalji 16-50 m od vsakega vratnega kola navpično na prečnico 16-50 m dolge črte, ki so med seboj zopet zvezane s črto, ki teče paralelno s prečnico. Tako zaznamovan prostor se imenuje kazenski prostor. Nasproti vratnega vrat se zaznamuje v kazenskem prostoru še 11 metrov oddaljena točka, iz katere se streljajo enajstmetrovke.

Žoga ima obseg 68-71 cm in v začetku tekme ne sme biti težja kot 450 gr.

Tekma traja dvakrat po 45 minut. Med obema polovicama je lahko odmor do največ 10 minut.

Vsaka stranka ima na igrišču svoje polje, ki ga loči od nasprotnega srednjica. Vsaka stranka si lahko voli na podlagi žreba ali polje ali otvoritev igre. Po odmoru se polja zamenjajo in igra otvori v drugi polovici tista stranka, katera si je v prvi polovici izvolila polje. Igra se otvori na sredi igrišča. Otvoriti jo je na ta način, da sune srednji napadalec žogo v smeri proti nasprotniški prečnici. Pri tem ne sme noben nasprotni igralec prestopiti pred izvršenim sunkom kroga, oziroma srednjice. Žoga je v igri, ako se zasuje enkrat okrog sebe ali napravi svojemu obsegu enako dolgo pot.

Spravi žogo skozi nasprotna vrata med obema koloma in prečnim drogom, to je glavni namen tekme in kateremu moštvi se to posreči (ozir. igralcu tega moštva), temu se v dobro vpiše za vsak tak uspeh po en goal (gol). Zmago odloči razmerje med številom doseženih goalov, n. pr. 2:1, 4:0, 6:2 itd. Ako doseže katero izmed moštvo goal, se igra prične znova v sredi

igrišča in jo otvori moštvo, ki je ravnokar podleglo.

Ako se odbije žoga od kakega kola in pri tem ne prekorači mej igrišča, ostane v igri. Enako tudi, ako se zadne ob sodnika ali stranske sodnike. Ako pa prekorači v zraku ali na tleh popolnoma podolžnice ali prečnice, potem je izven igre (out). V tem slučaju se meče žogo z mesta, na katerem je prekoračila igrišče, nazaj v igrišče in sicer jo meče igralec onega moštva, ki se ni zadnje dotaknilo žoge. Metati jo mora z rokama čez glavo, z obrazom obrnjen proti igrišču in stoječ z obema nogama na podolžnici in sicer v poljubno smer. Kdor je žogo metel, se je sme dotakniti šele potem, ko se je dotaknila drugega igralca. Ako pa sune igralec žogo čez nasprotniško prečnico, potem se jo spravi zopet v igro na ta način, da jo sune izpred vrat eden izmed vrat branečih igralcev. Ako se je pa žoga zadela nazadnje, prečno je prekoračila prečnico ene stranke, ob kakega igralca te stranke, nastane iz tega kot (corner). V tem slučaju se spravi žoga zopet v igro na ta način, da jo strelja v igrišče eden igralec nasprotnega moštva. Noben izmed igralcev nasprotnega moštva se mu pri tem ne sme približati bližje kot 5-5 m. V ostalem so pa pri tem strelu veljavna ista pravila kakor za out (avt).

Ako stoji ali se nahaja kak igralec bližje nasprotni prečnici, kakor vsaj trije igralci nasprotna stranke, potem stoji ta of side (oizajd). Igralec sicer lahko stoji of - side, vendar ne sme v tej poziciji na noben način vplivati na razvoj igre. Pri of-side poziciji pa ne odloča oni čas, kadar je bila žoga sprejeta, marveč oni, ko je bila oddana. Of - side pozicija pa ni mogoča pri kotu, pri streljanju izpred vrat, v slučaju, da se je žoga dotaknila zadnjič nasprotnega igralca, in v lastnem polju.

Noben izmed igralcev se ne sme dotakniti žoge z roko (hands) izvzemi vratarja, toda tudi ta le v svojem kazenskem prostoru. Z žogo v roki sme teči samo dva koraka. Vratarja se sme navali samo takrat, kadar se dotakne žoge, kadar kakega igralca namenoma ovira ali kadar se nahaja izven svojega vratarjevega prostora. Namesto vratarja vstopi lahko tudi kak drug igralec njegovega moštva, vendar se mora to sodniku preje naznaniti, ker drugače nima predpravic vratarja.

Prestopke proti tem pravilom kaznuje sodnik s prostim strelom.

Prepovedano je namenoma izpodtikati, zastavljati, zaletavati ali naskakovati nasprotnika, kakor tudi držati ali odtrgati ga z rokami. V nasprotnika se sicer lahko zaleti, toda ne močno ali celo nevarno. Zaletanje od zadaj je dovoljeno samo takrat, kadar je igralec od nasprotnika namenoma oviran. Razven vratarja ne sme nobeden izmed igralcev dotakniti se namenoma žoge z roko. Kršenje teh predpisov se kaznuje s kazensk. strelom. Ako zagreši kak igralec katerega teh prestopkov v lastnem kazenskem prostoru, se izprmeni kazenski strel v enajstmetrovko.

Ako se zakrivi prosti strel, se ta izvrši tako, da na sodnikovo odredbo strelja en igralec nasprotnega moštva na mestu pregreška žogo v poljubno smer. Nasprotniki se ma pri tem ne smejo približati za več kot 5-5 m. Nadaljna pravila so bila navedena že pri kotu. Kazenski strel se razlikuje od prostega samo v toliko, da se pri tem lahko strelja direktno v vrata in doseže lahko neposredno goal. Pri enajstmetrovki mrajo pa stati vsi igralci razven onega, ki strelja in nasprotnega vra-

tarja, ki mora stati na svoji prečnici ali za njo, izven kazenskega prostora. Na sodnikovo znamenje se mora streljati žoga proti vratom. Ako treba, se podaljša tekma za toliko časa, da se enajstmetrovko še strelja.

Predpisom ne odgovarjajoče obnavalo povzroči izključitev za celo igro.

Da se tekmuje po teh pravilih, za to skrbi sodnik, ki je upravičen kaznovati vse prestopke v smislu teh določb in katerega pri njegovem nadzorstvu podpirajo stranski sodniki. Razven tega ima sodnik še mnogo drugih pravic, vsled katerih lahko prepriči sirovo igro, vhaianje občinstva na igrišče, vmešavanje v igro itd. Ako uvidi za potrebno, celo lahko prekine ali zaključi igro. Njegovim odredbam se je pokoriti brez-pogojno in se ne dajejo izpodbijati.

To je v glavnem izvleček nogometnih mednarodnih pravil. Upam, da je v interesu športa, ako se tudi širša slovenska javnost seznani z njimi.

Podpirajte
dijaško podporno društvo
„Radogoj“ v Ljubljani.

S prav dobrim uspehom se

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

rabi pri:
obolelosti sopil
katarjih v požiralniku
bronhij, vnetju
pljuč in prsne mreže.
Zaloge v Ljubljani: Mihael Kartner, Peter Lassnik in A. Sarabon.

STOLLWERCK
ZLATO
najnovejša
čokolada
Neprekosljiva v kakovosti
in kupni vrednosti

Krapinske toplice (Hrvaško) zdravijo protin, revmatizem ishias.
Prospekte in pojasnila daje zastoj
ravnateljstvo.

Franc Kos Ljubljana,
Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se
ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Šivalni stroji od 70 kron naprej.
Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno
Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Kolesarji, zahtevajte

v lastnem interesu nemudoma brezplačno in pošt-
nine presto prvi slovenski pravkar izšli

bogato ilustrovani cenik 1913
za kolesa in posamezne dele.

Poglejte ga pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših
trgovinah in uvideli boste, da vodimo **prvovrstno**
blago po **najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.**

Karel Camernik & Co., Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli, mehanična delavnica in garaže.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana, Kolizejska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato
opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
:: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago
:: za izposojevanje ::
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najni-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
:: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahnej-
ših cvetic in zelenjadi.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
:: točno in solidno. ::
Brzjavke: I. Bizovičar,
:: vrtnar, Ljubljana. ::

Specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. Kette

Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.

Slamniki, klobuki, če-
pice, kravate, modno
:: perilo itd. itd. ::

Vse športne potrebščine za te-
nis, lov, turistiklo in telovadbo.

Razpošilja se tudi
po pošti.

Posebno priporočljive vrste:

damski nizki čevlji, usnje
ševro K 7-80;

damski čevlji na zadrgo,
usnje ševro K 9-50;

moški čevlji na zadrgo,
usnje ševro K 11-;

moški čevlji na zadrgo,
usnje box K 10-.

Najboljši nakupni vir za res dobro

OBUTEV

Ze desetletja preizkušeno in potrjeno.

870

130 prodajalnic v tuzemstvu in inozemstvu.

Tvorniška zaloga čevljev, znamka A. F. C. G.

Josip Hočevar, Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 9.

Išče se kompanjon

za trgovino in gostilno na deželi, tudi nestrokovnjak, ki ima veselje do gostilne. Potreben kapital K 20.000. Ker brez konkurence uspeh sigen. — Ponudbe pod šifro „Situran 20“ na upravništvo »Slov. Naroda«.

Veliko število

mizariskih pomočnikov išče

Savez hrv. obrtnika, Zagreb, Dalmatinska ul. 1.

Krepkega zdravega 2301

dečka

poštenih starišev, ki ima veselje do trgovine, sprejme večja trgovina vseh strok na Gorenjskem. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Išče se 2287

dobra kuharica

za na deželo. — Ponudbe na upravništvo »Slov. Nar.« pod „Z. M. 2287“.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 3-44. Ilustrovan cenovnik i, zdravniškimi nasveti gratis in franko (zaprt 30 h). I. Singe. Higienična manufaktura, Dunaj I. Wiesingerstr. 8 F

Na obroke zlata verižica

60 gramov težka, K 140—, mesečno 4 K. Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K. Pošilja se na vse strani. Kdor bi rad ceno kupil uro in verižico, naj piše takoj: R. Lechner, Bieclava (Lundenburg) 299 trgovina z zlatino.

Odda se v najem dobro vpeljana stara

trgovina „pri Jeleni“

nasproti tovarne na Savi pri Jesenicah. Vprašanja in ponudbe na naslov: Ivanka Pretnar, Jesenice, Gorenjsko.

Zahtevajte zastoj in poštnine prosto moj bogato ilustrovan katalog s 4000 slikami o urah, zlatih in srebrnih, jeklenih, usnatih in munifakturnih predmetov, orožja itd.

C. in kr. dvorni dobavitelj
JAN KONRAD
razpošiljalnica, Most št. 2368 (Češko).
Prave hroščke niklaste remontoirske ure na sidro, sistem Roskopf K 5—, 3 komade K 14—, registrirane „Adler-Roskopf“ niklaste remontoirske ure K 7—, prava srebrna remontoirska ura K 8-40. Brez rizika! Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Česko-Budějovický papírový průmysl, Č. Budějovice.

Kupujte le

Ciril-Metodov papir

v korist družbe

sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Naznanilo preselitve!

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da sem se z današnjim dnevom preselil iz Trubarjeve ulice 2293

na Stari trg št. 20 (prej graver črne).

Priporočam se sl. občinstvu, da mi ostane še nadalje naklonjeno ter priporočam svojo novo bogato zalogo zlatnine in srebrnine.

Lastna delavnica za popravilo ur. Peter Gornik.

Vtisnite si v spomin
= sliko in ime =
cigaretnega papirja in stročnic

OTTOMAN

ker s ponaredbami
hočejo konsumente
= zavažati. =

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 58.461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposki ulici št. 12.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20. 1602

Dekliški penzionat Moll Dallmer

Dunaj VIII., Wickenburggasse 3. Kuharska in gospodinjska šola. Domovališče za mlade študentke. Znanstveno-praktični tečaj. V zvezi s Schwarzwaldovimi učilišči, konservatorijem in drugimi šolami. Izborna preskrba. — Fina, skrbna vzgoja. Lepi, zračni prostori. Zmerne cene. Sprejem za vse šolske leto ali za krajši čas. Prospekti in pojasnila v internatu VIII., Wickenburggasse 3 (govornilne ure od pol 11. do pol 1. Telefon 18025) in v Schwarzwaldovih učiliščih I. Wallnerstrasse 2 (Telefon 19227). Imetnica gospa Ivana Moll Dallmer, drž. dipl. učiteljica kuhanja in gospodinjstva.

Gostilna

pri „Bobenčku“ na Glincah se odda na račun ali pa se pod „zelo ugodnimi pogoji prodaja“. Več se izve pri lastniku

J. Tribuču na Glincah št. 37.

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixa
odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E. Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem jeleni“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

ozdravi brez vzbuzganja pri gospodih in damah vse bolezni spolov, iztok, kapavico, bolezni v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5—. 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris

Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Lekarna Marienhilf, Budapesta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Vodne elevatorje
(črpalnike na vrtilo)
za vodnjake kakor tudi črpalnike za vodo, ročni in strojni obrat, motorje, na veter, topli zrak, plin, petrolej in bencin. Izdeluje najceneje I. K. Rudolf c. kr. dvor. zal. v Pizze.

Prodaj iz zdravstvenih ozilov izborne idoč 2278

motorno dvokolo 3 HP.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Gramofonske plošče

Triglav-Rekord in Sava-Rekord z najnovejšimi slovenskimi posnetki so izšle in se dobe v

:: ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana Sodna ulica št. 5.

Največja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.

Cenji-gg. gostilničarjem posojujem godbene avtomate brez vsakega plačila in dajem se od nabranega denarja odstotke. — Kdor rabi tedaj avtomat, naj se zglaš — tudi pisмено. Ako imate gramofon, pišite po seznam naj- : novjših plošč. ::

Milijoni rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve

prsne karamele s „trema jeklami“

not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov z jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni. 1562

Zavitek 20 in 40 vin. škatlji 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Ubal di. Trnkoczy, lekarna. Rth. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Čvančara, drogerija „Adrija“.

Daniel Pirc, lekarna Idrija. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijaščič, lekarna. Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. V. Pava. Mi an Wacha, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radovljica. Hinko Brilli, lekarna. Litijska. Karel Savnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v Šk. Lok. Mg. Ph. B. Lavicka, lekarna. Tržič. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arko, igrovec, Senožeča. Jos. Rudolf, drog. L. Hija. J. Kandolar, trg Mengeš. Jos. Ančič, lekarna v Ribnici. J. R. Hočevar, lek. na Vrhniki.

Naročila na 2277

rolete in žaluzije

prevzema

Jožef Polše, Stožice št. 44. p. Ježica.

Albert Drganc, brivec in posredovalec za starine in posestva

v Ljubljani, Franca Jožefa cesta št. 1

Edini pooblaščen posredovalec

za starine za vso deželo, preskrbi tudi cele zbirke, obenem pa tudi posreduje pri prodaji posestev. 2248

Trgovski učenec

s primerno šolsko izobrazbo, zmožen obeh deželnih jezikov, ter da ima veselje do trgovine

se sprejme pri Leopold Lavšu, trgovina z meš. blagom, Tržič, Gorenjsko.

G. Skrbic

Zagreb, Ilica 40.

Tvornica žaluzij rolet, lesenih in železnih vetrnic

Telefon 492.

Ceniki in troškovnik na zahtevo brezplačno.

1995 Prva domača tovarna

omar za led

Simona Praprotnika

v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

Prevzemajo se vsa v stavbno in pohištveno : mizarstvo spadajoča : dela, katera se točno in po najnižjih cenah : izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštnine prosto.

Toplice, kopališče cesarja

Franca Jožefa — Laški trg.

Postaja brzovlaka, najtoplejši vrelc Stajerske, enakega učinka kakor Gastein s stalnim dotokom, torej zvišana radioaktiviteta, veliki zdravilni vspehi, gozdovita pokrajina, tudi ravna izprehajališča. Ob veliki seziji vsak dan vojaški koncert, civilne cene. Prospekti zastoj. 2021

Hiša v Ljubljani

v kateri se izvršuje gostilniška obrt, se pod jako ugodnimi pogoji prodaja ev. da v najem. Hiša je pripravna za vsako obrt. Koncesija ostane na hiši. — Pismena vprašanja pod „A. B. 5000“ Medija-Izlake pri Zagorju ob Savi

2 dijaka

ali dve gospodični 2265 se sprejmeta na hrano in stanovanje pod skrbnim nadzorstvom.

Židovska ulica, št. 1. III. nadstr.

Landauer

ter dve lahki napol kriti

: kočiji :

za 1 konja ter lepe suhe hrastove deske à 30 mm

ima naprodaj

F. Cvek v Kamniku.

Išče se mlado

dekle

začetnica, ki bi imela veselje do gospodinjstva, k uradniški rodbini v mestu na Dolenjskem. Kuharica je že v hiši. — Cenjene ponudbe na upravništvo »Sl. Nar.« pod „E. P. 236/2282“.

Trgovski lokal

na najboljšem mestu za detaljno prodajo, išče dunajska tvorniška tvrdka za fino specialno detaljno trgovino ob dolgotrajni najemi pogodbi v najem. — Pismene ponudbe pod „Vornehm W. O. 6047“ na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Sellenstrasse 2.

Trgovska 2270

hiša

na Gorenjskem v zelo prometnem kraju, stoječa ob križišču glavnih cest, prikladna za vsakovrstno trgovino, tudi za zasebno bivanje

se prodaja

vsled premenitve življenjskega poklica pod lastno ceno. Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Oražem, Kelbl in Zgonc

stavniki in pohištveni pleskarji v Ljubljani, na Bregu št. 6 in Bohoričeva ulica št. 3

vključno naznanjamo slavnemu občinstvu, da stopimo v skupno družbo in da bomo izvrševali kakor doslej najboljšo in poceni ter točno vse kar spada v našo stroko. 2203

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna, platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Jeseniške novice.

Tovarniško vodstvo je prišlo zopet na sled velikim tatvinam. Delavca K. in Z. sta že dolgo časa kradla razno kovaško orodje; najbolj jima je ugajalo čisto novo 140 kg težko nakovalo. Ker tatvina znaša čez 400 K, se je reč odstopila sodnji.

Ovadena sta sodnji tudi dva druga tovarniška delavca, ker sta v tovarni kradla staro mednino in na debele nekemu neznanemu kupcu v Ljubljani prodajala.

Fingirani vlom. Inženir G. na Savi je pretekli teden sam v svojem stanovanju vlomil in vzel iz pisalne mize 240 K. Ker je stvar ovadil orožnikom, je na to neki delavec aretiran, a izkazalo se je kmalo, da je ta popolnoma nedolžen in da je inženir v svoji zmedenosti sam denar vzel in v miznico s silo vlomil.

Zadnji občinski seji je takoj po otvoritvi župana, predsedoval obče svetovalec rovtar Smolej. V tej seji se je dala zaupnica dr. Šusteršiču! Daleč smo že na Jesenicah prišli, da nas rovtarji komandirajo! Brez daljnjega komentarja!

Župan Čebulj se je pritožil radi znane afeze z B. Vzklicna obravnava se je v Ljubljani dne 24. t. m. vršila, a kakor slišimo bo vendar Čebulj moral 14 dni na počitnice na novi Zabajek!

Jeseniška požarna bramba je imela svojo veselico s tombolo v nedeljo v neki klerikalni gostilni na Savi pod vodstvom klerikalnega štaba kaplana Kogej. Katoliško godbo je dirigiral sam kaplan Kogej. Ker v pozni uri v noči tudi vinice nekaj izda, je imel potem rabuko z neko barabo! Na to se je veselica v popolno zadovoljnost končala!

Težko ponesrečil se je stavbenik nove šole g. Valli. Podrl ga je neki avtomobil na Bledu, ko se je ravno s kolesom vozil proti domu. Precej poškodovan je na glavi in na rokah. Nova šola nima še do danes velike sreče!

Popihal jo je še le malo časa na Savi bivajoči trgovec g. Lavtižar. Mož se je menda čutil krivega nekega pregreška in zaprl nekega lepega dne trgovino ter odšel!

I. katoliško konsumno društvo na Savi še vedno toči in razprodaja v lastnih lokalih opojne pijače, ako ravno je vložen rekurz na ministrstvo! Ako kaj takega slučajno stori privatni bodoči oštr, pridejo žandarji in mu lokale zapro! Pri klerikalcih je pa vse drugače; pri teh se zahteva še žendarmerska asistencija, v drugem slučaju se ti pa nastavi bajonet na prsi! Je že tako na Kranjskem pa nič drugače!

Podružnica Sv. Cirila in Metoda za Savo in Javornik bo imela v nedeljo veselico v prid društva na Javorniku v gostilni g. Hkavca. Opozorjamo vse naše somišljenike, da se sigurno udeležijo te veselice, da pokažemo našim maziljenim nasprotnikom, da smo pravi Slovenci in ne Nemškutarji! — Iz prijaznosti sodeluje pevsko društvo »Sava«!

Raj se vse prodaja na javnih dražbah.

Maurice Prax piše v »Matinu«: Velike javne dražbe v Parizu napredujejo. Ene zbirke slik za drugo se javno prodaja, in sicer dobro prodaja. Ta teden se bo prodajal »umetniški« predmet, ki je nesporno avtentičen. Je to dobro ohranjeno okamenelo truplo nekega Patagonca. Umrl je bil 1 m 92 cm visok. Star je več tisoč let. In navzlic svoji častivredni starosti, zneso desetkrat več nego najslavnejši bokser. Prenese vsak udarec, ne da bi se ganil; vendar pa bi bila nesreča za vse one neprevidežne, ki bi ga poskusili udariti, njihove pesti bi to dobro čutile. Ta Patagonec ima kamenito srce v kamenitih prsih. Z eno besedo, je to okameneli mož. Ko je še živel, je dobil par prav poštenih udarcev, katerih sledovi se še danes vidijo na njegovem kamenitem telesu. Navzlic svojemu zdravju je ta nesrečni gentleman vendarle nekega dne umrl. Njegovo truplo se je vsled učinka apnenih soli izpremenilo v kamenit kip. Znanstveniki se ne morejo zediniti o vprašanju in času tega procesa. Nekateri trde, da je moglo okamenenje nastati le vsled vulkanične erupcije, kakor pri izbruhu vulkana Mont - Pelé. Sicer pa mislimo, da tega učenjaki ne razumejo in da bi to prej rešil kak kipar ali kamnosek. Toda pustimo to raje... Tega Patagonca sta dobila l. 1899. dva čilski ribiči pri izlivu reke Tucapelu ter ga potegnili na breg. Okoli okameneloga »utopljenca« se je kmalu zbrala množica radovednežev. Govorili so, sodili so, uganjali so. Nekdo je popolnoma resno pripomnil:

»Jaz tega utopljenca poznam; je to lord admiral Cavendish, ki je tukaj umrl l. 1553.« »Toda kje pa!« je zaklicala druga, bolj informirana oseba. »To je vendar don Pedro Valdivia.« Medtem se je približal množici ameriški državljani. Dolgo je gledal okamenelo truplo. Nato si je prižgal pipo in ni rekel — nič. Še isti večer pa je popolnoma natiho kupil od obeh ribičev okamenelo truplo, odpeljal ga ter ga razstavil v bližnjem mestu. Okameneli mož je bil 20 večerov največja atrakcija za ondotno prebivalstvo. Toda Amerikanec ni bil s tem zadovoljen. Prišlo mu je na misel: »Kaj bi bilo, če bi pokazal to atrakcijo Parižanom?« In je odplul z okamenelim tovaršem v Havre. Žal, da je celo pot na ladji igral bakaarat. Najbrže je vse zaigral, kajti ko je stopil na gostoljubna francoska tla, ni imel niti vinarja v žepu. In tako se je zgodilo, da je nekega dne pustil okameneloga mrtveca v nekem hotelu kot zastavo za neplačano stanovanje in hrano... Preteklo je 13 let. Upniki nesrečnega impresaria niso nikdar več slišali o svojem dolžniku. Več niso hoteli nuditi okamenelomu Patagoncu, ki tehta tristo kilogramov, podstrešja, in tako so se odločili, da ga prodajo na javni dražbi. To je zgodovina okameneloga Patagonca. Zdaj ga bodo prodali — in prav gotovo za drag denar...

!! 500 kron !!

Vam plačam, ako Vam moj uničevalac korena mazilo »Ria« ne odstrani brez bolečin v 3 dneh kurjih oči, bradavic in otiščancev. Loncek z jamstvenim pismom 1 krono. — Neman, Rošica (Kaschau) I. Postfach 12/64, Ogrsko. 616

Vinko Majdič

valjni mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvajalca priznana naj boljših pšeničnih mlin in krmnih izdelkov ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekarske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65

V Ljubljani, Cerklju, Trnovem, Podgradu, Trstu, Puli, Reki, Zadru, Spiljetu, Ercegovem, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inomestu, Bolcanu in Tridentu.

Brzo javi: Valjni mlin, Kranj.

! Superfosfat !

obsega v vodi topljivo fosforjevo kislino! najučinkovitejši, zato najcenejši

gnojilo s fosforovo kislino

Zajamčeno največji donosi na tleh vseh vrst, za vse sadežne in kulturne stroke! Zajamčeno najhitrejši učinek! Superfosfat prekaša vsako drugo gnojilo s fosforovo kislino. Posebno učinkuje mešan s kalijem, amonjakom in solitrom. Dalje amonjakove, kalijeve in solitrove superfosfate dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, kmetijske družbe in društva. Predznanje za gnojilne poiskuje sprejema:

Centralna pisarna društva avstr. superfosfat. tvornice

Praga, Příkopy 17.

Proti 22 zobobolu in gnjilobi zob

izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi desno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rešljeva cesta št. 1 poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. dol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar! Prosim vlijudo, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja desno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakašna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

Pozor! Pozor!

Dobro blago se samo hvali!

Kupite le **dobro glasovir** in ne dajte se begati po kričeči reklamirani trgovci, ki imajo instrumente v komisiji in ki manj vredno blago na vse pretege hvale, da dosežejo večji dobiček. Jaz ne trgujem v komisiji, imam le **prvo vrsto blago** in kupujem le za gotov denar, ker se je na tak način more **dobro robo po niski ceni** prodati. **Jamčim pismeno 10 let** za dobro kakovost svojih instrumentov. **Uglaševanje ter popravila** vseh sistemov izvršujem solidno in računam ceno.

G. F. JURÁSEK

koncesijonirani uglaševalec in trgovec glasovirjev v Ljubljani, Poljanska c. 13.

— — — — —

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

Velik koncert

se vrši

jutri, v nedeljo 26. junija t. l. na prostornem vrtu pri Travnju na Glincah - Viču.

Začetek ob 4. uri pop. Vstopnina prosta.

Za dobra gorka in mrzla jedila ter pristno pijačo bode preskrbljeno. K obilni udeležbi vlijudo vabi

Pri neugodnem vremenu se vrši koncert vsalonus. 2124

Sprejme se 2217

prodajalka za špecerijsko trgovino.

Anton Steiner

Ljubljana, Opekarska c. 31.

Pozor! Pozor!

Drože (Presgerm)

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozorjam pa, da moje materične drože so za 50% boljše od vsakih spiritalnih drož. Spiritne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker

tovarnar drož 3627

v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Ultonia iz Trsta dne 25. junija 1913.

Saxonia iz Trsta dne 6. julija 1913.

Pannonia iz Trsta dne 20. julija 1913.

Iz Liverpoola:

Campania dne 28. junija 26. julija 16. avgusta 1913.

Caronia dne 19. julija, 26. avgusta 1913.

Mauretania dne 12. julija, 9. avgusta, 30. avgusta 1913.

Carmania dne 5. julija, 12. avgusta, 9. septembra, 18. oktobra 1913.

Lusitania dne 2. in 23. avgusta, 13. septembra, 4. oktobra 1913.

Pojasnila, vozne karte:

Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25

Dunaj I., Kärntnerring 4, Trst, Via Ghega 8,

pri vseh agenturah v delnih glavni mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki

Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmatije. — Cene:

III. razred Trst-New York: za v Kanado potujoče K 120 za prostor, za v Združene države potujoče K 140 s pristojbino za osebo.

Že od l. 1868 slajno preizkušeno

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

tvrdke G. HELL & COMP.

prilagočeno od najodličnejših zdravnikov, se v skoro vseh evropskih državah s slajnim uspehom rabi proti

izpuščanjem vsake vrste

gladi proti koničnim in ležajem na glavi in parazitskim izpuščanjem. Bergerjevo kotranovo milo obsega 40 odstotkov lesnega kotrana in se bistveno razlikuje od vseh drugih kotranovih mil, kar jih pride na trg.

Pri trdovratnih boleznih se obrnite na jako učinkovito Bergerjevo kotranovo - zvepleno milo.

Milije kotranovo milo za odstranitev vseh nečistošti proti izpuščanjem na koži in na glavi pri otrokih ter kot neprekosljivo kosmetično sredstvo in kopelno milo za vsakdanjo rabo je:

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Za radikalno zdravljenje proti izpuščanju las in boleznim lasišča rabimo

Bergerjevo tekoče kotranovo milo.

Izvrstne uspehe kot odlična kožna sredstva dosežajo nadalje Bergerjeva medicinska mila brez kotrana:

Bergerjevo boraksovo milo

proti aknam, pogam in pruham ter kompozicije s bencom, žveplom, žveplanim mlekom, naftolom in timolom in druga v brošuri pripravljena.

Gena komada vanke vrsto 70 h z navodilom vred. Zahtevajte pri nakupu izrecno Bergerjevo kotranovo milo in boraksovo milo in glejte na tu vprodajeno varstveno znamko in na poleg stoječi podpis firme G. Hell & Comp. na vsaki etiketi. —

Odlikovano s častno diplomom na Dunaju leta 1893 in s zlato svetinjo v Parizu leta 1900.

Dobiva se po vseh lekarnah in zadevnih trgovinah.

Na debelo: 1383

G. Hell & Comp., Dunaj, L. Eberstrasse 6.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milana Leusteka d.d., Ph. Mr. Josip

Glavan, J. Mayr, G. Piccoli, Uvald pl.

Truhčevy in v vseh drugih lekarnah in v vseh trgovinah.

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

I Pohištvo železno in od medli

Najmodernejše postelje od medli, toaleta, umivalniki po tvorniških cenah. Modroci iz jeklene žice od K 10— naprej. Pristne postelje od medli » » 70— » Napol medene postelje » » 34— » Otroške postelje » » 14— » Medene karnise » » 3:50 » Umivalnik » » 5— » Razložljive žel. postelje » » 14— » Specialist za opreme hotelov, vil, sanatorijev. Ob sklicevanju na ta list 5% popusta. Na debelo. **Cenovnik zastoni.** Na drobno. H. Hoffmann, Dunaj VI., Webgasse 29, telefon št. 10046.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja: 535

Šmbožev trg št. 9.

Krompir

novi, letodnji pridelek, veličina kakor
vost, belomasnati, se dobi takoj po prav
primerno nizki ceni. Odjem v vrečah od 50
kg. dalje pri trdki Iv. A. Hartmann nasl.
J. Jomažič, Ljubljana, Marije Jer. cesta.

Trajno delo dobi več sto delavcev in delavk,

v starosti od 16. do 42. leta pri podjetniku A. Suligoj, promogokop v
Trbovljah, Stajersko. Plača za moške na dan 3 K do 3 K 30 v., v akordu
tudi 5 K in več; plača za ženske na dan 2 K do 2 K 30 v., v akordu tudi
3 K in več. — Delo je zunaj in traja 10 ur na dan. 2302

Zalogo slavnoznano tvornice F. & J. Kovačik, delniške družbe

Prostjejev (Morava)

za slovite parne in motorne mlatilne garniture, gepeljne in mlatilne stroje,
najbolj iskane kosilne stroje za žito, slamoreznice, mline, prvevrstne
motorje na bencin, nafto in sesalni plin otvoril zastopnik

J. Komatič v Ljubljani

dne 1. julija na Poljanski cesti pri „Belem konjčku“,
nasproti Sv. Petra mostu. 2280

Po gorenjem zastopniku se naročajo tudi znani brzoparilni kotli
„Velsia“ in Hauserjevi patent. aparati za klopjanje kosá.

Ne glede na vrednost blaga

dajem slavnike od zadnje sezije, ki so preje stali K	4-6	za	— 60 K
panama slavnike	12-14	„	6-„
damske domače obleke	13-16	„	7-„
bele obleke zadnje novosti	40-50	„	14-„
prašne plašče	18-20	„	10-„

Dalje največja zaloga pralnih oblek za gosp. in otroke po najnižjih cenah. 2292

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Kralj. češka

gospodarska akademija v Taboru.

Zavod z visokošolsko uredbo.

Studij traja 4 semestre, fakultativno 6 semestrov.

Študijsko leto se začne v oktobru.
Kot redni slušatelji se sprejemajo
maturanti gimnazij, realk in srednjih
gospodarskih šol;

Kot izvanredni oni, ki imajo naj-
manj 16 let in potrebno predizobrazbo,
da se morejo z uspehom posvetiti
študiju vse učne tvarine ali le neka-
terih predmetov.

Redni slušatelji delajo izkušnje iz
posameznih predmetov (semestralne)

in fakultativne izkušnje, diplomne; iz-
vanredni morejo delati samo kolokvija.

Redni slušatelji imajo pravico, da
odlože vojaško prez. službo.

Prošnje za sprejem izrednih slu-
šateljev se sprejemajo do 1. oktobra,
priglasil rednih do prvih dni v oktobru.

Priglasje sprejema, informacije
daje in prospekte pošilja zastoj
sekretariat akademije v Taboru.

Št. 12670.

Razpis.

Za zgradbo mostu čez Raduljo v Čučji Mlaki

na okrajni cesti Novo mesto-Krško na 14.800 K proračunjena dela in dobave
se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen za
posamezna proračunana dela naj se predlože

do 21. julija t. l. ob 11. dop. podpisanemu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dolo-
slati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe mostu
čez Raduljo v Čučji Mlaki“.

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini
ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na
višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo po-
nudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem
uradu (Turjaški trg št. 3) v uradnih urah.

Od deželn. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 27. junija 1913.

Perje za postelje in puh priporoča po najnižjih cenah EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo šteč. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno 1848.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

XX XX XX XX

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebnosti, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi

umetelni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
l. t. d.

Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda

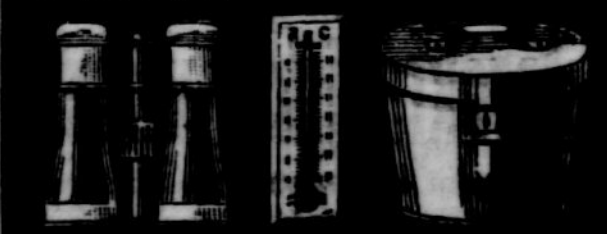
po najnižjih cenah.

Fr. J. Zajec

Ljubljana, Karlova 9.

IZPRAŠANI OPTIK.

NAJVEČJA ZALOGA OKULARNIH
KOV. TOPLOMER. V. PRAK. MERIL.
DALJNOGLED. ZELEN. B. H. GOČE.
TUL. MIKROSKOP. V. IN. PRAK. BENTON.
ZA INŽEN. PRAK.

DELAVNICA Z ELEKTRONIM
PRAK. INŽEN. PRAK.

Za prve vrste tvornico pnevmatik se išče glavni zastopnik za Ljubljano.

Pnevmatike so prve vrste.

2281

Cenj. dopisi pod „Prima Marke 12220/2281“ na upravništvo »Sl. Naroda«.

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelc 38°C., ki daje vsak
dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem,
Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim
in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in
masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo
podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborno in cene restavracije.
Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 1178

Izboljšajte promet v svoji gostilni

2150 z izvršnim cenim

plzenjskim pivom

:: iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah. ::

Največja čisto slovanska pivovarna.

Zaloga v Ljubljani: V. H. Rohrmann.

zaloge v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru itd.

Poskusite to
pivo v
slovanskem
grandhotelu
„Balkan“ v
Trstu, Via
della Caser-
ma in v
slovanskem
hotelu
„Lacroma“
v Gradežu.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvršni Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvršni apno.

Priporočila in izpričevala

2307

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Velika in moderno urejena knjigovoznica Ivan Jakopič

v Ljubljani, Filipov dvorec, poleg Francišanskega mostu, za vodo

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih knjigovozskih del, cenj.
gosp. trgovcem za izdelovanje vzorčnih knjig, vzorčnih kartonov, komisijskih
knjig za potovalce po tvorniških cenah in slav, uradom za trpežno in močno
vezanje protokolov. — Izvirne platnice za vsakovrstne slovanske knjige, vezanje
knjig za bralna društva, čitalnice in knjižnice po nizki ceni. — Tiskanje po-
grebnih trakov in društvenih znakov s krasnimi modernimi črkami.
Postrežba točna, delo solidno. 2279 Postrežba točna, delo solidno.

Ponudbeni razpis.

Krajni šolski svet v Borovnici odda ponudbenim potom dela
in dobave pri razširjenju ljudskošolskega poslopja v Borovnici
za štiri razrede in sicer:

1. Dniarska in zidarska dela,
2. Napravo železobetonskih stropov.
3. Kamnoseška dela.
4. Tesarska dela.
5. Kleparska in krovjska dela.
6. Mizarska dela z okovanjem oken in
vrat, ter dopolnitev šolske opreme.
7. Ključavničarska dela z dobavo že-
leznihi nosilcev in vezi.
8. Pleskarska dela.
9. Steklarska dela.
10. Slikarska dela.
11. Lončarska dela.
12. Inštalacijo vodovoda, stranišč in
močilnika.
13. Dobavo okenskih zagrinjal.
14. Napravo strelododa.

Vsa dela se oddajo ali skupno ali pa posamezno enemu, oziroma več
podjetnikom. Z delom se bo moralo takoj po oddaji pričeti in stavbo še letos
pod streho spraviti in definitivno pokriti. Ostala dela se bodo morala tako
pravočasno dokončati, da se v novih šolskih prostorih lahko prične 15. sep-
tembra poučevati.

Vsi ponudbeni pripomočki, kakor so ponudbeni vzorci, izkazi posamez-
nih del in dobav, splošni in posebni stavbni pogoji, se dobivajo, dokler so na
razpolago, proti odškodnini lastnih stroškov, v navadnih uradnih urah in občinski
pisarni v Borovnici, kjer so tudi stavbni načrti za upogled izloženi.

Ponudbe morajo biti po predpisnem vzorcu sestavljene, s kolkom za
1— K kolkovane in podpisane, ter se mora k njim priložiti dotični izkaz dela
v katerem morajo biti ponujene enotne cene zapisane s številkami in besedami
kakor tudi 5% vadij izračunan po skupni ponujeni svoti.

Tako opremljene ponudbe je oddati v zapečatenih kuvertih, ki nosijo
nadpis: „Ponudba za preizidavo ljudske šole v Borovnici“ najpozneje

do 12. julija 1913 do 12. ure opoldan

v zgoraj navedeni pisarni v Borovnici,

Dne 12. julija 1913 ob 2 popoldan se bo vršila pri krajnem šolskem
svetu v Borovnici ponudbena obravnava, katere se lahko vsak ponudnik udeleži.

Založeni vadij bo v slučaju sprejetja ponudbe ostal kot varščina pod-
jetnika za pravilno izpolnitev prevzetih dolžnosti.

Vadij v gotovini se ne bo sprejel, na pozneje došlo ali pa drugače,
kakor po predpisanih vzorcih sestavljene ponudbe se ne bo oziralo.

Delo oddajajoča oblast si pridržuje pravico, delo oddati tudi drugemu
če tudi ne najnižjemu ponudniku.

Krajni šolski svet v Borovnici,

dne 15. junija 1913,

Frane Šuhadolnik,
predsednik kraj. šolskega sveta

2301

Oznanilo.

Zglasilaza v sprejem

v I. letnik c. kr. ženskega učiteljskega
v Ljubljani sprejema ravnateljstvo

v petek dne 4. julija od 2—6 ure,

v I. letnik c. kr. moškega učiteljskega
pa v sredo, dne 9. julija od 8.—12. ure.

K zglasitvi je prinesiti s seboj krstni (rojstni) list, zadnje šolsko izpri-
čevalo, zdravstveno izpričevalo uradnega zdravnika in izkaz o stavljenih kosah.

V Ljubljani, dne 18. junija 1913.

Ravnateljstvo.

„PFAFF“ **Pozor!** **Pozor!**

Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj
kupi samo pravi

PFAFFOV STROJ

ki nosi na glavi in stoja na imenu „Pfaff“ in se zanj 10 let jamči

Velika zaloga koles

kakor **Waffenrad**, **Puch**, solidno ljudsko kolo **Kosmos** in **Ilirija** kakor tudi
vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri trdki:

Franc Tschinkel, Kočev e št. 240.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Otvoritveno naznanilo.

Podpisani naznanjata slav. občinstvu, da je lepi, proti vetru
zavarovani

vrt restavracije pri „Plzenjskem prazdroju“

Točijo se zajamčeno pristna vina, Reininghausovo marčno
pivo ter plzenjski prazdroj. Vedno dobra kuhinja. Zmerne cene.

Naročniki na hrano pri nižji ceni se sprejmejo.

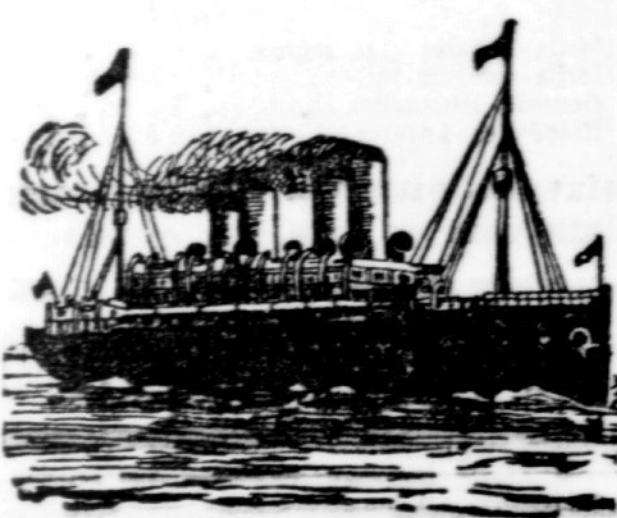
Za obilen obisk se priporoča

A. J. Schmidt, restavratorki,
Gradišče št. 2, prej Fiala.

1957

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja iz Havre v New York.

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse
razrede dobiš edino pri 3439

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna
pisarna v

Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posojilnice, nasproti
gostilne pri „Figovcu“.

Vozne listke iz Amerike v staro
domovino po najnižji ceni. Izdaja
vozne listke po vseh železnica
za priorožanje zabavnih in roma-
skih viakov. Vsa pojasnila istotam
brezplačno.

Ljubljana Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo velike zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suških in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripe-
ročam lahke treceve in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

izpolni znanost in umetnost
otroških vozičkov
in svede do najvišje

žime.

M. Pakić

v Ljubljani.
Naravnost nastojim se
poživiti s povzgojo.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi trdkami
glede finega kroja in ele-
gantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specijaliteta blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aro-
matično ribje olje iz lekarne pri zlatem
orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje
olje iz katerega je popolnoma odstranjen
zoperi duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zaslize- nost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljšo pre-
izkušeno in mnogostransko priporočen
trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krono.
Zaloga vseh tu- in inozemskih
specialitet ter preizkušenih do-
mačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.
Vedno sveže gumijevе specialitete
Oddajajo se tudi zdravila za
člane vseh bolniških blagajn.
Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Josip Čizmar

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Cvetlični salon

Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Brzojavi: Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

POZOR! Ker izdelujejo enako se glaseče, ničvredne ponaredbe, zahtevajte torej
izrecno **gozdni biser** iz izdelovalnice gozdnega bisera, Brno-Mugovice.

Kolesarji! Pazite,

da ne padete v roke raznim špekulantom in ne dajte se premotiti

pri nakupu kolesa od papirnatih obljub, dokler si še niste
ogledali mojo veliko zalogo prvovrstnih in originalnih

ES-KA IN ADLER KOLES.

Izvolite si torej ogledati in prepričati se bode, da se najboljši in primerno najcenejši
kupi samo pri domači, strogo solidni trdki

ANA GOREC, specialna trgovina s kolesi in deli.

Ljubljana, Marije Terezije cesta 14. (Novi svet) nasproti Kolizeja.

Zahtevajte cenik. Največja izposojevalnica koles.

Koroško!

Koroško!

Edino slovensko narodno podjetje!

Hotel TRABESINGER

v Celovcu, Velikovaška cesta šte. 5.

Podpisana voditeljica „Hotela Trabesinger“ se vlijudno priporoča vsem velen.
slovenskim in slovanskim gostom, ki prenočujejo ali več časa ostanejo v Celovcu.
V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja
in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Na razpolago je tudi kegljišče
poleg senčnatga vrta. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa ob
sredah, prijetno slovensko družbo.

Slovinci, ustavljajte se samo v edini slovenski narodni gostilni „HOTEL
TRABESINGER“ v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojni obisk se toplo priporoča voditeljica hotela

2122
Leon Alojzija.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland,
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost,
izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat
čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica

Anversa New York

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
izumetni modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Usta-
novljeno
1. 1942.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Tehna
Novika
154.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica št. 6.

Električna sila.

SINGER, 66
šivalni stroj

20. stoletja in šivalni stroj za vse obrtne namene. Dobe se le v naših prodajalnicah z izveškom „S“ ali pa po naših zastopnikih. Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. — Kranj, Glavni trg št. 119. — Novo mesto, hiša lekarne Bergmann. — Kočevje, Glavni trg 79. Pozor pred zamenjo! Vsi od drugih prodajalcev pod imenom »Singer« ponujani stroji so narejeni po enem naših najstarejših strojev, ki po konstrukciji, deložnosti in trajnosti daleč zastaja za našimi sistemi šivalnih strojev. — Na cenj. vprašanja vsako zaželeno pojasnilo. — Vzorci za vezenje, krpanje in šivanje zastoj in poštine prosto. 1363

POZOR! NA OBROKE! BERITE! Prva, največja, najstarejša in najposobnejša slovenska trdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska trgovina vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene matice in sodno zaprisožen strokovnjak c. kr. dež. sodnije

»Zvezda« nasproti Ljubljana, Kongresni trg št. 15 »Zvezda« nasproti nunske cerkve

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdiko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se!

3440

Prosim, prepričajte se!

Hotel Lloyd.

Restavracijo in najlepši gostilniški vrt

priporoča slavnemu občinstvu

2108

KAROL TAUZES, hotelir na Sv. Petra cesti št. 7.
Gospice za pouk v kuhanju se vedno sprejemajo.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

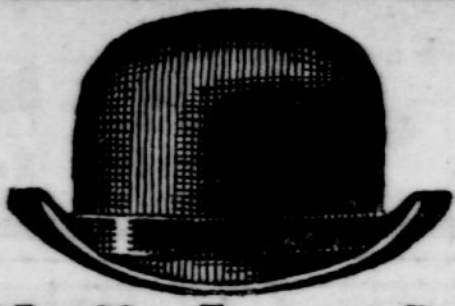
1 kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega draga, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napoli puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajočo se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Šelenburgeva ulica 1.
Ceniki franko.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljalet
strelodvodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrliljem z asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Hartschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Nišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Najboljši in najcenejši nakup!

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si mojo bogato zalogo pravih, najfinejših švicarskih ur iz zlata in srebra, ure za dame z diamanti in briljanti, zapestnice, uhane, vratne veržice, poročne in druge prstane, krasne nastave iz kina srebra, namizna orodja itd. Zauzimate cenik, pošljem ga zastoj! Vsa popravila izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priporoča po tvorniških cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr, „Mausers“ in „Bayard“ samokresni najbogatejše izbire že od K 5-50 naprej, floberti in karabinarice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 4658 Cenovnik gratis in franko.

Zdravilišče

Gleichenberg

Stajersko

Neoprekosljiva vrednosti pri vseh boleznih sopil. Svetovnoslavni zdravilni vreli (Emin vrelec, Konstantinov vrelec). — Pojasnila in prospekte pri zdraviliški komisiji v Gleichenbergu. 1127

Po Najvišjem pooblaščenju Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva.

Izredna c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija obsega 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 K.

1911

Žrebanje bo javno na Dunaju 3. julija 1913. — Srečka stane 4 K.

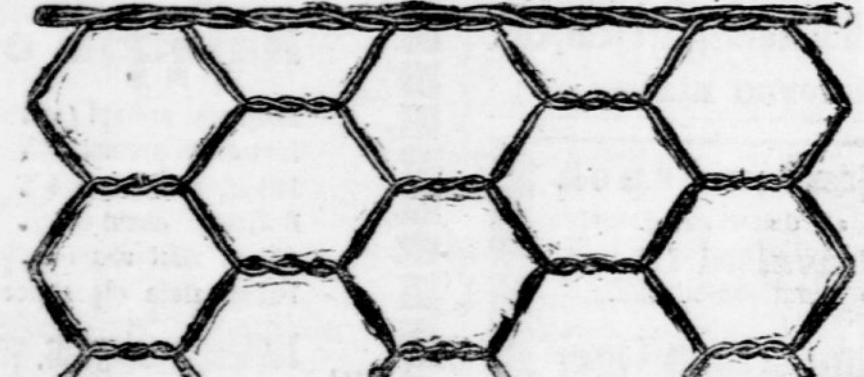
Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstr. 5, v loterijskih nabiralnicah, trafikah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni črti za kupce srečk zastoj. — Srečke se pošljejo pošt. prosto.

Od c. kr. generalnega ravnateljstva za državne loterije.

(Oddelek za državne dobrodelne loterije).

Večkrat sukane, šesterooglate, v ognju pocinkane strojne žične pletenine

s 13—120 mm širokimi petljami različnih debelosti

791—III

priloge za ograditve parkov za divjačino, vinogradov, drevesnic, kot varstvo proti zajcem, za pasjake, varstvo proti toči, fazanerije, voliere in kletke, za igrališča lawn-tennis (do 3 m širokosti v zalogi), za Rabitzove stene, monirke gradnje itd. Že pletenine se žele po spletenju v ognju pocinkajo in zatorej ne rjave in so tudi trdnije nego varne. Pocinkane žice napravljene pletenine, dalje štirooglate žične strojne pletenine za ograditve vseh vrst, okenske mreže in mreže za pesek in gramož, ves ogradilni material, jeklena bodeča žica za plotove, žičaste in litoželezne ograje, stopniške, okenske, grobnice, grobnice, pročelne in balkonske ograje ter vse zadnje izdelke dobavljajo po nizkih cenah.

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 26/42
tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.
Naravni vzorci in pojasnila vsake vrste gratis in franko.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Javna dražba Predovičevih posestev

se vrši dne 7., 8. in 9. julija ob 9. dop. pri c. kr. okr. sodnji v Ljubljani, soba št. 18.

Najmanjši ponudek znaša za hiše s pritliklo in sicer: na Ambroževem trgu št. 7 (75.530 K), na Poljanski cesti št. 60 (109.200 K), na Zaloški cesti št. 67, žandarmerija (11.600 K), na Zaloški cesti št. 18, pošta (11.480 K), na Zaloški cesti št. 9 (3.720 K), za žrebčarno na Selu št. 7, gostilniško poslopje, (36.980 K), v Hradske vasi, št. 20 (7610 K), za hleve in gospodarsko posloje na Ambroževem trgu (56.280 K), za svinjsko pitliščo s hiško in vodnjakom (17470 K).

Pojasnila daje c. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, soba št. 18, Ljubljanska kreditna banka in dr. Karl Triller, odvetnik v Ljubljani.

Luserjev obliž za turiste.

Zahtevajte pri nakupu vedno izrecno Luserjev obliž za turiste po K 120 najboljši in najzanesljivejši sredstvo proti kurjim ušesom in žuljem. Dobiva se po vseh lekarnah. Glavna zaloga L. Schwenk, lekarna, Dunaj, Meidling. — Premnoge ponaredbe, ki nikdar ne dosežejo Luserjeve originalne znamke, dokazujejo izborna kakovost Luserjevega obliža za turiste. — Pozor pred ponaredbami.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniški kapital 8.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Promese k srečkam

Žrebanje 1. julija 1913.

Dunajskim komunalnim à K 20.—. Glavni dobiček K 300.000.—.

Kreditnim à K 26.—. Glavni dobiček K 300.000.—.

Žrebanje 1. julija 1913.

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. bol.

Vsakovrstne

slamnike

od priprostitih do najfinejših
priporočila 1840

Franc Cerar

tovarnar slamnikov
v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.
Cene primerno nizke.

Zajamčen uspeh
ali denar nazaj.
Zdravniški izkaz
o izvršnem učinku.

Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.

Dr. A. Rixa kreme za prsi
oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8.—
Razpošiljanje strogo diskretno. 1575

Kos dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E
Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jellenu“, drogeriji Kanc in „Adrija“.

Letna produkcija des 2000 Lokomobil.

HEINRICH LANSZ MANNHEIM
Naslov za brzojavke: LANZFILIALE DUNAJ.
Pisarna: DUNAJ VIII., Laudong. 9. Tel. 18881 b.

Vročeparne-Lokomobile
z zaklopnim krmilom „Sistem Lentz“
zmožnost do 1000 PS.
Jednostavna postrežba. Največji prihranek.

Obisk inženirja in ponudbe brezplačno

Največja zaloga ur, juvelov, zlatnine in srebrnine

Najnižje cene!

Najnižje cene!

Briljantni prstani (pristni la) od 15 K naprej	14 kar. zlate zapestnice z uro od 80 K naprej	14 kar. zlate damske verižice od 19 K naprej
Diamantni prstani 10	Srebrne zapestnice z uro 18	14 kar. zlati damski collier 9
14 kar. zlati prstani 3-50	Srebrne tula zapestnice z uro 20	14 kar. zlate moške verižice 19
Briljantni uhani 60	14 kar. zlate damske ure 20	14 kar. zlate moške ure 40
14 kar. zlati uhani 3-50	14 kar. zlate dam. ure z brilj. 48	14 „ zlate m. ure z dvoj. pok. 60
14 kar. zlate zapestnice 18	14 kar. zlate dam. ure z diam. 28	i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Velikanska zaloga ur, verižic, zlatnih, srebrnih in nikljastih, kakor vsi drugi v mojo stroko spadajoči predmeti, pariške mamornate ure itd.
Moje cene so stavljene tako nizko, da kljubujem največji konkurenci in nudim svojim cenjenim odjemalcem največjo in najboljše jamstvo.

H. Suttner glavna in razpošiljalna trgovina, Glavni trg št. 25
podružnica in delavnica, Sv. Petra cesta šte. 8 **H. Suttner**

Lastna protokolirana tvornica ur v Sviči. — Tvorniška znamka „IKO“. — Edino zastopstvo za Kranjsko tvornice ur „Zenith“.

Učiteljica v Ljubljani

išče med počitnicami
primerne opravila (tudi instrukcije).
Prijazne ponudbe pod „J. K.“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

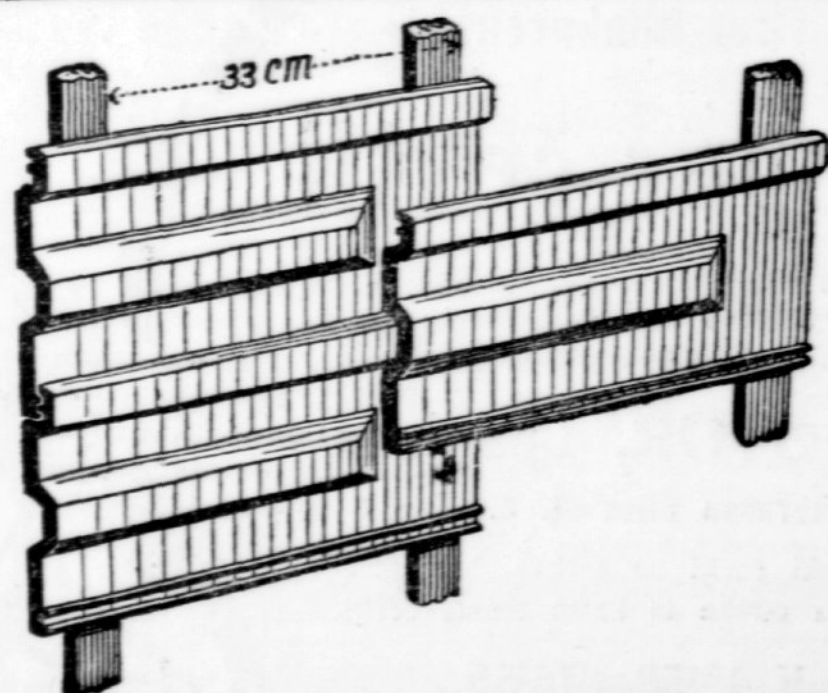
Za letoviščarje. Za letoviščarje.
V gradu „Brinje“ na Grosupljem je oddati za sezono lepo

poletno stanovanje

3 meblirane sobe, kuhinja, poraba lepega senčnatga vrta (parka). V hišo je napeljan vodovod z izborno pitno vodo. Lega krasna, od ene strani senčnat gozd, od druge mičen potok. Zaradi ugodne železniške zveze posebno pripravno za gg. trgovce, uradnike itd. Pojasnila da je lastnik: gospod **Ign. Valentincič v Ljubljani, Dunajska c. št. 29.** 2223

Uničevalec stenice :: Jing-Zing, ::

oblastveno varovan, pomori takoj vse
stenice z zalego vred.
Nestrujeno, blagodišeče, razkužujoče. Dobiva se v steklenicah po 60 vin., zraven spadajoča brizgalna 20 vin., v 1/1 in 1/2 litrskih steklenicah razmeroma ceneje 2132
v glavni zalogi v Ljubljani pri Antonu Kanc, drogerija in
:: B. Čvančara, drogerija ::
Druga sredstva odlično odvrčajo!
Poglavitna zaloga: Dunaj, XVIII. Genztgasse 27/4

P. F. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

: tovarna zarezanih strešnikov :
ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

:: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. ::

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!
Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorec in popis.
Spretni zastopniki se sprejmejo.

Delniški kapital: 150.000.000 kron.
Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

„ Stanje vlog na knjižice, na tekoči račun itd. „
dne 31. decembra 1912 približno 878 milijonov kron.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50, v lastnem poslopiju

sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga: rentni davek plačuje zavod sam.

Vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše.

Zavod eskomptuje menice in devize in dovoljuje bančne kredite vseh vrst, kupuje in prodaja tu- in inozemske vrednostne papirje in daje vestna navodila za nalaganje kapitala, preskrbuje in deponira vojaške žemltvene kavelje, vadije itd. itd.

Povodom potovalne sezije priporočamo proti ognju in vplomu sigurno samoshrambo (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke, ter sprejemamo vrednostne predmete (precijozne) v hranitev proti neznatni pristojbini; dalje prevzemamo zaprte zavetje in posamezne predmete v začasno oskrbo; preskrbujemo upravo depotov, v zvezi z natančno revizijo žrebalnih efektov, kakor tudi vnovčenjem zapadlih kuponov. — Izdajamo svojim komitentom potovalna kreditna pisma, s pomočjo katerih je mogoče na vsakem poljubnem mestu dvigniti zneske, ne da se nosi seboj gotovina.

Podružnica c. kr. priv. Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani.